

UITKOMSTEN

DER

VIERDE TIENJARIGE VOLKSTELLING

IN HET

361 51

KONINGRIJK DER NEDERLANDEN

OP DEN

EEN EN DERTIGSTEN DECEMBER 1859.

DERDE DEEL.

UNIVERSITATIS
GRONINGANAE
BIBLIOTHECA.

TE 'S GRAVENHAGE, BIJ

VAN WEELDEN EN MINGELEN

EN BIJ HONNE CORRESPONDENTEN.

1864.

Dit deel der volkstelling behelst de opgave der personen op inschrijvingstaten beschreven en waarvan de bewerking aan de zorg van het departement van binnenlandsche zaken bleef toevertrouwd. Deze personen, gehuisvest in 's lands gebouwen, op schepen in 's lands dienst en in bijzondere instellingen en gestichten, kunnen gevoegelijk tot drie hoofdafdeelingen worden teruggebracht: 1°. personen behoorende tot staatsinstellingen; 2°. personen behoorende tot instellingen ter verstandelijke en geestelijke opleiding; 3°. personen behoorende tot instellingen en gestichten van wel- of liefdadigheid.

Onder de eerste worden gerangschikt de krijgs- en zeemagt in kazernen, hospitalen enz. en op schepen, de maréchaussées in kazernen en op hunne standplaatsen, de kadetten en adelborsten op de akademie te Breda en het instituut te Medemblik, de gevangenen in de strafgevangenissen, huizen van burgerlijke en militaire verzekering en van arrest en in die van bewaring, de bedelaars en de verdere bevolking in de rijksgestichten te Ommerschans en Veenhuizen.

Tot de tweede afdeling behooren de seminariën en verdere geestelijke gestichten, de kostscholen, de instituten voor blinden en doofstommen en instellingen van verschillenden aard voor onderwijs en opvoeding en ter opleiding van verwaarloosde kinderen.

Onder de derde worden gerangschikt de weeshuizen, de gestichten voor arme kinderen en hulpbehoevende personen, de arm- en godshuizen, de gast- en ziekenhuizen, de krankzinnigengestichten, de werkhuizen en de kolonien der maatschappij van weldadigheid te Weststellingwerf, Steenwijkerwold, Diever en Vledder.

EERSTE AFDEELING.

De inschrijving der personen behoorende tot deze afdeling heeft, krachtens de artt. 7 en 10 tot en met 12 van Z. M. besluit van 26 September 1859 (*Staatsblad* n°. 101), plaats gehad door de zorg van de departementen van algemeen bestuur en van het bestuur der bedelaarsgestichten. De uitkomsten der derde algemeene tienjarige volkstelling geven bij elke gemeente eene afzonderlijke opgave van die personen. Bij deze telling werd de voorkeur gegeven aan eene afzonderlijke bewerking ter verkrijging van een volledig en gemakkelijk overzicht. De personen behoorende tot de landmagt zijn gesplitst in die, welke op den dag der telling zich bevonden in kazernen of andere gebouwen tot militaire sinnen gebruikt en in militaire hospitalen of burgerlijke ziekenhuizen, tevens bestemd ter verpleging van krijgslieden. Op gelijke wijze zijn voor de zeelieden de verpleegden in hospitalen of ziekenhuizen afzonderlijk gehouden. Bij de onderscheiding tusschen burgers en krijgs- of zeelieden is hierop gelet, dat onder de laatsten slechts de personen in werkelijke dienst, onder de eersten niet slechts de burgers en hunne huisgezinnen, maar tevens de kinderen van krijgs- en zeelieden zijn begrepen.

De krijgslieden te onderscheiden naar de wapenen werd ondoenlijk bevonden, daar die onderscheiding meest slechts werd opgegeven bij de krijgslieden, tijdens de telling in kazernen gehuisvest, en men moest te vergeefs naar het onderscheid gezocht heeft voor krijgslieden in hospitalen verpleegd of zich in andere militaire gebouwen bevindende. Men heeft zich dus bepaald om zooveel doenlijk bij de kazernen

de benaming van het wapen te voegen. De volgende staat geeft een algemeen overzicht van de krijgs- en zeemagt:

	In kazernen en verdere gebouwen, op schepen.				In hospitalen en gast- of ziekenhuizen.				Te zamen.			
	MANNEN.		BEIDE GESLACHTEN.		MANNEN.		BEIDE GESLACHTEN.		MANNEN.		BEIDE GESLACHTEN.	
	Bur- gers.	Krijgs- en zee- leden.	Mann.	Vr.	Bur- gers.	Krijgs- en zee- leden.	Mann.	Vr.	Bur- gers.	Krijgs- en zee- leden.	Mann.	Vr.
Noordbrabant, landmgt.	268	3398	3661	562	96	424	520	88	359	3822	4181	645
Gelderland, "	128	2236	2364	278	11	217	228	6	134	2458	2587	279
Zuidholland, "	298	3725	4018	587	18	280	368	11	307	4005	4771	610
zeemagt.	1	884	885	12		75				459		
Noordholland, landmgt.	98	1206	1306	191	20	345	465	18	140	1551	3005	299
zeemagt.	21	1194	1215	95		120				1314		
Zeeland, landmgt.	88	1119	1202	198	14	125	178	14	97	1244	1787	218
zeemagt.	"	407	407	6		89				446		
Utrecht, landmgt.	118	1190	1308	232	12	208	280	16	180	1398	1588	248
zeemagt.	"	"	"	"		60				60		
Friesland, landmgt.	21	513	584	89	5	178	178	5	26	686	712	44
Overijssel, "	42	1197	1239	88	"	180	180	8	42	1327	1369	86
Groningen, "	40	800	840	90	8	88	91	8	48	388	431	98
zeemagt.	"	11	11	"		"				11	11	"
Drenthe, landmgt.	1	58	59	8	"	"	"	"	1	58	59	8
Limburg, "	124	1684	1758	298	4	100	104	9	128	1784	1862	307
HET RIJK												
Landmgt.	1207	16576	17788	2551	188	2085	2562	168	1412	18661	22868	2882
Zeemagt.	22	1998	2018	118		294				2290		
Algemeen totaal	1229	18572	19801	2664	188	2379	2562	168	1412	20951	22868	2882

Naar de geboorteplaats en de kerkgenootschappen waren de krijgs- en zeelieden ingedeeld op de volgende wijze:

GEBOREN IN:	KRIJGSLIEDEN.		ZEELIEDEN.		KERKGENOOTSCHAPPEN.	KRIJGSLIEDEN.		ZEELIEDEN.	
	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.		Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.
	de gemeente	948	51	182		79.5	Nederd. Hervormden	9841	527.4
eene andere gemeente der provincie	3125	167	762	333	Waalsh "	49	2.6	10	4.4
eene andere provincie	13915	746	1248	545	Remonstranten	24	1.3	9	3.9
eene nederlandsche kolonie	128	7	15	7	Christelijk-afgescheiden	34	1.8	"	"
Duitschland	187	10	45	20	Doopsgezinden	124	6.6	22	9.6
Belgie	177	9	24	10.5	Evang.-Lutherschen	585	31.4	155	67.7
Engeland	8	"	1	"	Hersteld "	51	2.7	21	9.2
een ander vreemd land	182	10	10	4	Roomsche-Katholijken	7680	408.9	578	250.2
Onbekend	6	"	3	1	Oud-Roomschen	33	1.8	7	3.1
					Israëlieten	280	15	35	15.8
					Onbekend	10	0.5	1	0.4

Naar den burgerlijken staat waren de krijgs- en zeelieden ingedeeld op de volgende wijze:

	KRIJGSLIEDEN.		ZEELIEDEN.	
	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.
Ongehuwden	17402	938	2112	922
Gehuwden	1199	64	162	71
Weduwnaars	60	3	16	7

De krijgs- en zeelieden zijn in den volgende staat ingedeeld in drie levensstadijperken, waarbij dient te worden opgemerkt, dat onder de krijgslieden beneden de 18 jaren begrepen zijn de kadetten aan de koninklijke militaire academie te Breda en het instructiebataillon te Kampen; onder de zeelieden de adelborsten op het koninklijk instituut te Willemsoord en de leerlingen op de wachtschepen te Hellevoetsluis, Vlissingen, Amsterdam en Willemsoord en op de kanonneerbooten te Leijden en Groningen:

	BENEDEN DE 19 JAAREN.		VAN 19 TOT EN MET 23.		VAN 24 EN DAARBOVEN.	
	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.
Krijgslieden	1626	87	8454	458	8581	460
Zeelieden	519	227	708	309	1063	464

Het korps maréchaussées was op 31 December 1859 ingedeeld in zestig standplaatsen, waarvan 31 voor Noordbrabant, 10 voor Zeeland en 19 voor Limburg; van de 345 mannen bevonden zich 177 in de eerste, 46 in de tweede, 122 in de laatste provincie. Van hen waren geboren in de gemeente der standplaats 1, in eene andere gemeente binnen de provincie 70, in eene andere provincie 268, in Belgie 10, in een ander vreemd land 1. Naar de kerkgenootschappen waren zij verdeeld in: 161 Nederduitsch, 1 Waalsch Hervormden, 1 Remonstrant, 3 Christelijk-afgescheiden, 1 Doopsgezind, 7 Evangelisch-Lutherschen, 168 Roomsche-Katholijken en 3 Nederduitsch-Israëlieten. Naar den burgerlijken staat in: 269 ongehuwden, 73 gehuwden en 3 weduwnaars. Slechts 2 waren 22 jaren oud, 316 van 23 tot 50, 27 van 50 jaren en daarboven.

KAZERNEN EN VERDERE GEBOUWEN,			MANNEN.		GEHEELE BEVOLKING.	
BEWOOND DOOR PERSONEN, BEHOORENDE TOT DE LANDMAGT.			(Mannen.)		(Population totale.)	
(Cazernes et autres bâtimens habités par des personnes faisant partie de l'armée de terre.)			Burgers.	Krijgslieden.	Mannen.	Vrouwen.
			(Non-militaires.)	(Militaires.)	(Mannes.)	(Femmes.)
Noordbrabant.						
Alem, Maren en Kessel	Wijk B.	Maren. Wachterswoning	"	1	1	1
	" A.	Hoofdwacht	"	1	1	3
		Kazerne (Blokstallen)	"	25	25	"
	" B.	" Prinsen-hof (infanterie)	8	585	588	4
		Officierswachthuis aan de Steenbergse poort	"	1	1	2
		Kazerne Spuihuis	8	2	5	9
	" C.	Officierswachthuis bij de Waterpoort	1	1	2	1
Bergen op Zoom.		Wachthuis buiten de binnen-Waterpoort	3	1	4	6
	" D.	" bij het klein Arsenaal	"	1	1	2
	" E.	Garnizoensbakkerij	2	1	3	2
		Kazerne voor gehuwden	12	21	38	50
	" G.	" (vesting-artillerie)	6	56	62	14
		Officierswachthuis aan de Wouwoort	"	1	1	1
	" H.	Kazerne voor gehuwden (artillerie en infanterie)	11	9	20	24

KAZERNEN EN VERDERE GEBOUWEN, BEWOOND DOOR PERSONEN, BEHOORENDE TOT DE LANDMAGT.		MANNEN.		GEHEELE BEVOLKING.	
		Burgers.	Krijgsleden.	Mannen.	Vrouwen.
Brielle.	Wijk 1. Wachthuis aan de Zuidpoort.	4	1	5	2
	" 2. " " " Kaaiport.	8	"	8	2
	" 4. Hoofdwachthuis	1	"	1	1
	" 4. Wachthuis, bastion n ^o . 1.	"	1	1	1
	" " aan de Waterpoort.	4	"	4	2
	" 5. Portierswoning " " "	2	"	2	3
Delft.	Wachthuis " " " Langepoort	1	"	1	2
	" 6. Kazerne (infanterie en vesting-artillerie)	8	68	71	5
	" 1. Artillerie-magazijnen	2	1	3	2
	" 4. Kazerne St. Agatha (vesting-artillerie)	9	128	137	28
	" " Prinsenhof " " "	9	91	100	15
	" 5. 's Rijks geweerwinkel	3	3	6	4
	" 6. Artillerie-magazijnen	2	1	3	3
Dordrecht.	" 7. Kazerne (infanterie)	7	224	231	18
	" 7. Artillerie-construc-tie-werkplaatsen.	4	3	7	7
	" C. Magazijnmeesterwoning.	"	1	1	3
Everdingen.	" D. Kazerne (vesting-artillerie)	10	52	62	15
	" E. Conducteurswoning	"	2	2	2
Gorinchem.	" A. Wachterswoning	"	1	1	2
	" A. Lingewacht.	1	1	2	3
	" B. Portierswoning.	5	1	6	2
	" C. Kazerne Groothuis (vesting-artillerie)	"	48	48	2
Gouda.	" D. Garnizoensbakkerij.	1	"	1	1
	" Kazerne (infanterie)	4	170	174	12
	" " Vrouwenkwartier (geh. krijgsleden).	10	11	21	36
	" C. Kazerne (infanterie)	17	12	29	22
	" E. Woning voor gehuwden.	2	4	6	9
's Gravenhage.	" G. Garnizoensbureau	"	2	2	"
	" M. Kazerne (infanterie)	4	192	196	14
	" C. Garnizoensbakkerij	2	4	6	2
	" F. Alexander-kazerne (8de regim. dragonders).	24	438	462	66
	" H. Oranje " (regim. gron. en jagers).	56	985	1041	104
	" Frederiks " (" veld-artillerie).	20	147	167	29
Hellevoetsluis.	" I. 's Rijks magazijn van geneesmiddelen	3	2	5	5
	" " gieterij van brons geschut.	1	1	2	5
	" K. Stal nochter de hoofd-wacht	1	5	6	"
	" C. Kazerne (blokken) (infanterie en vesting-artill.)	10	87	97	18
Hof van Delft.	" 's Rijkshuis	"	1	1	1
	" D. Kazerne (paviljoen)	2	2	4	4
Leiden.	" C. Slaghoedenfabriek en Ijzergieterij der artillerie.	4	"	4	2
	" 1. Kazerne (5de regiment infanterie)	8	116	124	25
	" " de Doelen (regim. rijdende artillerie).	27	314	341	65
Ooltgensplaat.	" 5. " aan de Morschpoort (bat. grenadiers).	17	282	299	20
	" 6. Garnizoensbakkerij	4	"	4	1
Rotterdam.	" A. Wachterswoning	"	1	1	1
Vrijenban.	" 12. Kazerne (infanterie)	1	3	4	8
Wassenaar.	" 5. Artillerie-magazijnen	2	1	3	10
Woerden.	" A. Houten loods, in gebruik bij de norm. schietsch.	"	1	1	2
	" B. Kazerne (infanterie)	2	287	289	11
TOTAAL DER PROVINCIE		298	3725	4018	587

KAZERNEN EN VERDERE GEBOUWEN, BEWOOND DOOR PERSONEN, BEHOORENDE TOT DE LANDMAGT.		MANNEN.		GEHEELE BEVOLKING.	
		Burgers.	Krijgsleden.	Mannen.	Vrouwen.
Noordholland.					
Amsterdam.	Buurt P. 's Rijks magazijn van oorlog	"	2	2	3
	" U. Kazerne Oranje Nassau (vesting-artillerie)	5	62	67	18
	" Z. " (1ste regiment dragonders)	11	72	83	11
Haarlem.	" FF. " (infanterie) Lauriersgraacht	16	186	202	85
	Wijk 1. { Groote kazerne (infanterie)	4	99	103	9
Haarlemmermeer.	" " " (2de regiment dragonders)	"	251	251	9
	" 4. Garnizoensbakkerij	"	2	2	2
	" H. Wachterswoning	"	1	1	3
den Helder.	" Wachterswoning	"	1	1	1
	" B. Conducteurswoning	1	1	2	3
	" C. Vesting-artillerie-kazerne	1	77	78	3
den Helder.	Huisduinen. Wachthuis aan den Huisduinerweg	1	1	2	2
	Wijk N. " in 't fort Kijkduin	3	1	4	2
	" " (buiten) " aan 't Noordholl. kanaal	"	1	1	"
	" Kazerne fort Erfprins (infanterie)	2	157	159	2
Hoorn.	Gebouw voor gehuwden "	5	11	16	19
	Wachthuis	5	2	7	4
	Opzigerswoning	3	1	4	3
	Aannemerskoet fort Erfprins	3	"	3	"
	" 1. Kazerne de O. L. pakhuizen (infanterie)	4	64	68	5
Muiden.	" 3. Militaire broodbakkerij	"	1	1	1
	" 6. Kazerne (infanterie)	12	118	130	18
Naarden.	Sluiswachterswoning aan de Keestpoort	3	"	3	1
	Kazerne, blok n ^o . 1 (infanterie)	"	1	1	1
	Brugwachterswoning aan de Amsterd. poort.	1	1	2	6
	Sluiswachterswoning " " Weesperpoort.	3	"	3	2
	Brugwachterswoning " " Naarderpoort.	1	"	1	1
Nederhorst den Berg.	Kazerne (infanterie en vesting-artillerie)	2	85	87	5
	Portierswoning bij de Amsterd. poort	3	"	3	3
	Hoofdwachthuis en militaire bakkerij	2	1	3	2
Spaarwoude.	Portierswoning bij de Utrechtsche poort	1	1	2	4
	Twee brugwachterswoningen bij de trekvaart.	3	"	3	5
Texel.	Wachterswoning van 't fort Hinderdam.	"	1	1	1
	Wachterswoning	"	1	1	1
Weesperkarspel.	" 8. Wachterswoning	"	1	1	2
	" S. Paviljoen	1	1	2	1
	Wachterswoning	1	1	2	2
	Sluiswachterswoning.	2	1	3	3
TOTAAL DER PROVINCIE		99	1206	1305	198
Zeeland.					
Fort Bath.	Wijk A. { Kazerne (infanterie)	8	68	71	17
	" " Kommandantswoning behorende bij het fort.	1	1	2	5
Breskens.	" " Magazijnmeesterwoning.	"	1	1	2
	" Oost. Havenfort (kazerne infanterie)	6	85	91	5
Breskens.	" West. { Regenbakgebouw en stalloods in 't fort Frederik-Hendrik	2	1	3	10
	" " Hospitaal-kazerne in 't fort Frederik-Hendrik	1	1	2	1
	" " Toren Nassau	"	1	1	1

KAZERNEN EN VERDERE GEBOUWEN, BEWOOND DOOR PERSONEN, BEHOORENDE TOT DE LANDEAST.		MANNEN.		GEHEELE BEVOLKING.	
		Burgers.	Krijgslieden.	Mannen.	Vrouwen.
Ellewoutsdijk.	Wijk C. Rijkgebouw	4	1	5	3
	Fort	"	14	14	"
Middelburg.	" E. Kazerne (infanterie)	10	154	164	22
	Kazerne Cavalier, bastion n ^o . 4 (infanterie)	"	146	146	"
Neuzen.	" A. Twee gebouwen voor gehuwde militairen	7	8	15	20
	Garnizoensbakkerij	1	1	2	4
	" B. Oude infirmerie	"	2	2	4
Philippine.	" A. Kazerne (infanterie)	"	30	30	"
Ritthem.	" Kazerne (loods) (infanterie)	"	14	14	"
(Fort Rammekens.)	Kommandantswoning	"	1	1	1
Sluis.	Zuidwijk. Kazerne (infanterie)	"	32	32	5
Veere.	Wijk A. Arsenal	1	65	66	10
	" A. Kazerne n ^o . 1 (infanterie)	3	6	9	15
	" " Cavalier "	"	373	373	"
	" B. Gebouw voor onderofficieren	6	11	17	13
	" " " infanterie	9	6	15	10
	" C. " " "	2	2	4	6
	" F. Nachtlager-magazijn	"	1	1	2
	" G. Gebouw voor infanterie	1	1	2	1
	" " " "	2	2	4	2
Vlissingen.	" K. Bureau voor den kommandant der artillerie	1	1	2	1
	Kazerne (vesting-artillerie)	"	80	80	"
	Drie gebouwen bij de artilleriekazerne	9	10	19	16
	Paviljoen der genie	1	1	2	5
	" L. Opzichterswoning	1	"	1	3
	Conducteurswoning	3	1	4	2
	" M. Avancéwacht buiten de Duinpoort	4	1	5	3
	" " " Rammekenspoort	"	1	1	3
TOTAAL DER PROVINCIE		88	1119	1202	198
Utrecht.					
Amersfoort.	Wijk A. Kazerne het Arsenal (regiment veld-artillerie)	1	91	92	3
	" B. Garnizoensbakkerij	1	1	2	4
	" E. Kazerne (regiment veld-artillerie)	6	177	183	12
	" " " "	8	5	13	18
	" F. Wacht boven de Stadswaag	1	1	2	5
Jutphaas.	" B. Conducteurswoning	1	1	2	2
Loenen.	" A. Wachthuis	2	2	4	3
	Fort Nieuwersluis, kazerne (infanterie)	"	1	1	1
Loosdrecht.	" A. Hoofdwachthuis	2	1	3	5
	Majoorwoning	4	1	5	4
	" B. Wachterswoning	"	2	2	1
Maartensdijk.	Wachterswoning	1	1	2	2
Soest.	" H. Wachterswoning	2	1	3	2
Tienhoven.	Fortificatie	"	1	1	1
Tull en 't Waal.	" B. Wachterswoning	1	1	2	4

KAZERNEN EN VERDERE GEBOUWEN, BEWOOND DOOR PERSONEN, BEHOORENDE TOT DE LANDEAST.		MANNEN.		GEHEELE BEVOLKING.	
		Burgers.	Krijgslieden.	Mannen.	Vrouwen.
Utrecht.	Wijk A. Kazerne (regiment veld-artillerie)	1	312	313	4
	Militaire bakkerij	1	2	3	6
	" B. Nicola-kazerne (regiment veld-artillerie)	43	20	63	66
	" E. Garnizoens-apotheek	"	1	1	2
	" H. Willem-kazerne (infanterie)	27	278	305	49
	" " (bat. mineurs en sappeurs)	7	284	291	29
	" I. Wachterswoning in 't fort aan de Bildstraat	4	1	5	2
	" " " " " het Vossengat	2	1	3	1
	" K. " " " " lunet n ^o . 3	"	1	1	1
Vreeswijk.	" " " " " het verdedigingswerk	"	1	1	1
Westbroek.	Fort aan de Gagel	1	1	2	2
Zuilen.	Wachterswoning in het fort	2	1	3	3
TOTAAL DER PROVINCIE		118	1190	1308	232
Friesland.					
Leeuwarden.	Wijk A. Kazerne (infanterie)	19	511	530	36
	" H. Garnizoensbakkerij	2	2	4	3
TOTAAL DER PROVINCIE		21	513	534	39
Overijssel.					
Deventer.	Wijk E. Wachthuizen (Bakhoven, Noorderbergpoorten Pothoofd)	1	2	3	7
	" L. Kazerne (5de regiment dragonders)	16	353	369	21
	Oude kazerne (garnizoensbakkerij)	2	"	2	2
Kampen.	" 4. Kazerne (infanterie)	12	759	771	80
Zwolle.	" D. Broeren-kazerne (infanterie)	11	83	94	23
TOTAAL DER PROVINCIE		42	1197	1289	83
Groningen.					
Delfzijl.	Wijk A. Kazerne (infanterie)	1	30	31	4
	" A. Boterstal	1	1	2	2
	Garnizoensbakkerij	2	2	4	9
	" C. Woning boven de Gardespoort	1	1	2	3
	Woning	1	1	2	2
	Geweermakerswinkel	1	1	2	4
	Nachtlegermagazijn	"	1	1	1
Groningen.	" D. Peperkazerne (gehuwde krijgslieden infanterie)	17	9	26	21
	" F. Haddipge-kazerne (vesting-artillerie)	5	80	85	10
	" N. Kleedingmagazijn	"	1	1	"
	Nieuwe kazerne (8ste regiment infanterie)	8	132	140	23
	" S. Arsenal	"	1	1	3
	Zuiderkazerne (gehuwde krijgsl. vesting-artill.)	3	40	43	3
TOTAAL DER PROVINCIE		40	300	340	90

KAZERNEN EN VERDERE GEBOUWEN, BEWOOND DOOR PERSONEN, BEHOORENDE TOT DE LANDMAGT.		MANNEN.		GEHEELE BEVOLKING.		
		Burgers.	Krijgsleden.	Mannen.	Vrouwen.	
Assen.	Wijk A.	Brenthe.				
		Kazerne (infanterie)	1	58	59	8
Maastricht.	Wijk H.	Limburg.				
		Lage kazerne (infanterie)	18	166	179	38
		Augustinus klooster "	8	81	84	5
		Penitente kazerne "	12	126	138	19
		Boschkazerne "	3	186	189	11
		Capucijnerkloosterkazerne "	11	12	23	31
		Treijthof, boven de wachtpoort	1	1	2	3
		Jekerkazerne, 1ste blok (infanterie)	8	241	249	21
		" 2de en 3de blok (infant.en kaval.)	10	253	263	21
		Kruisheerenklooster, Kommetstraat, Garni- zoensbakkerij	2	"	2	2
	" (3de regiment infanterie)	7	6	13	18	
	Kazerne	14	88	102	35	
	Rijks tuighuis	8	1	4	4	
	Bergplaats op den Maagdendries	1	1	2	2	
	Latijnsche school, nachtlagermagazijn	"	1	1	1	
	Kazerne	"	88	88	"	
	Wachtkamer binnen het fort St. Pieter	"	1	1	1	
	" het fort Koning Willem I.	"	1	1	2	
	" op het eiland St. Anthonij	1	1	2	2	
	Wachthuis bij het fort Koning Willem I.	8	1	4	3	
Roermond.		Munsterkazerne (dragonders)	1	118	114	14
		Wachthuis	"	1	1	2
	A.	Oud wachthuis	"	1	1	3
		Portierswoning	"	1	1	1
		Provoostgebonw	5	1	6	6
		Wachthuis	"	1	1	3
	B.	Opzigterswoning	2	1	3	2
		Magazijn knechtswoning	2	1	3	4
		Kazerne (kavalerie) (dragonders)	1	119	120	10
		Conducteurswoning	1	1	2	2
		Portierswoning (Keulse poort)	"	1	1	2
		" (Roermondsche poort)	2	1	3	2
	C.	Magazijnmeesterswoning	"	1	1	5
		Wachthuis	1	1	2	2
	D.	Kazernen (infanterie) n°. 82 en 83	17	240	257	31
TOTAAL DER PROVINCIË		194	1684	1758	298	
TOTAAL VAN HET RIJK . . . . . (Total pour le Royaume.)		1207	16576	17783	2558	

SCHEPEN, KAZERNEN EN VERDERE GEBOUWEN, BEWOOND DOOR PERSONEN, BEHOORENDE TOT DE ZEE-MAGT. (Bâtimens de guerre, casernes et autres bâtimens habités par des personnes faisant partie des forces navales.)		MANNEN.		GEHEELE BEVOLKING.		
		Burgers. (Non-mariés.)	Mariniers en zeevlieden. (Militaires de la marine et équipage.)	Mannen. (Hommes.)	Vrouwen. (Femmes.)	
Zuidholland.						
Hellevoetsluis.	Wijk C.	Kazerne en aangrenzende officierspaviljoenen	1	105	106	12
		Wachtschip	"	223	223	"
	" 7.	Kanonneerboot	"	20	20	"
Lejden. (Witte poort.)	" 15.	Koetschip de Arend	"	36	36	"
Rotterdam. (Haringvliet.)						
TOTAAL DER PROVINCIË		1	384	385	12	
Noordholland.						
Amsterdam.	Buurt B.	Kloveniersburgwal	1	2	3	7
		Groote Kattenburgerstraat, woonhuis van Rijks werf	"	7	7	20
	" T.	Kazerne	2	216	218	4
		Funen, woonhuis bij 's Rijks zaagmolen	1	3	4	3
	" T.	Oostenburgergracht, 2 woonhuizen	5	2	7	6
		Geschutwerf	1	1	2	2
	" U.	Oosterdok, wachtschip	"	142	143	"
	" U.	Schans, kazerne Oranje-Nassau	5	7	12	14
	" R.	Willemsoord, kazerne	"	224	224	1
	" K.	Woonhuis der directie	4	6	10	16
Helder.		Sameesterswoning	"	2	2	3
		Havenmeesterswoning	1	"	1	2
	" R.	Willemsoord, Koninklijk Instituut	"	121	121	2
Wieringen.	" K.	Haven (buiten), wachtschip	"	380	380	3
		" " stoomschip Cycloop	"	79	79	"
		Quarantaine plaats (won. intendant en be- waarder)	1	2	3	7
TOTAAL DER PROVINCIË		21	1194	1215	95	
Zeeland.						
Vlissingen.	Wijk D.	Kazerne, Westdijk	"	140	140	2
		" K. Paardenstal, kleedingmagazijn	"	1	1	2
	" L.	Dokhuis op de werf van uitrusting	"	1	1	2
		Schooner Atlante	"	24	24	"
		Wachtschip	"	241	241	"
TOTAAL DER PROVINCIË		"	407	407	6	
Groningen.						
Groningen.		Kanonneerboot n°. 64	"	11	11	"
Totaal op schepen . . . . . (Total sur bâtimens de guerre.)		"	1156	1156	3	
Totaal in kazernen en verd. geb. (Total dans les casernes et autres bâtimens.)		22	840	862	110	
HET RIJK. (Le Royaume.)		22	1996	2018	118	
ALGEMEEN TOTAAL . . . . . (Total général.)		22	1996	2018	118	

HOSPITALEN EN BURGERLIJKE GASTHUSEN TER VERPLEGING VAN KRIJGS- EN ZEELIEDEN. (Hôpitaux pour l'armée de terre et de mer.)		MANNEN. (Hommes.)			GEHEELE BEVOLKING. (Population totale.)	
		Burgers. (Non-militaires.)	Krijgslieden. (Militaires.)	Mariniers en zeelieden. (Les fonctionnaires de la marine et équipage.)	Mannen. (Hommes.)	Vrouwen. (Femmes.)
Noordbrabant.						
Bergen op Zoom, wijk G		1	61	"	62	5
Breda, " B		2	79	"	81	6
Geertruidenberg, " A		4	2	"	6	5
Grave, " B		3	21	"	24	2
's Hertogenbosch, " C, groot ziekgasthuis		32	250	"	382	62
Willemstad, " A		4	11	"	15	8
TOTAAL DER PROVINCIE		96	424	"	520	88
Gelderland.						
Arnhem, wijk K		2	76	"	78	3
Harderwijk, " 8		8	76	"	84	1
Nijmegen, " A		1	49	"	50	"
Zutphen, " C		"	16	"	16	2
TOTAAL DER PROVINCIE		11	217	"	228	6
Zuidholland.						
Brielle, wijk 2		"	16	"	16	1
Delft, " 1		3	44	1	48	1
Dordrecht, " A		"	10	"	10	"
's Gravenhage, " L		1	90	3	94	2
Gorinchem, " D		2	26	1	29	"
Gouda, " F		5	14	"	19	2
Hellovoetsluis, " C, maritieme ziekeninrichting		"	4	65	69	1
Leiden, " 1		1	76	5	82	3
Woerden, " B		1	"	"	1	1
TOTAAL DER PROVINCIE		13	290	75	368	11
Noordholland.						
Amsterdam, buurt Z		3	57	89	99	4
Haarlem, wijk 5		4	189	"	148	4
Helder, " A		6	58	"	64	1
" R, Willemsoord		7	27	81	115	3
Hoorn, " 1		"	64	"	64	1
TOTAAL DER PROVINCIE		20	345	120	465	13

HOSPITALEN EN BURGERLIJKE GASTHUSEN TER VERPLEGING VAN KRIJGS- EN ZEELIEDEN.		MANNEN.			GEHEELE BEVOLKING.	
		Burgers.	Krijgslieden.	Mariniers en zeelieden.	Mannen.	Vrouwen.
Zeeland.						
Fort Bath, wijk A		3	17	"	20	3
Breskens, " West		2	25	"	27	1
Middelburg, " Q		"	27	"	27	2
Nenzen, " A		2	5	"	7	1
Sluis, " O, Burgergasthuis (gedestijnt voor militaire zieken bestemd)		"	11	"	11	"
Vlissingen, " K		7	40	39	86	7
TOTAAL DER PROVINCIE		14	125	89	178	14
Utrecht.						
Amersfoort, wijk E		"	24	"	24	"
" F		4	15	"	19	6
Utrecht, " H		8	169	60	237	10
TOTAAL DER PROVINCIE		12	208	60	280	16
Friesland.						
Leeuwarden, wijk K		5	173	"	178	5
Overijssel.						
Deventer, wijk A		"	56	"	56	1
Kampen, " 4		"	74	"	74	2
TOTAAL DER PROVINCIE		"	130	"	130	3
Groningen.						
Groningen, wijk C		8	83	"	91	3
Limburg.						
Maastricht, wijk G		3	51	"	54	4
Roermond, " O		"	8	"	8	1
Venlo, " B		1	41	"	42	4
TOTAAL DER PROVINCIE		4	100	"	104	9
TOTAAL VAN HET RIJK . . . . . (Total du Royaume.)		183	2085	294	2562	168

KAZERNEN EN STANDPLAATSEN DER MARÉCHAUSSEES. <small>(Casernes et garnisons de la maréchaussée.)</small>	MANNEN. <small>(Hommes.)</small>		GEHEELE BEVOLKING. <small>(Population totale.)</small>	
	Burgers. <small>(Non-militaires.)</small>	Maréchaus- sées.	Mannen. <small>(Hommes.)</small>	Vrouwen. <small>(Femmes.)</small>
Noordbrabant.				
Alphen en Riel	"	5	5	1
Asten	"	4	4	1
Bergelijk	8	4	7	5
Bergen op Zoom	8	5	8	2
Bladel en Neersel	4	4	8	7
Boxmeer	1	6	7	1
Boxtel	1	5	6	1
Breda	2	11	18	7
Eindhoven	1	10	11	8
Geertruidenberg	1	5	6	4
Gemert	"	4	4	"
Grave	1	7	8	1
Heeze	2	5	7	5
Helmond	8	6	9	2
's-Hertogenbosch	8	14	17	18
Hensden	1	5	6	1
Hilvarenbeek	1	4	5	8
Klundert	"	4	4	"
Megen	2	4	6	8
Oirschot	1	5	6	4
Oss	5	5	10	8
Oudenbosch	1	5	6	2
Roosendaal	"	6	6	"
Rijsbergen	1	5	6	5
Rucphen, c. a.	1	5	6	8
Steenbergen	"	8	8	1
Tilburg	1	10	11	8
Veghel	"	5	5	8
Waalwijk	2	7	9	4
Woudrichem	1	5	6	1
Zwaluwe (Hooge en Lage)	"	4	4	2
TOTAAL DER PROVINCIE	42	177	219	96
Zeeland.				
Aardenburg	"	5	5	"
Axel	"	5	5	"
Hontenisse	"	4	4	"

KAZERNEN EN STANDPLAATSEN DER MARÉCHAUSSEES.	MANNEN.		GEHEELE BEVOLKING.	
	Burgers.	Maréchaus- sées.	Mannen.	Vrouwen.
Hulst	"	5	5	4
Kadzand	"	4	4	1
Oostburg	"	4	4	4
Sas van Gent	"	7	7	"
Sluis	"	4	4	"
Westkapelle	"	8	8	"
IJzendijke	"	5	5	"
TOTAAL DER PROVINCIE	"	46	46	9
Limburg.				
Beek	1	5	6	2
Bergen	2	8	5	8
Echt	"	5	5	"
Eljssen	"	5	5	"
Gennep	2	5	7	4
Gulpen	2	5	7	2
Heerlen	2	6	8	1
Heijthuisen	1	5	6	2
Horst	8	4	7	2
Kessel	"	4	4	2
Maastricht	4	24	28	6
Boermond	6	14	20	7
Sittard	"	6	6	2
Thorn	2	4	6	5
Vaals	1	5	6	8
Valkenburg	"	5	5	1
Venlo	"	9	9	8
Venraij	"	8	8	"
Weert	"	5	5	1
TOTAAL DER PROVINCIE	26	122	148	46
TOTAAL VAN HET RIJK. <small>(Total du Royaume.)</small>	68	345	418	151

PROVINCIE. (Provincies.)	GEBOREN IN (Née dans)								Geboorte- plaats onbekend. (Inconnu.)
	De gemeente. (La commune.)	Eene andere ge- meente binnen de provincie. (Une autre commune de la province.)	Eene andere pro- vincie binnen het rijk. (Une autre province dans le Royaume.)	Eene der Neder- landsche koloniën. (Une colonie Né- derlandaise.)	Duitsch- land. (Allemagne.)	België. (La Belgique.)	Groot- Brittan- nie en Ierland. (Le Grand-Bretagne et l'Irlande.)	En ander vreemd land. (Une autre pays étranger.)	
Noordbrabant	108	598	3025	46	14	38	"	8	"
Gelderland	118	388	1680	8	66	46	"	148	"
Zuidholland	257	1064	2592	18	29	37	"	18	"
Noordholland	77	380	1114	1	11	12	1	4	1
Zeeland	7	60	1146	4	7	14	1	"	4
Utrecht	190	127	1051	1	16	7	1	4	1
Friesland	44	151	482	4	3	2	"	"	"
Overijssel	28	79	1147	41	28	7	"	2	"
Groningen	61	91	224	"	3	4	"	"	"
Drenthe	4	12	42	"	"	"	"	"	"
Limburg	54	280	1412	5	15	15	"	8	"
TOTAAL	948	3125	18915	123	187	177	3	182	6

KERKGENOOTSCHAPPEN. (Géner.)											
HERVORMDEN. (Réformés.)		Remon- stranten. (Récomman- cés.)	Christelijk afgescheide- nen. (Séparés des dissidés.)	Doops- gezinden. (Anabaptistes.)	Evange- lisch-Lu- therschen. (Luthériens Réan- gélisants.)	Herstelde Luther- schen. (Luthériens ortho- doxes.)	Rooms- Katholij- ken. (Catholiques.)	Oud-Room- schen. (Jansénistes.)	ISRAELIËN. (Israélites.)		Onbekend. (Inconnu et non spécifié.)
Nederdüt- sche. (Néerlandais.)	Waalsche. (Wallons.)								Nederdüt- sche. (Néerlandais.)	Portuge- sche. (Portugais.)	
1904	38	6	3	24	105	12	1677	3	55	"	"
1286	2	4	2	15	106	5	1048	8	26	1	6
2286	7	4	12	19	110	2	1494	9	58	1	3
865	3	1	6	11	59	5	560	8	30	2	1
608	"	1	1	4	30	6	570	1	22	"	"
742	1	3	"	18	47	6	568	6	12	"	"
487	1	"	1	8	11	2	162	1	18	"	"
719	"	1	5	16	63	1	510	"	12	"	"
258	1	2	3	7	12	1	87	"	12	"	"
40	"	"	"	1	"	"	15	"	2	"	"
696	1	2	1	6	42	11	989	2	34	"	"
9841	49	24	84	124	585	51	7680	33	276	4	10

PROVINCIE.	LANDMAGT. (Armée de terre.)							
	De gemeente.	Eene andere ge- meente binnen de provincie.	Eene andere pro- vincie binnen het rijk.	Eene der Neder- landsche koloniën.	Duitsch- land.	België.	Groot- Brittan- nie en Ierland.	En ander vreemd land.
Zuidholland	19	245	175	4	11	8	"	1
Noordholland	184	878	747	7	23	15	1	7
Zeeland	29	79	815	4	11	6	"	2
Utrecht	"	60	"	"	"	"	"	"
Groningen	"	"	11	"	"	"	"	"
TOTAAL	182	762	1248	15	45	24	1	10

MARINIERS EN ZEELIEDEN. (Infanterie de la marine et équipage.)											
Nederdüt- sche.	Waalsche.	Remon- stranten.	Christelijk afgescheide- nen.	Doops- gezinden.	Evange- lisch-Lu- therschen.	Herstelde Luther- schen.	Rooms- Katholij- ken.	Oud-Room- schen.	ISRAELIËN.	Portuge- sche.	Onbekend.
298	2	1	"	2	30	3	122	"	5	"	1
828	5	8	"	17	105	10	315	7	24	"	"
298	3	"	"	2	17	8	117	"	6	"	"
39	"	"	"	1	3	"	17	"	"	"	"
9	"	"	"	"	"	"	2	"	"	"	"
1457	10	9	"	22	155	21	578	7	35	"	1

PROVINCIE.	MARECHAUSSEES.							
	De gemeente.	Eene andere ge- meente binnen de provincie.	Eene andere pro- vincie binnen het rijk.	Eene der Neder- landsche koloniën.	Duitsch- land.	België.	Groot- Brittan- nie en Ierland.	En ander vreemd land.
Noordbrabant	1	31	139	"	"	5	"	1
Zeeland	"	28	21	"	"	2	"	"
Limburg	"	16	108	"	"	3	"	"
TOTAAL	1	70	268	"	"	10	"	1

Nederdüt- sche.	Waalsche.	Remon- stranten.	Christelijk afgescheide- nen.	Doops- gezinden.	Evange- lisch-Lu- therschen.	Herstelde Luther- schen.	Rooms- Katholij- ken.	Oud-Room- schen.	ISRAELIËN.	Portuge- sche.	Onbekend.
84	1	1	1	1	5	"	82	"	2	"	"
28	"	"	2	"	"	"	20	"	1	"	"
54	"	"	"	"	2	"	66	"	"	"	"
161	1	1	3	1	7	"	168	"	3	"	"

INDEELING DER PERSONEN, BEHOORENDE TOT DE LANDMAAT, NAAR
(Division par âge ou année de naissance et par état.

DEN OUDERDOM OF HET GEBORTEJAAR EN DEN BURGERLIJKE STAAT.
(Divi des personnes faisant partie de l'année de terre.)

Table with columns for Age (Ouderdom), Birth Year (Gebortjaar), and 19 provinces: Noordbrabant, Gelderland, Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Utrecht, Friesland, Overijssel, Groningen, Drenthe, Limburg, and Het Rijk. Each province column is subdivided into three marital status categories: Ongeh., Geh., and Wed.

De indeeling der gevangenen naar den burgerlijken staat geeft de volgende uitkomsten:

	Strafgevangenen.				Huisen van verzekering en van arrest.				Huisen van bewaring.			
	Getal.		Reden op de 1000.		Getal.		Reden op de 1000.		Getal.		Reden op de 1000.	
	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.
Ongehuwden	1311	141	688	678	865	280	599.4	612	25	"	568	"
Gehuwden	546	48	284.4	206.7	501	109	347.2	290	17	4	386	"
Weduwnaars	60	21	31	100.9	74	37	51.8	98	2	"	46	"
Gescheiden van echt	8	2	1.6	9.6	2	"	1.4	"	"	"	"	"
Burgerlijke staat onbekend	"	1	"	4.6	1	"	0.7	"	"	"	"	"

Wij laten thans volgen voor elke soort van gevangenen eene opgave der gevangenen, ingedeeld in zes levensstijperken:

GEBORTEJAAR.	OUDERDOM.	Strafgevangenen.				Huisen van verzekering en van arrest.				Huisen van bewaring.			
		Getal.		Reden op de 1000.		Getal.		Reden op de 1000.		Getal.		Reden op de 1000.	
		M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.
1839—1850	0—10	8	2	4.2	9.6	3	"	2.1	"	"	"	"	"
1851—1861	10—16	88	20	45.8	96.2	45	14	31.2	37.2	2	"	45.5	"
1862—1872	16—18	50	11	26	52.9	42	11	29.1	29.8	2	"	45.5	"
1873—1887	18—23	171	17	89.1	81.7	297	66	164.2	175.5	10	"	227.3	"
1888—1910	23—50	1427	182	748.2	634.6	959	242	664.6	648.6	23	3	522.7	750
1911 enz.	50 en daarb.	175	26	91.2	125	144	39	99.8	103.7	7	1	159	250
Ouderdom onbekend		1	"	0.5	"	13	4	9	10.7	"	"	"	"

Wij geven in den volgende staat afzonderlijk de indeeling naar den ouderdom der gevangenen in de strafgevangenen te Rotterdam en Montfoort en het huis van verbetering en opvoeding voor jongens te Alkmaar:

GEBORTEJAAR.	OUDERDOM.	ROTTERDAM. (MANNEN.)			ALKMAAR. (JONGENS.)	MONTFOORT. (MEISJES.)
		Ongehuwd.	Gehuwd.	Weduwnaars.	Ongehuwd.	Ongehuwd.
1855	4	"	"	"	"	1
1859	7	"	"	"	1	"
1861	8	"	"	"	4	1
1869	9	"	"	"	3	"
1879	10	"	"	"	2	"
1818	11	4	"	"	4	1
1847	12	7	"	"	6	2
1846	13	9	"	"	8	"
1845	14	18	"	"	5	8
1844	15	21	"	"	9	9
1843	16	15	"	"	10	5
1842	17	19	"	"	6	6
1841	18	14	"	"	2	"

GEBORTEJAAR.	OUDERDOM.	ROTTERDAM. (MANNEN.)			ALKMAAR. (JONGENS.)	MONTFOORT. (MEISJES.)
		Ongehuwd.	Gehuwd.	Weduwnaars.	Ongehuwd.	Ongehuwd.
1840	19	4	"	"	1	"
1839	20	4	"	"	"	"
1838	21	2	"	"	"	"
1837	22	1	"	"	"	"
1836	23	"	"	"	"	1
1831	28	1	1	"	"	"
1829	30	1	"	"	"	"
1828	31	"	1	"	"	"
1825	34	"	1	"	"	"
1823	36	"	1	"	"	"
1811	48	"	1	"	"	"
1807	52	"	"	1	"	"
TOTAAL		115	5	1	61	84

De bevolking der bedelaargestichten te Ommerschans (ambt en stad Ommen en Avereest, provincie Overijssel) en te Veenhuizen (gemeente Norg, provincie Drenthe) is op de volgende wijze zamengesteld: dienstdoend personeel en hunne gezinnen, militaire huisgezinnen, arbeidershuisgezinnen, hoevenaars, bedelaars en verdere verpleegden. Voor de kolonie Ommerschans werd die onderscheiding op de inschrijvingstaten niet opgegeven, zij bepaalt zich dus, met uitzondering voor het dienstdoend personeel, tot de drie gestichten te Veenhuizen. Men verkrijgt naar die indeeling de volgende uitkomsten:

	OMMERSCHANS.		VEENHUIZEN.		TOTAAL.	
	M.	V.	M.	V.	M.	V.
Dienstdoend personeel en hunne gezinnen	169	195	257	279	426	474
Militaire huisgezinnen	"	"	135	184	135	184
Arbeiders	"	"	52	52	52	52
Hoevenaars	"	"	22	22	22	22
Bedelaars	1891	481	1987	1357	3878	1838
Overige verpleegden	"	"	85	121	85	121
GEHEELE BEVOLKING	1560	676	2638	2015	4098	2691

Het mannelijk dienstdoend personeel der gestichten bestond, behalve den directeur, niet in de aanwezige bevolking begrepen, uit 4 adjunct-directeuren, 44 opzieners, waarvan 23 zaalopzieners, 9 boekhouders, 4 wijkmeesters en 7 portiers. De bevolking der bedelaargestichten was ingedeeld in 467 huisgezinnen, te zamen bestaande uit 1982 personen, 905 mannen en 1077 vrouwen. Men telde hieronder 1924 verwante personen, (884 mannen en 1040 vrouwen) en slechts 58 (21 mannen en 37 vrouwen) niet-verwante. Van deze personen behoorden 1083 (479 mannen en 604 vrouwen) tot de verpleegden, de overige tot het dienstdoend personeel en hunne gezinnen. Het getal bedelaars en verdere personen in de gestichten verpleegd, geen deel uitmakende van huisgezinnen, bedroeg 4807 (3193 mannen en 1614 vrouwen). Verreweg het grootste gedeelte der bevolking bewoont de vier hoofdgebouwen, één in elk der vier gestichten. Deze hoofdgebouwen werden door het hoofdbestuur opgegeven als te bestaan uit 217 huizen, waarvan 13 voor het hoofdgebouw te Ommerschans, 204 voor de drie te Veenhuizen. Het getal bewoonde bijgebouwen bedroeg 144, waarvan 82 tot Ommerschans, 62 tot de drie gestichten te Veenhuizen behoorden. Dat der onbewoonde panden, meest houten loodsen en schuren, 146, waarvan 38 tot Ommerschans, 118 tot Veenhuizen behooren.

	Gevangenen. (Prisonniers.)		Dienstdoende personen en hunne gezinnen. (Service des prisonniers.)		Geheele bevolking. (Population totale.)	
	M. (Hommes.)	V. (Femmes.)	M.	V.	M.	V.
STRAFGEVANGENISSEN. (Maisons centrales et pénitentiaires.)						
Gouda (correct. en criminele vrouwen)	2	177	2	2	4	179
Oegstgeest (krijgslieden)	347	"	20	2	367	2
Rotterdam (jongens)	121	"	9	3	180	3
Woerden (crim. vrouwen)	185	"	5	4	190	4
Alkmaar (huis van verbetering en opv. v. jongens)	61	"	13	8	74	8
Hoorn (correct. mannen)	581	"	1	2	582	2
Montfoort (huis van verbeter. en opvoed. voor meisjes)	"	84	4	9	4	43
Leeuwarden (crim. mannen)	675	"	24	11	699	11
TOTAAL	1922	211	78	41	2000	252
HUIZEN VAN VERZEKERING. (Maisons d'arrêt et de Justice.)						
's Hertogenbosch (tevens v. bewaring)	58	59	20	19	78	78
Arnhem, idem	171	39	7	6	178	45
's Gravenhage, idem	140	19	8	7	148	26
Amsterdam (cellulair)	172	32	4	7	176	39
Haarlem (tevens v. bewar.)	60	12	7	2	67	14
Middelburg, idem	67	32	6	1	78	38
Utrecht, idem	26	5	1	2	27	7
Utrecht (cellulair)	77	16	13	19	90	35
Leeuwarden (tev. v. bewar.)	45	14	5	3	50	17
Zwolle, idem	66	14	6	5	72	19
Groningen	34	6	2	3	36	9
Assen (tevens van bewar.)	38	9	2	2	40	11
Maastricht, idem	42	14	5	3	47	17
TOTAAL	996	271	86	79	1082	350
HUIZEN VAN AARREST. (Maisons d'arrêt.)						
Breda (tevens v. bewaring)	40	13	1	1	41	14
Eindhoven, idem	11	"	5	3	16	3
Nijmegen, idem	17	"	1	3	18	3
HUIZEN VAN BEWARING. (Maisons de police municipale et de prison.)						
Bergen op Zoom	"	"	2	2	2	2
Boxmeer	3	3	"	"	3	3
Boxtel	"	"	1	2	1	2
Heusden	"	"	4	2	4	2
Ondenbosch	1	"	"	"	1	"
Waalwijk	2	"	"	"	2	"
Woudrichem	"	"	5	3	5	3
Zwaluwe aan den Moerdijk	"	"	1	"	1	"
TOTAAL	468	116	80	62	538	178

1) Twee kinderen van gevangene vrouwen. 2) Drie als voren. 3) Zes als voren. 4) Een als voren.
 5) De huizen van bewaring te Alphen en Riel, Aston, Baarle-Nassau, Bergijk, Bladel, Geertruidenberg, Gianoken, Grave, Heeze, Helmond, Hilvarenbeek, Klundert, Megen, Oirschot, Oosterhout, Oss, Rijsbergen, Rosendaal, Steenberg, Tilburg, Uden, Veghel, Willemstad en Zevenbergen waren op den dag der telling onbewoond.

	Gevangenen.		Dienstdoende personen en hunne gezinnen.		Geheele bevolking.	
	M.	V.	M.	V.	M.	V.
Gelderland. 1)						
Apeldoorn	"	"	3	3	3	3
Doesburg	"	"	4	4	4	4
Doetinchem (Stad)	8	"	"	"	8	"
Drunen	"	"	3	3	3	3
Harderwijk	1	"	"	"	1	"
Nijkerk	1	"	3	2	4	2
Wageningen	"	"	3	5	3	5
Zuidholland. 2)						
Delft	1	1	"	"	1	1
Gouda	1	"	2	6	3	6
Schoonhoven	1	"	"	"	1	"
Vianen	2	"	"	"	2	"
Woerden	2	"	"	"	2	"
Noordholland. 3)						
Beverwijk	3	"	1	"	4	"
Helder	3	"	2	1	5	1
Purmerende	4	"	"	"	4	"
Axel	1	"	2	5	3	5
Zeeland. 4)						
Vlissingen	1	"	1	4	2	4
IJzendijke	"	"	2	2	2	2
Utrecht. 5)						
Utrecht	"	"	1	2	1	2
Wijk bij Duurstede	"	1	1	"	1	1
IJsselstein	1	"	"	"	1	"
Friesland. 6)						
Harlingen	2	"	"	"	2	"
Overijssel. 7)						
Enschede	2	"	"	"	2	"
Kampen	"	"	1	2	1	2
Ootmarsum	"	"	2	"	2	"
Ommen (Stad)	"	"	3	4	3	4
Rauhe	"	"	2	1	2	1
Groningen. 8)						
Appingedam	4	"	4	2	8	2
Drenthe. 9)						
Coevorden	"	"	1	1	1	1
Diever	"	"	4	3	4	3
Meppel	4	"	"	"	4	"
Limburg. 10)						
Sittard	1	"	1	1	2	1
Venlo	"	"	1	1	1	1
TOTAAL	44	5	61	66	105	71
ALGEMEEN TOTAAL . . . . . (Totaal geheel.)	3420	608	305	248	3725	351

1) De huizen van bewaring te Aalten, Bergh, Culemborg, Eiburg, Elst, Groenlo, Lochem, Ruuro, Terborgh, Wijchen, Winterswijk, Zalt-Bommel en Zevenaar waren op den dag der telling onbewoond.
 2) Die te Alphen, Hillegersberg, Maassluis, Naaldwijk, Oud-Beijerland, Ridderkerk, Schiedam, Sommeledijk, Strijen, Vlaardingen en Voorburg waren op den dag der telling onbewoond.
 3) Die te Edam, Enkhuizen, Medemblik, Monnikendam, Naarden, Schagen, Weesp en Zaandam waren op den dag der telling onbewoond.
 4) Die te Brouwershaven, Hulst, Kortgene, Neuzen, Oostburg, Sas van Gent, Sluis en Tholen waren op den dag der telling onbewoond.
 5) Die te Loenen, Maarssen en Rhenen waren op den dag der telling onbewoond.
 6) Die te Buitenpost en Irasum waren op den dag der telling onbewoond.
 7) Die te Stad Delden, Denekamp, Goor, Gramsbergen, Oldenzaal, Steenwijk, Stad Vollenhoven en Zwartsluis waren op den dag der telling onbewoond.
 8) Die te Hoogezand, Onderdendam, Veendam, Vlagtwedde en Zuidbroek waren op den dag der telling onbewoond.
 9) Dat te Hoogeveen was op den dag der telling onbewoond.
 10) Die te Echt, Gulpen, Heerlen, Horst, Kessel, Thorn, Valkenburg, Weert en Well (Bergen) waren op den dag der telling onbewoond.
 11) Hieronder dertien jongens en vijftien meisjes, kinderen van gevangene vrouwen.

INDEELING DER GEVANGENEN NAAR DE GEBOORTEPLAATS.

(Division des prisonniers d'après le lieu de naissance.)

GEBOREN IN:

(Né dans)

Table with columns for birthplace (De gemeente, Eene andere gemeente, etc.) and sub-columns for Males (M.) and Females (V.). Rows include Gouda, Oegstgeest, Rotterdam, etc., and a total row for HET RIJK.

STRAFGEVANGENISSEN.

(Maisons centrales et pénitentiaires.)

Table showing the number of prisoners in straitjackets across various provinces, with a total row for HET RIJK.

MUIZEN VAN VERZEKERING.

(Maisons d'arrêt et de justice.)

Table showing the number of prisoners in houses of arrest and justice across various provinces, with a total row for HET RIJK.

MUIZEN VAN BEWAARING.

(Maisons de police municipale et de passage.)

Table showing the number of prisoners in municipal police and passage houses, with a total row for ALGEMEEN TOTAAL.

INDEELING DER GEVANGENEN NAAR DE KERKGENOOTSCHAPPEN.

(Division des prisonniers d'après les cultes.)

Large table with columns for religious denominations (Hervormden, Remonstranten, Doopsgezinden, etc.) and sub-columns for Males (M.) and Females (V.). Rows show counts for various denominations and a total row.

GENISSEN.

(Maison centrale et pénitentiaires.)

Table showing the number of prisoners in houses of arrest and justice across various provinces, with a total row for HET RIJK.

GENISSEN VAN ARREST.

(Maisons d'arrêt et de justice.)

Table showing the number of prisoners in houses of arrest and justice across various provinces, with a total row for HET RIJK.

GENISSEN VAN BEWAARING.

(Maisons de police municipale et de passage.)

Table showing the number of prisoners in municipal police and passage houses, with a total row for ALGEMEEN TOTAAL.

BEDELAARS GESTICHTEN.
(Dépôts de mendicité.)

	HUIZEN. (Maisons.)		Huis- gezinnen. (Familles.)	INDEELING NAAR DE HUIZING. (Division d'après l'habitation.)								TOTAAL BEWONERS. (Total des habitans.)	
	Be- woonde. (Habitées.)	Onbe- woonde. (Inhabitées.)		PERSONEN, VEREENIGD IN HUISGEZINNEN. (Personnes faisant partie de familles.)						Bodelaars en ver- dere personen in de gestichten verpleegd, geen deel uitmakende van huisgezinnen. (Mendicants et autres per- sonnes ne faisant pas partie de familles.)			
				Verwant. (Parentes.)		Niet-verwant. (Non-parentes.)		TOTAAL. (Total.)					
				M.	V.	M.	V.	M.	V.				
OVERIJSEL.													
Averest, wijk I	27	8	27	68	69	1	1	64	70	"	1	64	71
Ommen (Ambt), wijk M .	11	4	11	24	35	"	"	24	35	"	"	24	35
Ommen (Stad), wijk B, hoofdgebouw	18	"	148	177	287	"	2	177	289	1202	246	1880	485
Bijgebouwen	82	21	34	91	79	1	6	92	85	1	"	92	85
TOTAAL	88	(¹) 38	215	355	420	2	9	357	429	1208	247	1680	676
DRENTHE.													
1ste gesticht, hoofdgebouw	18	8	17	86	42	1	3	37	45	580	409	597	454
1ste " bijgebouwen.	72	30	21	49	59	5	9	54	68	"	"	54	68
2de " hoofdgebouw	99	12	74	181	180	6	5	187	185	780	491	917	676
2de " bijgebouwen.	27	17	27	68	60	2	5	70	65	"	"	70	65
3de " hoofdgebouw	87	32	76	188	177	3	2	141	179	649	466	790	645
3de " bijgebouwen.	(²) 38	14	37	107	102	2	4	109	106	1	1	110	107
TOTAAL	341	(³) 118	252	529	620	19	28	548	648	1990	1367	2588	2015
ALGEMEEN TOTAAL	(⁴) 424	146	467	884	1040	21	37	905	1077	3198	1614	4098	2691

(1) De onbewoonde panden bestaan uit: 20 dorschuren, 1 broodbakkerij, 1 weverij, 1 klompenmakerij, 4 loodsen, 1 aschschuur, 1 paardenstal, 1 dooden-
(2) Hieronder 2 veldwachtershuten. Daarenboven nog eene bewoonde turfschuit.
(3) Als voren, 30 onbewoonde huizen, 4 wachthuizen, waarvan één tevens garens loods, 1 govangenis, 1 hulpprovoosten, 19 dorsch-, 2 turfschuren, 3 schapenhokken,
fabriek, 1 smederij, 1 wagenmakerij, 7 kookhokken voor het vee, 1 veoschuur en 3 kerken.
(4) Bladz. 227, regel 2 en 3 van onderen, is het getal bewoonde bijgebouwen verkeerdelijk opgegeven; het bedroeg 207, waarvan 70 tot Ommerschans, 137 tot de drie

INDEELING NAAR DE GEBORTEPLAATS. (Division d'après le lieu de naissance.)														
In de gemeente. (Dans la commune.)		In eene andere gemeente binnen de provincie. (Dans la province.)		In eene andere provincie binnen het Rijk. (Dans une autre province du royaume.)		In eene der Nederlandsche kolonien. (Dans les colonies Néerlandaises.)		In Duitschland. (En Allemagne.)		In Belgie. (Dans la Belgique.)		In Groot- Brittannië en Ierland. (Dans la Grande- Bretagne et l'Irlande.)	In een ander vreemd land. (Dans un autre pays étranger.)	
M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	V.	M.	V.
18	9	14	18	84	41	"	"	2	"	1	3	"	"	"
1	2	6	10	17	23	"	"	"	"	"	"	"	"	"
23	34	121	41	1192	401	2	1	25	3	14	5	"	3	"
41	25	7	12	42	44	"	"	1	1	1	3	"	"	"
78	70	148	81	1285	509	2	1	28	4	16	11	"	3	"
35	43	3	6	558	400	"	"	4	1	2	2	"	"	2
22	31	7	6	25	31	"	"	"	"	"	"	"	"	"
78	79	15	12	793	566	"	1	24	10	7	7	"	5	1
31	26	5	5	38	33	"	"	"	1	1	"	"	"	"
52	64	15	3	710	561	"	"	7	3	3	6	1	3	2
57	61	9	3	39	43	"	"	2	"	2	"	"	1	"
270	304	54	40	2153	1634	"	1	37	15	15	15	1	9	5
348	374	202	121	3438	2143	2	2	65	19	31	26	1	12	5

1 brandpuihuisje, 2 kerken, waarvan één tevens school.
3 broodbakkerijen, 9 bergplaatsen, 5 loodsen, 4 kuipverwerij, 3 naaischolen, 2 winkels, 2 bureaux, 1 waschhuizen, 1 lijnbaan, 4 doodenhuizen, 1 katenspinnerij, 1 gas-
gestichten te Veenhuizen behoorden.

BEDELAARS GESTICHTEN.

		INDEELING NAAR DEN BURGERLIJKE STAAT. <small>(Division d'après l'état civil.)</small>								BLINDEN. <small>(Aveugles.)</small>		DOOPSTOMMEN. <small>(Baptisés.)</small>	
		Ongehuwd. <small>(Célibataires.)</small>		Gehuwd. <small>(Mariés.)</small>		Wedu- wvafs. <small>(Veuves.)</small>	Wedu- wen. <small>(Veuves.)</small>	Gescheiden van echt. <small>(Divorcés.)</small>					
		M. <small>(Hommes.)</small>	V. <small>(Femmes.)</small>	M.	V.			M.	V.				
OVERIJSEL.													
OMMER- SCHANS.	Avereest, wijk I	38	44	25	25	1	2	"	"	"	"	"	"
	Ommen (Ambt), wijk M	18	24	11	11	"	"	"	"	"	"	"	"
	Ommen (Stad), wijk B, hoofd- gebouw	868	820	285	121	225	44	2	"	"	"	"	"
	Bijgebouwen	61	55	29	29	2	1	"	"	"	"	"	"
TOTAAL		980	448	350	186	228	47	2	"	"	"	"	"
DRENTHE.													
VEEN- HUIZEN. Norg.	1ste gesticht, hoofdgebouw . . .	518	398	68	44	20	17	1	"	2	1	"	"
	1ste " bijgebouwen	30	46	21	19	3	3	"	"	"	"	"	"
	2de " hoofdgebouw	784	496	117	181	16	49	"	"	"	1	1	1
	2de " bijgebouwen	45	40	24	24	1	1	"	"	"	"	"	"
	3de " hoofdgebouw	550	454	135	111	102	79	3	1	"	"	"	"
	3de " bijgebouwen	76	68	38	34	1	5	"	"	"	"	"	"
TOTAAL		1988	1497	398	368	148	154	4	1	2	2	1	1
ALGEMEEN TOTAAL		2978	1940	748	549	371	201	6	1	2	2	1	1

INDEELING NAAR DE KERKGENOOTSCHAPPEN. <small>(Division par cultes.)</small>																		
Nederdutch Hervormden. <small>(Réformés Néerlandais.)</small>		Remonstran- ten. <small>(Rémostrants.)</small>		Christelijk- afge- scheidenen. <small>(Séparatistes.)</small>		Doops- gezinden. <small>(Anabaptistes.)</small>		Evangelisch- Lutherschen. <small>(Luthériens Évangéliques.)</small>		Herstelde Lutherschen. <small>(Luthériens Orthodoxes.)</small>		Angli- kaansch- Episcopa- len. <small>(Anglicans-Episcopaux.)</small>	Rooms- Katholijken. <small>(Catholiques.)</small>		ISRAELIÏTEN. <small>(Israélites.)</small>			
															Nederdutch- <small>(Néerlandais.)</small>		Portugese. <small>(Portugais.)</small>	
M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.
81	89	"	"	"	"	"	"	2	"	"	"	"	31	32	"	"	"	"
23	28	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	7	"	"	"	"
819	837	"	"	"	"	10	"	35	6	"	"	"	511	142	5	"	"	"
74	52	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	18	33	"	"	"	"
947	456	"	"	"	"	10	"	87	6	"	"	"	561	214	5	"	"	"
DRENTHE.																		
884	274	3	"	3	"	5	1	41	28	9	8	2	111	118	41	28	"	"
44	56	"	"	3	4	2	"	"	"	"	"	"	5	8	"	"	"	"
498	388	"	"	"	"	2	"	45	25	7	3	"	298	219	65	39	2	2
55	51	"	"	"	"	1	"	1	"	"	"	"	12	10	1	4	"	"
518	429	"	2	"	"	2	2	30	18	"	"	"	245	199	"	"	"	"
87	82	"	"	"	"	1	"	3	2	"	"	"	19	23	"	"	"	"
1581	1280	3	2	6	4	13	3	120	68	16	11	2	690	572	107	71	2	2
2528	1796	3	2	6	4	23	3	157	74	16	11	2	1251	786	112	71	2	2

INDEELING VAN ELK BESTANDEEL VAN DE BEVOLKING DER BEDELAARS (Division par âge et par état civil de chaque catégorie)

GESTICHTEN, NAAR DEN OUDERDOOM EN DEN BURGERLIJKEN STAAT. (de la population des dépôts de mendicité.)

Table with columns: OUDERDOM (Age), GEBORTEJAAR (Year of Birth), Dienstdoend personeel (Administrators of services), Militaire huizingen (Soldiers and their families), Arbeiders huizingen (Families of journeymen). Rows for years 1859 to 1815.

Table with columns: Hooversaars (Persons), Bedelaars (Mendicants), Overige verpleegden (Other persons receiving assistance), Geheele verpleegde bevolking (Total of the population receiving assistance). Rows for years 1859 to 1815.

1) Een gescheiden van echt.

BEROEPEN DER GEVANGENEN EN VAN DE BEVOLKING DER BEDELAARSGESTICHTEN.
(Professions des prisonniers et de la population des dépôts de mendicité.)

Table with 6 main columns: Beroepen of middelen van bestaan, Gevangenen (M, V), Bevolking der bedelaarsgestichten (M, V), Beroepen of middelen van bestaan, Gevangenen (M, V), Bevolking der bedelaarsgestichten (M, V). Rows include Landbouw en veeveelt, Delfstoffen, Nijverheid, Huisraad, and Kleding.

Table with 6 main columns: Beroepen of middelen van bestaan, Gevangenen (M, V), Bevolking der bedelaarsgestichten (M, V), Beroepen of middelen van bestaan, Gevangenen (M, V), Bevolking der bedelaarsgestichten (M, V). Rows include Leder- en tuigwerk, Manufakturen, Metaal (edele), Houtbewerking, Verschillende takken van nijverheid, and Handel.

TWEEDE AFDEELING.

De volgende staat geeft het getal personen, behoorende tot den Roomsch-Katholijken geestelijken stand, op den dag der volkstelling zich bevindende in instellingen en gestichten:

PROVINCIE.	SEMINARIËN ENZ.		VERDERE OERSTELIJKE GESTICHTEN.		KOST-SCHOLEN.	DOOPSTONNEN-INSTELLING TE ST. MICHELISOEESTEL.		WES-HUIZEN.		GODS-HUIZEN.		ZIEKEN-HUIZEN.		KRANKZINNIGEN-GESTICHTEN.		TE ZAMEN.	
	M.	V.	M.	V.		M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.
	Noordbrabant	59	819	1212	17	10	11	7	8	15	1	45	14	18	427	1804	
Gelderland	21	27	129	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	48	129		
Zuidholland	84	1	166	"	"	"	80	88	7	"	"	"	"	65	256		
Noordholland	"	27	134	"	"	"	12	24	"	"	"	"	"	39	158		
Utrecht	5	2	75	"	"	"	"	19	"	"	"	"	"	7	94		
Friesland	"	"	26	"	"	"	"	6	5	"	"	"	"	"	37		
Overijssel	"	10	90	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	10	90		
Groningen	"	"	16	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	16		
Limburg	121	204	384	"	"	"	4	19	1	16	"	"	"	380	419		
TE ZAMEN	240	590	2232	17	10	11	53	154	1	48	1	45	14	18	926	2508	

De negentien instellingen ter opleiding tot den Roomsch-Katholijken geestelijken stand telden op 31 December 1859 te zamen 1375 studenten en kweekelingen, waarvan 1065 zich in de 19 seminarieën en onderafdeelingen bevonden. Het bestuur en onderwijzend personeel dier instellingen bestond uit 249 personen, waaronder 9 wereldlijke leeraren, 19 postulanten en leekenbroeders, waarvan 113 tot de seminarieën behoorden. Van de studenten en kweekelingen waren slechts 8 geboren in de gemeenten, waar zich de instellingen bevonden, 776 in eene andere gemeente der provincie, 404 in eene andere provincie binnen het Rijk, 8 in eene der nederlandsche kolonien, 124 in Duitschland, 39 in België, 3 in Frankrijk, 10 in Groot-Brittannie en Ierland, 2 in Britsch Guyana, 1 in Zwitserland. Zij waren naar den ouderdom ingedeeld op de volgende wijze:

	Van 0 tot 10 jaren.	Van 10 en 11 jaren.	Van 12 tot 16 jar.	Van 16 tot 23 jar.	Van 23 tot 35 jar.	Onbekend.
	Getal	7	88	445	670	219
Reden tot 1000	5	24	324	487	159.3	0.7

Onder de studenten boven de 23 jaren waren 4 twee en dertig, 2 vier en dertig jaren oud. De honderd twee en veertig verdere Roomsch-Katholieke geestelijke gestichten waren op den dag der telling bewoond door 5525 (1184 mannen en 4341 vrouwen), waaronder 556 geestelijken, 2204 geestelijke zusters, 34 leekenbroeders en 28 vrouwelijke novicen. Van die gestichten bevonden zich in Noordbrabant 70, Gelderland 12, Zuidholland 12, Noordholland 8, Utrecht 3, Friesland 3, Overijssel 6, Groningen 1 en Limburg 27. Van deze gestichten waren tevens kostscholen 36, 2 voor jongens, 34 voor meisjes; van deze laatste was ééne tevens bewaarschool. Bijzondere scholen 24, 4 voor jongens, waaronder die te Megen, latijnsche school genoemd, en te Venraij, welke onder den naam van kollegie als inrigting voor middelbaar onderwijs wordt opgegeven, 20 voor meisjes; onder de laatste ééne armenschool. Weeshuizen 3, liefdadige gestichten 24, waaronder ter verpleging van arme en verlaten meisjes 3, waarvan ééne tevens naai- en breischool; ter verpleging van weezen en arme jongens één, gast- of ziekenhuizen 5; bewaarplaatsen voor krankzinnigen 2, die te Boekel voor mannen en te Grubbenvorst voor vrouwen. Het gesticht te Wateringen is tevens bewaarschool. Naar de geboorteplaats waren de geestelijken in de seminarieën en verdere geestelijke gestichten ingedeeld op de volgende wijze:

	GEBOREN IN:																	
	de gemeente.		andere gemeente binnen de prov.		andere provincie.		de ned. kolonien.	Duitschland.		Belgie.		Frankrijk.		Groot-Brittannie en Ierland.	Sardinië.	Zwitserland.	Onbekend.	
	M.	V.	M.	V.	M.	V.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	V.	V.	
Getal	67	184	284	875	407	894	3	46	186	22	122	2	8	2	4	3	1	2
Reden tot 1000 van elk geslacht.	81	60	342.2	392	490	401	1.3	55	88	27	54.7	2.4	3.6	2.4	1.8	1.3	0.4	0.9

Onder de geestelijken telde men één weduenaar, werkbroeder; onder de geestelijke zusters ééne weduwe. De personen, behoorende tot den geestelijken stand, zich bevindende in gestichten en instellingen van welken aard ook, zijn op den volgenden staat ingedeeld in zes leeftijdperken:

	Beneden de 23 jaren.		Van 23 tot en met 35.		Van 40 tot en met 50.		Van 60 tot en met 69.		Van 70 tot en met 79.		Van 80 en daarboven.		Onbekend.	
	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.
Geestelijken	102	110.2	562	606.9	230	248.4	26	28	4	4.3	"	"	2	2.2
Geestelijke zusters	224	89	1637	654	555	222	49	19.8	22	8.8	4	1.6	12	4.8

Het seminarium der Oud-Roomschen was op den dag der telling bewoond door 32 personen, waaronder 2 mannen en 3 vrouwen voor de huisdienst. Van het overige mannelijke personeel waren vier belast met het onderwijs, vijf seminaristen, allen geboren buiten de provincie Utrecht, achttien kweekelingen, waarvan twee geboren te Amersfoort, vijf binnen de provincie Utrecht en elf in eene andere provincie des Rijks. De volgende staten geven, met onderscheiding der kunne en der geestelijke en wereldlijke personen, de bevolking van elk gesticht en de indeeling naar de geboorteplaats en den ouderdom of het geboortjaar voor elke provincie:

GEMEENTEN.	VERDERE ROOMSCH-KATHOLIEKE GEESTELIJKE GESTICHTEN.	Geestelijken.		Leekbroeders en Novicen.		Geheele bevolking.	
		M.	V.	M.	V.	M.	V.
Friesland.							
Bolsward	Geestelijk gesticht, tevens meisjes kostschool	"	8	"	"	"	14
Harlingen	" " " " " "	"	8	"	"	"	11
Leeuwarden	Gesticht en school van liefdezusters	"	1 ¹⁾ 10	"	"	"	11
	TOTAAL	"	26	"	"	"	36
Overijssel.							
Borne	Geestelijk gesticht	9	"	"	"	9	"
Deventer	Gesticht van liefdezusters	"	10	"	"	"	10
Oldenzaal	" " geestelijke zusters, tevens kostschool	"	15	"	"	"	34
Ootmarsum	Rooms-Katholiek instituut voor jonge jufvrouwen, tevens ter verpleging van arme verlaten meisjes en naal- en breischool	1	88	"	"	2	99
Raalte	Liefdegesticht	"	6	"	"	"	6
Zwolle	Gesticht van liefde der Rooms-Katholieke gemeente, tevens voor vrouwelijke weezen en ter verpleging van zieken . . .	"	26	"	"	9	50
	TOTAAL	10	90	"	"	20	189
Groningen.							
Groningen	Rooms-Katholiek armenhuis, tevens ter opleiding van arme meisjes tot verschillende ambachten en ter verpleging van behoeftigen en bejaarden van beider kunne	"	16	"	"	29	95
Limburg.							
Brunsum	Franciscaner-klooster, tevens bijzondere lagere school voor meisjes	"	6	"	"	"	6
Eijsden	Klooster der Ursulinen, tevens kostschool	"	9	"	"	"	19
Galpen	" " zusters van liefde, tevens bijzondere meisjes-school	"	2 ²⁾ 5	"	"	"	5
Grubbenvorst	Gesticht Blawede van geestelijke zusters, tevens kostschool en bewaarplaats voor krankzinnige vrouwen	1	23	"	"	3	2 ³⁾ 31
Heijthuisen	Gesticht St. Elizabeth, tevens kostschool	4 ¹⁾ 1	85	"	"	5	57
Helden	Geestelijk gesticht Koningslust	3 ¹⁾ 16	"	"	"	3 ⁴⁾ 17	"
Herten	Klooster der Passionisten	7	"	"	"	7 ⁷⁾ 8	"
	" " Ursulinen, tevens bijzondere school	"	28	"	"	"	28
	" " broeders van de orde der onbevleete ontvangenis	3 ⁴⁾ 42	"	8	"	50	"
Maastricht	" " zusters van barmhartigheid ter opnemmg van gevallen vrouwen (Filles repenties)	"	8	"	"	"	29
	" " zusters van liefde	"	22	"	6	"	29
¹⁾ Hieronder 1 schoolhouderess en 9 hulponderwijzeressen. ²⁾ Hieronder 1 rector en 15 geestelijke broeders. ³⁾ " " 3 belast met het onderwijs. ⁴⁾ " " 1 kostganger. ⁵⁾ " " 1 kostjufvrouw en 4 onderwijzeres. ⁶⁾ " " 3 priesters, 4 geestelijke broeders en 1 werkbode. ⁷⁾ " " 1 rector. ⁸⁾ " " 1 overste, 17 hoofd- en hulponderwijzers en 12 kweekelingen.							

GEMEENTEN.	VERDERE ROOMSCH-KATHOLIEKE GEESTELIJKE GESTICHTEN.	Geestelijken.		Leekbroeders en Novicen.		Geheele bevolking.	
		M.	V.	M.	V.	M.	V.
Maastricht	Klooster der minderbroeders (Franciscanen)	1 ¹⁾ 28	"	"	"	28	"
Mook	" " Tertiaristen, tevens kostschool	1	19	"	"	2	3 ²⁾ 37
Posterholt	" " Ursulinen, tevens kostschool	"	13	"	"	2	50
	" " zusters van liefde, tevens bijzondere school voor meisjes	"	14	"	"	"	3 ²⁾ 14
Roermond	" " broeders van de orde der onbevleete ontvangenis, tevens kostschool	3 ¹⁾ 17	"	"	"	52	"
	" " Ursulinen, tevens kostschool	"	18	"	"	1	22
	Ursulinenklooster, tevens voor opvoeding en onderwijs . . .	"	30	"	"	"	84
Sittard	Klooster van liefdezusters Agnetenberg, tevens voor zieken en verpleegden	"	7	"	"	"	10
Vaals	Kloostervereeniging der dames du Sacré Coeur (Blumenthal), tevens kostschool	"	39	"	3 ¹⁾ 18	4	170
Venlo	Klooster der zusters van liefde, tevens bijzondere school . .	"	9	"	"	"	9
	" " Franciscanen, tevens inrigting voor middelbaar onderwijs (collegie van Venraij)	3 ¹⁾ 21	"	12	"	38	"
Venraij	" " Ursulinen, tevens kostschool	1	35	"	"	1	3 ¹⁾ 121
	Congregatie der broeders van de orde der onbevleete ontvangenis, tevens jongens kostschool en ter opleiding van militaire weezen	9	"	"	"	45	"
Woort	Klooster der Brigittinessen	"	21	"	"	"	28
	" " minderbroeders (Franciscanen)	45	"	"	"	46	"
Wittem	" " van geestelijke zusters Redemptoristen	"	27	"	"	1	28
	TOTAAL	184	360	20	24	298	767
	HET RIJK (142 GESTICHTEN) . . . . . <small>(In Rooyene, 142 Instituten.)</small>	556	2204	34	28	1184	4341
		Profesoren en Regenten.	Seminaristen.	Kweekelingen.	Geheele Bevolking.		
Amersfoort (Utrecht)	Seminarium der Oud-Roomschen . . . . . <small>(Seminair des Jansenisten.)</small>	4	5	18	29	8	
¹⁾ Hieronder 14 werkbroeders. ²⁾ Hieronder 16 novicen en 3 postulanten. ³⁾ " " 4 kostjufvrouwen. ⁴⁾ " " 1 diaken, die de derde wijding nog niet heeft ontvangen. ⁵⁾ Belast met de verpleging in het Gods- en Louizehuis. ⁶⁾ " " 3 vrouwen zonder beroep. ⁷⁾ Hieronder 1 kostschoolhouder en 8 onderwijzers.							

INDEELING NAAR DE GEBORTEPLAATS.

(Division d'après le lieu de naissance.)

PROVINCIE. (Provincies.)	In de gemeente. (Dans la commune.)		In eene andere gemeente binnen de provincie. (Dans une autre commune de la province.)		In eene andere provincie binnen het Rijk. (Dans une autre province du royaume.)		In eene der Ned. koloniën. (Dans les colonies Néerlandaises.)		In Duitschland. (En Allemagne.)		In België. (En Belgique.)		In Frankrijk. (En France.)		In Groot-Brittannië en Ierland. (Dans le Grande Bretagne et l'Irlande.)		In een ander vreemd land. (Dans un autre pays étranger.)		Onbekend. (Inconnu.)
	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	

Roemsch-Katholieke studenten en kweekelingen in seminariën en verdere instellingen ter opleiding tot den geestelijken stand.
(Étudiants et élèves Catholiques dans des séminaires et autres institutions pour études théologiques.)

Noordbrabant . . .	1	"	379	"	27	"	"	"	"	7	"	"	"	"	1	"	"	"	"
Gelderland	2	"	41	"	110	"	1	"	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Zuidholland	"	"	112	"	158	"	6	"	"	5	"	1	"	1	"	1	2	"	"
Utrecht	"	"	18	"	50	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Limburg	5	"	281	"	64	"	1	"	128	"	27	"	2	"	8	"	1	"	"
HET RIJK	8	"	776	"	404	"	8	"	124	"	39	"	8	"	10	"	8	"	"

Roemsch-Katholieke geestelijken in seminariën en verdere geestelijke gestichten.
(Religieux Catholiques dans des séminaires et autres institutions religieuses.)

Noordbrabant . . .	47	59	179	698	128	358	"	8	16	30	11	60	"	2	2	2	"	"	"
Gelderland	"	5	7	20	40	96	"	"	1	5	"	3	"	"	"	"	"	"	"
Zuidholland	"	9	7	17	27	128	"	"	"	7	"	10	1	"	"	"	"	"	"
Noordholland	7	19	2	22	17	82	"	"	1	8	"	2	"	"	"	"	"	"	"
Utrecht	"	8	2	11	5	47	"	"	"	13	"	1	"	"	"	"	"	"	"
Friesland	"	"	"	4	"	21	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1
Overijssel	"	6	4	18	5	53	"	"	1	12	"	1	"	1	"	1	"	"	1
Groningen	"	"	"	1	"	16	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Limburg	18	31	83	89	190	98	"	"	27	111	11	45	1	5	"	1	"	4	
HET RIJK	87	184	284	875	407	894	"	8	46	186	22	122	2	8	2	4	"	4	2

Seminaristen en kweekelingen in het seminarium der Oud-Roomschen te Amersfoort.
(Séminaristes et élèves dans le séminaire des Jansénistes à Amersfoort.)

Utrecht	2	"	5	"	16	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
-------------------	---	---	---	---	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

1) Geboren in Britsch Guyana. 2) Geboren in Zwitserland. 3) Hieronder 3 geboren in Sardinië, 1 in Zwitserland.

OUDEBOMSTAAT DER STUDENTEN EN KWEEKELINGEN JAAR INSTELLINGEN TER OPLEIDING TOT DEN GEESTELIJKEN STAND.

(Age des étudiants et élèves dans des institutions pour études théologiques.)

OUDERDOM. (Age.)	GEBORTEJAAR. (Année de naissance.)	ROOMSCH-KATHOLIEKEN. (Catholiques.)						OUD-ROOMSCHEN. (Jansénistes.)	
		Noordbrabant. (Dans le septentrional.)	Gelderland. (Geldre.)	Zuidholland. (Hollande méridionale.)	Utrecht. (Utrecht.)	Limburg. (Limbourg.)	Totaal. (Total.)	Amersfoort. (Amersfort.)	
								Seminaristen. (Séminaristes.)	Kweekelingen. (Élèves.)
8	1851	"	"	4	"	4	"	"	
9	1850	"	"	3	"	3	"	"	
10	1849	"	"	9	"	2	11	1	
11	1848	1	"	12	"	9	22	"	
12	1847	11	"	22	"	19	52	2	
13	1846	22	18	25	"	39	99	1	
14	1845	33	18	29	"	59	184	5	
15	1844	37	21	31	"	71	160	3	
16	1843	47	20	18	"	58	188	1	
17	1842	33	21	22	"	35	111	1	
18	1841	35	18	20	"	31	99	1	
19	1840	30	16	12	2	14	74	"	
20	1839	36	13	19	9	20	97	2	
21	1838	34	10	9	7	20	80	"	
22	1837	28	5	15	10	18	71	"	
23	1836	21	4	12	18	16	66	"	
24	1835	26	"	5	7	17	55	"	
25	1834	11	3	6	4	9	38	"	
26	1833	6	2	1	2	4	15	"	
27	1832	3	"	2	5	6	16	"	
28	1831	3	1	2	"	5	11	"	
29	1830	2	"	"	2	4	8	"	
30	1829	"	"	1	"	3	4	"	
31	1828	"	"	1	"	4	5	"	
32	1827	1	"	"	1	2	4	"	
33	1826	"	"	"	"	"	"	"	
34	1825	"	"	"	"	2	2	"	
Onbekend. (Inconnu.)		"	"	"	1	"	1	"	
TOTAAL		415	155	280	63	462	1875	5	18

De ouderdomstaat der leerlingen geeft naar vijf levensstijperken de volgende uitkomst:

	Van 0 tot 10 jaren.		Van 10 en 11 jaren.		Van 12 tot en met 15 j.		Van 16 tot en met 20 j.		Van 21 en daarboven.	
	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.
Jongens	227	87	538	205.3	1439	554.8	396	158	1	0.4
Meisjes	167	94	218	122.5	869	488	494	277.5	32	18

Van de kostleerlingen van 23 jaren en daarboven behoorde de mannelijke tot de fransche kostschool te Tilburg. Van de 20 vrouwelijke in Noordbrabant waren 9 in Roomsch-Katholieke geestelijke gestichten, 8 kweekelingen in het opvoedinggesticht te Zevenbergen, terwijl de 3 overige zich in de kostschool te Werkendam bevonden. De vrouwelijke kostleerling in Zuidholland bevond zich in de Nederduitsch Hervormde kostschool te Delft, de 11 in Limburg alle in Roomsch-Katholieke geestelijke gestichten.

Op het statistisch congres in September 1853 te Brussel gehouden werd verlangd, dat bij het doen eener volkstelling tevens zouden worden opgegeven alle zichtbare lichaamsgebreken en ziekten. Bij het ontwerpen der voorschriften voor de telling heeft de rijkscommissie voor statistiek die punten overwogen en werd tevens het denkbeeld geuit, om bij de telling het getal gevaccineerden te leeren kennen. Hoewel de commissie de kennis uit een geneeskundig oogpunt van groot belang achtte, kwam het haar niet raadzaam voor zulke opgaven te vergen, daar zij meest met weêrzin en onnaauwkeurig geschieden. De ondervinding had zulks geleerd bij de volkstelling in Frankrijk in 1856, waar men, behalve van het getal blinden en doofstommen, opgave gevraagd had van het getal personen in het bezit van slechts één oog, van mismaaktheid, van waanzin en idiotisme, en waar vooral bij het vrouwelijke geslacht de opgave zeer weinig geloof verdiende. De rijkscommissie vermeende uit dien hoofde zich te moeten bepalen tot het plaatsen eener kolom op het inschrijvingbiljet ter invulling van het getal blinden en doofstommen. Op bladz. 224 tot en met 280 van het eerste deel vindt men die opgave voor elke gemeente en voor elke provincie, waarvan de uitkomsten, met bijvoeging van de reden tot de bevolking voor elk geslacht, zijn opgenomen in den volgenden staat, waarbij dient te worden opgemerkt, dat één man te Leijden, blind en doofstom tevens, twee keeren vermeld wordt. Tot de blinde mannen behoort één bestedeling in het stadsarmhuis te Haarlem, tevens doof, tot de blinde vrouwen één krankzinnige vrouw in het geneeskundig gesticht te Bloemendaal, welke slechts als stom is opgegeven en uit dien hoofde onder de doofstommen niet is opgenomen.

PROVINCIE.	BLINDEN.				DOOFSTOMMEN.			
	MANNEN.		VROUWEN.		MANNEN.		VROUWEN.	
	Getal.	1 blind op mannelijke bevolking.	Getal.	1 blind op vrouwelijke bevolking.	Getal.	1 doofstom op mannelijke bevolking.	Getal.	1 doofstom op vrouwelijke bevolking.
Noordbrabant	126	1611	87	2354	98	2072	81	2528
Gelderland	198	1052	89	2253	60	3385	56	3664
Zuidholland	161	1840	184	1756	126	2352	94	3437
Noordholland	173	1449	171	1598	60	4177	69	3960
Zeeland	41	1986	38	2229	26	3131	27	3137
Utrecht	89	881	52	1571	87	2119	26	3142
Friesland	66	2067	41	3363	45	3081	29	4755
Overijssel	98	1281	73	1589	42	2887	31	3742
Groningen	67	1527	85	3009	112	918	110	957
Drenthe	18	2728	18	2562	16	3069	13	3548
Limburg	104	1048	73	1461	88	2868	23	4638
HET RIJK	1181	1440	861	1951	660	2468	559	3006

In de reden tot de bevolking was het aantal blinden het grootst voor de mannen in Utrecht, Limburg en Gelderland, voor de vrouwen in Limburg, Utrecht en Overijssel; het kleinst voor de eersten in Drenthe,

Friesland en Zeeland, voor de laatste in Friesland, Groningen en Drenthe. De doofstommen geven de minst gunstige reden voor beide geslachten in Groningen en Noordbrabant, hetgeen echter aan het bestaan der gestichten in die provincien moet worden toegeschreven. Van de overige provincien gaven betrekkelijk het grootste getal voor het mannelijke geslacht: Utrecht, Zuidholland (in welke provincie zich het gesticht te Rotterdam bevindt) en Overijssel; voor het vrouwelijke: Zeeland, Utrecht en Zuidholland. Het getal doofstommen was betrekkelijk het kleinst voor de mannen in Noordholland, Gelderland en Zeeland; voor de vrouwen in Friesland, Limburg en Noordholland. De opgaven der blinden en doofstommen zijn niet vatbaar voor eene naauwkeurige controle, zoodat men niet kan nagaan of zoowel op de biljetten als bij de bewerking eenig verzuim heeft plaats gehad. Wij achten het niettemin van belang de reden tot de bevolking in ons vaderland te vergelijken met de uitkomsten verkregen in andere landen, waartoe wij te meer in staat zijn, daar in 1863 bij de bewerking der Iersche volkstelling een der commissarissen, met die telling belast, Dr. W. L. Wilde, zich officieel tot alle vreemde regeringen gewend heeft, ten einde opgaven te verkrijgen van het getal blinden en doofstommen, geteld bij de laatste volkstellingen. Opgaven werden verkregen uit de volgende landen, in eene naar het betrekkelijk getal opklimmende orde gerangschikt:

LANDEN.	BLINDEN.		LANDEN.	DOOFSTOMMEN.	
	Getal.	Reden tot de bevolking.		Getal.	Reden tot de bevolking.
Vereen. Staten van N.-Amerika.	12685	1 op 2489	Nederland	1219	1 op 2714
Beijeren	2362	1 " 1986	Belgie	1989	1 " 2277
Prins Eduards-eiland	43	1 " 1880	Vereen. Staten van N.-Amerika.	15077	1 " 2086
Nieuw-Schotland	185	1 " 1788	Denemarken	1857	1 " 1920
Pruissen	10205	1 " 1738	Beijeren	2644	1 " 1774
Oldenburg	167	1 " 1720	Frankrijk	21564	1 " 1671
Nederland	1992	1 " 1661	Saksen (koningrijk)	1366	1 " 1629
Hannover	1196	1 " 1579	Oldenburg	194	1 " 1480
Denemarken	1710	1 " 1523	Hannover	1802	1 " 1450
Wurtemberg	1198	1 " 1436	Groot-Brittannië en Ierland	20811	1 " 1432
Nieuw-Foundland	86	1 " 1426	Zweden	2678	1 " 1360
Zweden	2566	1 " 1419	Pruissen	13297	1 " 1334
Saksen (koningrijk)	1606	1 " 1386	Noorwegen	1242	1 " 1200
Belgie	3675	1 " 1238	Prins Eduards-eiland	68	1 " 1189
Hessen Darmstadt	696	1 " 1231	Nieuw-Foundland	110	1 " 1115
Groot-Brittannië en Ierland	29248	1 " 994	Nieuw-Schotland	800	1 " 1108
Frankrijk	38413	1 " 938	Wurtemberg	1910	1 " 901
Piemont	5633	1 " 887	Hessen Darmstadt	1084	1 " 829
Savoije	614	1 " 884	Piemont	8948	1 " 563
Noorwegen	2759	1 " 540	Savoije	1224	1 " 443

Uit dit overzicht blijkt, dat in de reden tot de bevolking het getal doofstommen het kleinst is in Nederland, terwijl het ten aanzien der blinden den zevenden rang bekleedt. Bij deze telling werd enkel opgave verlangd van het getal blinden en doofstommen van elke kunne, zoodat de overige opgaven, als indeeling naar de geboorteplaats, den burgerlijken staat en ouderdom, gemist worden. Bij de volgende telling wordt als wenschelijk beschouwd, ter verkrijging dier opgaven, hetzij de biljetten waarop de personen voorkomen afzonderlijk te houden, hetzij alle de hun betreffende opgaven over te schrijven, ten einde afzonderlijke staten met al de gegevens van die personen te kunnen opmaken. Voorts is het wenschelijk dat de personen blind en doof geboren voortaan afzonderlijk worden opgegeven, even als zulks in Groot-Brittannië en Ierland plaats heeft.

lijke zusters, de godsdienstige opleiding aan 4 geestelijken toevertrouwd; in het instituut voor doofstommen te Groningen zijn in het gedeelte voor Christenen 2 mannen en 4 vrouwen, in dat voor Israëlieten 1 man met die taak belast. De huisdienst wordt aldaar waargenomen door 3 mannelijke en 5 vrouwelijke dienstboden, terwijl te St. Michielsgestel 3 mannen met die taak belast zijn. De blinden en doofstommen, wonende in voornoemde gestichten, naar den burgerlijken staat allen ongehuwd, waren naar de geboorteplaats en de kerkgenootschappen op de volgende wijze ingedeeld:

GEBOREN IN:	BLINDEN.				DOOFSTOMMEN.				KERKGENOOTSCHAPPEN.	BLINDEN.				DOOFSTOMMEN.			
	Mannen.		Vrouwen.		Mannen.		Vrouwen.			Mannen.		Vrouwen.		Mannen.		Vrouwen.	
	Reden op 100.		Reden op 100.		Reden op 100.		Reden op 100.			Reden op 100.		Reden op 100.		Reden op 100.		Reden op 100.	
	Getal.	Reden op 100.	Getal.	Reden op 100.	Getal.	Reden op 100.	Getal.	Reden op 100.		Getal.	Reden op 100.	Getal.	Reden op 100.	Getal.	Reden op 100.	Getal.	Reden op 100.
de gemeente	10	17.9	19	88	2	1.6	3	3	Nederd. hervormd	38	67.9	35	70	55	48	46	46.5
eene andere gemeente binnen de provincie	9	16	4	8	27	21.1	25	25.3	Christelijk Afsch.	"	"	"	"	4	8.1	1	1
eene andere provincie binnen het Rijk	85	62.5	27	54	99	77.3	69	69.7	Doopsgezind	1	1.8	"	"	4	8.1	3	3
eene der nederlandsche koloniën	2	3.6	"	"	"	"	"	"	Evangelisch Luth.	2	8.5	7	14	2	1.6	2	2
Duitschland	"	"	"	"	"	"	2	2	Hersteld	"	"	2	4	"	"	"	"
									Roomsch-Katholijk	15	26.8	6	12	55	48	37	37.4
									Nederd. Israëliet.	"	"	"	"	8	6.2	8	8.1
									Portug.	"	"	"	"	"	2	2	2

Naar den ouderdom waren de blinden en doofstommen ingedeeld op de volgende wijze:

		0 tot 10 jaren.		10 en 21 jaren.		12 tot en met 25 j.		16 tot en met 29 j.		25 en daarboven.	
		Getal.	Reden op 100.	Getal.	Reden op 100.	Getal.	Reden op 100.	Getal.	Reden op 100.	Getal.	Reden op 100.
		Blinden	Mannen	6	10.7	9	16.1	16	28.6	12	21.4
	Vrouwen	3	6	4	8	11	22	8	16	24	48
Doofstommen	Mannen	5	8.9	23	18	50	39	47	36.7	3	2.4
	Vrouwen	10	10.1	18	18.2	40	40.4	22	22.2	9	9.1

De blinde vrouwen boven 23 jaren waren allen in het gesticht voor volwassen blinden te Amsterdam, terwijl van de 13 blinde mannen boven dien leeftijd 11 tot dat gesticht behoorden.

De ambachten door de blinden in de gestichten uitgeoefend werden niet opgegeven, voor de doofstommen zijn zij enkel bekend voor de kweekelingen in het instituut te Groningen. Onder de mannen waren 22 kleermakers, 20 schrijnwerkers, 10 schoenmakers, 8 kuipers, 6 letterzetters, 2 koperslagers, 1 zeilmaker, terwijl 5 nog geen ambacht uitoefenden en als schoolleerlingen werden opgegeven. Onder de vrouwen telde men 55 naaisters, 9 schoolleerlingen en ééne vrouw van 52 jaren zonder beroep.

Ten einde het overzicht van het getal blinden en doofstommen, tijdens de volkstelling in instellingen en gestichten opgevoed of verpleegd, volledig te maken, voegen wij hierbij, dat op 31 December 1859 zich van die personen bevonden:

GEMEENTEN.	INSTELLINGEN EN GESTICHTEN.	BLINDEN.		DOOFSTOMMEN.	
		Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.
	Personen in militaire gebouwen.				
Gorinchem	Kazerne vrouwenkwartier	"	"	"	1
Breskens	Regenbakgebouw (fort Frederik Hendrik)	"	1	"	"
	Gevangenen.				
Leeuwarden	Strafgevangenis	1	"	"	"
	Kostloerlingen.				
Utrecht	Jongenskostschool, wijk F.	"	"	1	"
	Weesen.				
Arnhem	Burgerweeshuis	"	1	"	"
's Gravenhage	Walweeshuis	"	"	"	1
Leijden	Gereformeerd Heilige Geest- of armenweeshuis	"	2	"	1
Amsterdam	Roomsch-Katholijk jongensweeshuis	1	"	"	"
Haarlem	Nederduitsch Hervormd weeshuis	"	"	"	1
Krommenie	Weeshuis	"	"	1	"
Zijpe	Burgerweeshuis	"	"	1	"
Middelburg	Oude mannen-, vrouwen- en armenweeshuis	"	"	"	1
Vlissingen	Roomsch-Katholijk weeshuis	"	"	1	"
	TOTAAL	1	8	8	4
	Verpleegden en bestellingen in Geds-, armen- en werkhuisen.				
Breda	Roomsch-Katholijk burger-, tevens algemeen gasthuis	"	3	"	1
	Bestedelinghuis	2	"	"	1
's Hertogenbosch	Liefdehuis (in omnibus charitas)	"	5	"	"
Arnhem	St. Katharina-gasthuis	1	"	"	"
Groenlo	Godshuis der Roomsch-Katholieke gemeente	"	1	"	"
Brielle	Gasthuis	"	1	"	"
Dordrecht	Bestedelinghuis	"	"	"	1
Gouda	St. Elizabeth-gasthuis	"	"	"	1
	St. Katharina-gasthuis	"	1	"	"
's Gravenhage	R.-Katholijk oude mannen-, vrouwen- en bestede kinderehuis	2	4	1	"
	Bestedelinghuis	2	1	1	1
Leijden	Gereformeerd minnen-, oude mannen- en vrouwenhuis	"	1	"	"
	" minnenhuis (Groensteeg)	1	1	1	"
Rotterdam	Stadsarmenhuis	3	7	1	"
	Nederduitsch Hervormd ledematenhuis	2	4	"	"
Tongeloo (Nieuwe)	Godshuis van de algemeene diakonie-armen	"	"	"	1
	Ned. H. diakonie oude mannen-, vrouwen- en bestedelinghuis	"	2	1	1
Amsterdam	Depôt-inrigting voor de stads bestellingen (wijk B B)	"	"	"	1
	" " " " " (" II)	1	"	"	"
Barsingerhorn	Armbuis	1	"	"	"
Beemster (de)	Nederduitsch Hervormd diakonie-armenhuis	1	"	"	"
Haarlem	Stadsarmenhuis	5	"	"	"
	Doopsgezind wees- en armenhuis	"	1	"	"
Hoorn	Roomsch-Katholijk wees- en armenhuis	"	1	"	"
Marken	Nederduitsch Hervormd diakoniehuis	"	1	"	"

GEMEENTEN.	INSTELLINGEN EN GESTICHTEN.	BLINDEN.		DOOFSTOMMEN.	
		Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.
Monnikendam . . .	Diakonie mannen- en vrouwenhuis	"	"	"	1
Vlieland	Nederduitsch Hervormd armenhuis	1	"	"	"
Weesp	St. Bartholomeus gast-, armen- en weeshuis	1	1	"	"
Westzaan	Doopsgezind wees- en arnhuis	"	"	1	1
Zijpe	Algemeen armenhuis	"	"	1	"
Sluis	Burgergasthuis	1	"	"	"
Zierikzee	Roomsch-Katholijk armengesticht	"	"	1	"
Franeke	Vrouwen westershuis	"	"	"	1
Haskerland (Joure.)	Algemeen armenhuis	1	1	"	"
Leeuwarden	Stadsarmenhuys	"	1	"	"
Kampen	Nederduitsch Hervormd diakoniehuys	"	2	"	"
Zwartsluis	Hervormd diakonie- en bestedelinghuys	"	2	"	"
Bedum	Armenhuys der Nederduitsch Hervormde gemeente	1	1	"	"
Groningen	Nederduitsch Hervormd armenhuys	1	"	"	"
	Roomsch-Katholijk arnhuis	"	2	"	1
Groningen	Geertruids gasthuys	"	1	"	"
	Mepsche gasthuys	"	1	"	"
Hoogerzand	St. Jacobi's-armengasthuys	"	1	"	"
	Armwerkhuis	"	1	"	"
Leek	Diakoniewerkhuis	"	1	"	"
Loppersum	Nederduitsch Hervormd arnhuis	1	"	"	"
Middelstum	Arnhuis	1	"	"	"
Sappemeer	Roomsch-Katholijk arnhuis	1	"	"	"
Scheemda	Burgerlijk arm- en werkhuis	"	"	"	1
Slochteren	Arnhuis	"	"	1	"
Veendam	Arm-, wees- en werkhuis	1	2	"	"
Wildervank	Nederduitsch Hervormd werkhuis	"	1	"	"
Norg . . . . . (Veenhuizen.)	Eerste gesticht	2	1	"	"
	Tweede "	"	1	1	1
Vledder	Kolonie der mantschappij van weldadigheid (n ^o . 1, wijk 3)	1	1	"	"
	TOTAAL	84	55	10	14
	Oude mannen en vrouwen in Godshuizen.				
's Hertogenbosch	Oude mannen- en jongensgesticht	3	"	"	"
	" " " vrouwenhuys	2	"	"	"
Delft	" vrouwen- en meisjeshuis	"	"	"	1
	Arme oude mannen- en vrouwenhuys	"	2	"	"
Leijden	Waalsh Hervormd weeshuis, tevens voor oude lieden	"	"	1	"
	Evangelisch-Luthersch oude lieden- en weeshuis	"	1	"	"
Amsterdam	Nederd. Herv. diakonie oude mannen-, vrouwen- en bestedelinghuys	"	2	1	1
Terschelling	Diakoniegodshuis voor kinderen en bejaarden	1	"	"	"
	TOTAAL	6	5	2	2
	Bewoners van hofjes.				
Dordrecht	Koningshofje	"	"	"	1
	Regentenhofje	"	1	"	"

GEMEENTEN.	INSTELLINGEN EN GESTICHTEN.	BLINDEN.		DOOFSTOMMEN.	
		Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.
Vlaardingen	Hofje	"	1	"	"
Amsterdam	" Venetia	"	1	"	"
	Zeven keurvorstenhofje	"	1	"	"
	TOTAAL	"	4	"	1
	Verpleegden in gast- of ziekenhuizen.				
Gorinchem	Ziekengasthuys	1	"	"	"
Gouda	St. Katharinagasthuys	"	1	"	"
Amsterdam	Nederduitsch Israëlitisch oude mannen-, vrouwen- en ziekenhuys	"	2	1	"
Maastricht	Gesticht Calvarienberg, ziekenhuys	"	3	"	"
	TOTAAL	1	6	1	"
	Verpleegden in geneeskundige gestichten voor krankzinnigen.				
Delft	St. Jorishgasthuys	"	"	"	1
Dordrecht	"	"	1	1	1
's Gravenhage	"	"	2	1	"
Amsterdam	Voor Nederduitsch Israëlitien	1	"	"	"
Bloemendaal	Meerenberg	2	3	2	"
Maastricht	Calvarienberg	"	"	2	"
	TOTAAL	3	6	6	2

Uit dit overzicht volgt, dat in de overige openbare instellingen en gestichten zich op 31 December 1859 bevonden 126 blinden (46 mannen en 80 vrouwen), 47 doofstommen (23 mannen en 24 vrouwen). In het geheel ontvingen dus in openbare instellingen en gestichten onderwijs en verpleging, te zamen of afzonderlijk, blinden van het mannelijke geslacht 102 of 9%, van het vrouwelijke geslacht 130 of 15.1%; doofstommen van het mannelijke geslacht 184 of 27.9%, van het vrouwelijke geslacht 147 of 26.3%; van het getal blinden en doofstommen van elke kunne.

Het geneeskundig gesticht voor minderjarige idioten te 's Gravenhage telde op den dag der telling 28 leerlingen (20 jongens en 8 meisjes), wonende in het gesticht, terwijl daarenboven 19 (9 jongens en 10 meisjes) alleen ter school gingen. Van de inwonende idioten waren slechts 2 geboren in de gemeente, 10 in de provincie, 13 in eene andere provincie, 3 in de nederlandsche kolonien. Het dienstdoende personeel bestond uit één directeur en ééne direktice, één jongensvader, ééne jongensmoeder met twee helpsters en uit 4 personen (1 man en 3 vrouwen) voor de huisdienst. De beide oudste idioten, 1 jongen en 1 meisje, waren 18, de beide jongste, 1 jongen en 1 meisje, slechts 5 jaren oud.

Van de overige instellingen tot opleiding en onderwijs telde de landhuishoudkundige school te Groningen 15, 's Rijks veeartsenijsschool te Utrecht 12, de kweekschool voor de zeevaart te Amsterdam 123, het matrozen-instituut aldaar op het schip *Dordrecht* 147 kweekelingen. Van de leerlingen op de kweekschool waren op den dag der telling slechts aanwezig 73, van die op het instituut 26, de overigen, 50 en 121, waren afwezig en meest op zee. Op de kweekschool bestond het personeel uit één kommandant, één stuurman, één magazijnmeester, één bootmansmaat, één kok en één koksmat. Van de zeevaartkundige leerlingen waren 169 te Amsterdam, 42 in eene andere gemeente van Noordholland, 59 in eene andere provincie geboren. Naar den ouderdom waren 62 van 13 tot en met 15, 184 van 16 tot en met 19, 24 van 20 tot en met 23 jaren.

De gestichten voor verwaarloosde en arme kinderen, 5 in getal, waarvan één uitsluitend voor jongens, drie voor meisjes, één voor beide geslachten, telden op 31 December 1859 te zamen 368 leerlingen (173 jongens en 195 meisjes). Onder de jongens zijn begrepen 4 leerlingen op Neêrlands Mettray op den dag der telling afwezig, waarvan één het gesticht heimelijk had verlaten, zonder dat men wist waar hij zich bevond. In het

GEMEENTEN.	KOSTSCHOLER.	Kostleerlingen.		Geheele bevolking.	
		Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.
Zevenbergen	Voor meisjes (opvoedinggesticht)	"	1) 22	"	27
	" jongens	50	"	56	5
	TOTAAL	945	580	1174	1866
Gelderland.					
Ammerzoden	Voor jongens (kosterie)	3	"	5	2
Apeldoorn	Dag- en kostschool voor jongens	15	"	18	8
	Voor jongens	25	1	26	1
	" "	8	"	12	4
Arnhem	" "	3	"	5	2
	Dag- en kostschool voor meisjes	"	8	1	17
	Stedelijk instituut voor jongens	18	"	18	9
	Dag- en kostschool voor meisjes	"	7	"	12
Barneveld	" " " " jongens	9	1	11	7
	" " " "	13	"	24	8
Bemmel	Voor jongens	9	"	14	10
	" meisjes	"	2	"	7
Bergh . . . . . ('s Hoereberg.)	" jongens	18	"	21	9
Bommel (Zalt-)	" "	3	"	5	4
	" "	4	"	7	4
Boreulo	" "	6	"	10	5
Brummen	" "	6	"	9	8
	" "	20	"	25	4
Culenborg	Gesticht van opvoeding voor meisjes ²⁾	"	27	"	39
	Voor jongens	7	"	10	4
Doosborg	" "	3	"	4	5
	" meisjes (geen leerlingen)	"	"	"	4
Dootinchem (Stad)	Fransche kostschool voor jongens	5	"	8	4
	" dag- en kostschool voor meisjes	"	7	"	11
Duiven	Voor jongens	35	"	40	6
	" "	7	"	11	7
Ede	" meisjes	"	11	"	14
	" "	"	1	"	4
Elburg	Instituut van wijlen den L.-Adm. van Kinsbergen (jongenskostsch.)	45	"	49	5
	Meisjesinstituut	"	11	"	20
Epe	Voor jongens in de kosterie	7	"	13	8
Gendringen	" "	14	"	18	6
Harderwijk	" meisjes	"	4	"	7
Hattum	" jongens	16	"	18	5
Hengelo	" meisjes	"	4	"	7
Huissen	" jongens	11	"	13	2
Lochem	" "	7	"	10	4
	" meisjes	"	4	"	8
Maurik (Eck en Wiel)	" jongens	12	"	18	6
Nijkerk	Jongensinstituut	9	"	15	6
	Voor meisjes (geestelijk gesticht) ²⁾	"	48	"	78
	" jongens	20	"	30	7
	" meisjes	"	5	8	15
Nijmegen	" jongens	26	"	31	5

1) Hieronder 8 kweekelingen.

2) Ook opgenomen onder de geestelijke gestichten.

GEMEENTEN.	KOSTSCHOLER.	Kostleerlingen.		Geheele bevolking.	
		Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.
Nijmegen. (Vervolg).	Voor meisjes	"	2	"	7
	" jongens (Vredelust onbewoond)	"	"	"	"
	" "	16	"	18	4
	" "	17	"	21	5
Renkum	" meisjes	"	5	"	19
	" "	"	6	1	14
	" jongens	13	"	15	3
	" "	16	"	20	6
Rheden	" meisjes (kolonade)	"	11	"	17
	" "	"	9	"	15
	" jongens	2	"	9	8
Tiel	Zonder leerlingen	"	"	2	4
	Voor jonge jufvrouwen	1	6	3	10
	Israëlitische voor jongens	18	"	21	5
Ubbergen	Voor jongens	6	"	7	2
Voorst	Jongensinstituut Java	19	"	21	6
	Voor meisjes	"	16	"	26
Wageningen	" jongens	6	"	9	5
	" "	6	"	8	2
Zoelen	" "	22	"	25	8
	" meisjes	"	6	"	13
Zutphen	" "	"	5	"	14
	" jongens	27	"	31	7
	TOTAAL	548	207	713	582
Zuidholland.					
Bodegraven	Voor jongens	33	"	40	6
Delfshaven	" "	5	"	8	2
	" "	11	"	13	4
	" meisjes	"	7	"	11
Delft	" joncheeren	1	"	3	3
	" jongens	48	"	52	9
	" "	6	"	18	5
Dordrecht	" "	5	"	10	3
	" "	17	"	21	7
	" "	4	"	5	8
Gorinchem	Stadschool voor meisjes, tevens kostschool	"	14	4	25
	Voor jongens en meisjes	5	2	9	4
	" jongens	29	"	32	4
	Geestelijk gesticht, tevens bewaar- en kostschool ¹⁾	"	8	"	23
Gouda	Voor meisjes	"	3	"	7
	" jongens	9	"	16	7
	" "	14	"	19	6
's Gravenhage	" "	33	"	41	14
	" " (het Kleine Loo)	19	"	22	4
Haastrecht	" meisjes	"	²⁾ 12	"	16
Hazerswoude	Instituut voor bijzonder onderw. voor jongens en meisjes	25	8	30	14
Hillegom	Voor jongens	3	"	4	2

1) Ook opgenomen onder de geestelijke gestichten.

2) Waaronder 2 kweekelingen.

GEMEENTEN.	KOSTSCHOLEN.	Kostleerlingen.		Geheele bevolking.	
		Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.
Hillegom (Vervolg.)	Marriagesticht, tevens kostschool ¹⁾	"	2	"	9
Middelbarnis	Voor jongens	10	"	15	5
Monster	Pensioonaat voor jonge jufvrouwen, tevens gest. van geest. zusters ¹⁾	"	39	1	57
Nieuwpoort	Voor jongens	10	"	18	8
Noordwijk	Instituut voor jonge jufvrouwen	"	18	"	18
Oudewater	Roomsch-Katholijk gesticht, tevens kostschool voor meisjes ¹⁾	"	11	"	17
Rotterdam	Kostschool van het Nederl. zendelinggenootschap voor Indische kinderen	18	"	15	1
Rijswijk	Voor jongens	24	"	31	8
Sassenheim	"	18	"	15	"
Schiedam	" meisjes	28	"	31	6
Schoonhoven	" jongens	"	3	"	6
Veur	" (Noordheij)	27	"	38	"
Vianen	" jonge jufvrouwen	22	"	31	9
Voorburg, Wijk A.	" jongens	"	2	"	3
" B.	" jongens	26	"	35	8
Voorachoten	"	32	"	45	7
Woerden	Instituut voor meisjes	"	4	"	7
	" jonge jufvrouwen (Stadwijk)	"	31	"	50
	Voor jongens	7	"	10	4
	" meisjes, tevens geestelijk gesticht ¹⁾	"	81	"	111
	TOTAAL	474	240	617	518
	Noordholland.				
Alkmaar	Opvoedinggesticht voor Roomsch-Katholijken, tevens bewaar- en kostschool voor meisjes	"	5	"	15
	Fransche kostschool voor meisjes	"	6	"	14
	Voor jongens	10	"	12	6
	"	4	"	6	9
Amsterdam	"	4	"	5	8
	"	2	"	9	6
	" meisjes	"	7	"	17
	"	"	4	"	10
Beverwijk	" jongens	6	"	10	5
Enkhuizen	" meisjes (geestelijk gesticht ¹⁾)	"	8	"	14
	"	"	3	"	6
	"	"	12	"	15
Haarlem	" jongens	2	"	4	3
	"	4	"	6	4
Helder	"	6	"	11	5
Hilversum	" meisjes	"	17	"	25
	" jongens	3	"	5	2
Hoorn	" meisjes	"	3	"	8
Kortenhoef	" jongens	17	"	20	3
Uithoorn	Onbewoond	"	"	"	"
Velzen	Voor jongens	3	"	5	"
	" meisjes (gesticht van von Ziegezan)	"	4	"	6
Weesp	Instituut voor Roomsch-Kath. meisjes, tevens geestelijk gesticht ¹⁾	"	19	"	32
	Bewoners afwezig (zonder leerlingen)	"	"	"	"

1) Ook opgenomen onder de geestelijke gestichten.

2) Hieronder 3 kweekelingen.

GEMEENTEN.	KOSTSCHOLEN.	Kostleerlingen.		Geheele bevolking.	
		Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.
Weesp (Vervolg.)	Voor meisjes	"	9	"	12
Wormerveer	" jongens	4	"	5	4
	"	8	"	18	10
Zaandam	" meisjes	"	1	"	8
	TOTAAL	78	98	119	242
	Zeeland.				
Hulst	Voor meisjes	"	8	"	28
Middelburg	" jongens	6	"	11	4
	"	1	"	4	4
Zierikzee	Jongensinstituut	5	"	7	8
	TOTAAL	12	8	22	34
	Utrecht.				
Abcoude/Baambrugge	Voor jongens	4	"	6	2
Amerongen	Dag- en kostschool voor jongens	6	"	9	2
	Voor meisjes (geestelijk gesticht ¹⁾)	"	17	1	76
Amersfoort	" jongens	18	"	17	6
	" meisjes	"	4	"	11
Baarn	Dag- en kostschool voor jongens	6	"	8	4
Breukelen Nijenrode	Voor meisjes	"	5	"	12
Driebergen	" jongens	17	"	20	4
Jutphaas	"	12	"	14	4
Loenen	"	7	"	8	2
	"	12	"	14	3
Maarsseveen	" meisjes	"	28	"	32
Maarsseveen	" jongens	10	"	11	1
Montfoort	Roomsch-Katholijk kostschool voor jonge jufvrouwen ¹⁾	"	38	1	53
	Voor jongens	2	"	3	2
	" meisjes	"	1	"	6
	Algem. suppl. school voor achterlijke kinderen, voor jong. en meisj.	2	1	6	8
	Wijk A				
	Voor meisjes	"	10	1	18
	"	"	9	"	18
	" jongens	9	"	14	5
Utrecht	" C	1	1	3	6
	" E	"	1	1	8
	" F	10	"	18	3
	" G	6	"	9	5
	" L	8	"	11	6
	"	34	"	39	6
Veenendaal	Meisjesinstituut	"	12	"	19
	Jongensinstituut	23	"	27	3
Wijk bij Duurstede	Voor jonge jufvrouwen	"	16	"	21
IJsselstein (stad)	"	"	16	"	24
" Wijk D	Instituut voor jonge heeren	19	"	28	3
Zeist	" " jufvrouwen	"	21	"	31
	" " heeren	14	"	20	9
Zwijlen	" jongens (Diederikstein)	11	"	18	6
	TOTAAL	226	175	292	419
	Friesland.				
Bolsward	Voor meisjes ¹⁾	"	6	"	14
	"	"	8	"	13
Dokkum	" jongens	7	"	12	5

1) Ook opgenomen onder de geestelijke gestichten.

2) Waaronder 2 verpleegden.

GEMEENTEN.	KOSTSCHOLEN.	Kostleerlingen.		Geheele bevolking.	
		Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.
Harlingen	Rooms-Katholijke meisjeskostschool ¹⁾	"	3	"	11
Haarland (Joure) .	Voor jongens	10	"	13	4
Leeuwarden	Wijk F " meisjes	"	6	"	14
	Wijk G " jongens	1	"	5	5
Sloten	" " " "	11	"	13	8
Sloten	Instituut van middelbaar onderwijs voor jongens	42	"	47	4
Sneek	Fransche kostschool voor jongens	10	"	14	8
	" " " meisjes	"	5	"	10
	TOTAAL	81	28	104	86
Overijssel.					
Almelo (Stad)	Latijnsche en fransche school	4	"	8	5
	Rooms-Katholijk bwaarschool, tevens kostschool voor meisjes	"	2	"	5
Avereest	Dag- en kostschool voor jongens	7	"	11	7
Deventer	Voor jongens	8	"	5	8
Goor	" jonge heeren	1	"	2	4
Hasselt	" meisjes, zonder leerlingen (opgericht in December 1859) . .	"	"	"	"
	Stads kostschool voor jonge heeren	6	"	10	4
Kampen	Instituut voor jonge jufvrouwen	"	10	"	15
	" " " heeren	8	"	14	6
Oldenzaal	Gesticht van geestelijke zusters, tevens kostschool voor meisjes ¹⁾	"	19	"	34
	Instituut voor jonge heeren	6	"	10	5
	Rooms-Katholijk instituut van jonge jufvr., tevens ter verpleging van arme verlaten kinderen en naai- en breischool ¹⁾ .	"	32	2	39
Ootmarssum	Opvoedinggesticht en latijnsche school voor jongens	24	"	28	8
	Voor meisjes	"	4	1	9
Vollenhoven (stad) .	" jongens	9	"	12	10
Zwolle	Instituut voor jonge heeren	7	"	10	5
	Voor meisjes	"	5	"	13
	TOTAAL	75	72	118	222
Groningen.					
Bellingwolde	Voor jongens	4	"	6	2
	" " " "	14	"	19	3
Groningen	" " " "	11	"	15	6
Hoogezaand	" " " "	5	"	9	5
Oude Pekela	Instituut voor zeevaart en middelb. onderw., tevens jongenskostsch.	8	"	7	3
Winschoten	Voor meisjes	"	6	"	9
	TOTAAL	87	6	56	28
Drenthe.					
	Gymnasium, tevens kostschool voor jongens	21	"	26	7
Assen	Dag- en kostschool voor meisjes	"	24	"	30
	Fransche kostschool voor jongens	8	"	4	2
Meppel	" " " " (zonder kostleerlingen)	"	"	1	6
	" " " " meisjes " " "	"	"	2	3
	TOTAAL	24	24	38	48
Limbürg.					
Eijsden	Klooster der Ursulinen, tevens kostschool ¹⁾	"	10	"	19
Grubbenvorst	Gesticht Bisweide van geestelijke zusters, tevens kostschool ²⁾ .	"	4	3	31
Heijthuisen	Gesticht St. Elisabeth, tevens kostschool voor meisjes ³⁾	"	21	5	57
Maastricht	Kostschool van het koninklijk atheneum voor jongens	19	"	24	9
	Voor jongens	5	"	9	5
Moersse	" " " "	7	"	10	8

¹⁾ Ook opgenomen onder de geestelijke gestichten. ²⁾ Als voren geest. en krankz. gestichten. ³⁾ Als voren geest. gestichten en Godshuizen.

GEMEENTEN.	KOSTSCHOLEN.	Kostleerlingen.		Geheele bevolking.	
		Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.
Mook	Klooster der Tertiaristen, tevens kostschool voor meisjes ¹⁾ . .	"	14	2	37
Posterholt	" " Ursulinen, " " " " ¹⁾ . .	"	85	2	50
Roermond	" " broeders van de orde der onbevleete ontvangenis, tevens kostschool voor jongens ¹⁾	84	"	52	"
	" " Ursulinen, tevens kostschool voor meisjes ¹⁾	"	9	1	22
Sittard	Ursulinenklooster, tevens voor onderw. en opvoeding van meisj. ¹⁾	"	53	"	84
Vanals	Kloostervereeniging der dames du Sacré Coeur voor meisjes, tevens kostschool ¹⁾	"	118	4	170
Vanraij	Klooster der Ursulinen, tevens kostschool voor meisjes ¹⁾	"	88	1	121
Weert	Congregatie der broeders van de onbevleete ontvangenis, tevens jongenskostschool ¹⁾	³⁾ 86	"	45	"
	TOTAAL	101	842	158	606
	HET RIJK . . . . . (Le Royaume.)	2596	1780	3401	4146
Blinden. (Aveugles.)					
		Mannen. (Hommes.)	Vrouwen. (Femmes.)		
Grave	Rooms-Katholijk jongensweeshuis, tevens ter verpleging van blinden (afdeeling van de vereeniging Tilburg ¹⁾	9	"	18	"
	Instituut tot onderwijs van blinden	36	26	42	36
Amsterdam	Gesticht voor volwassen blinden	11	24	14	29
	TOTAAL	56	50	74	65
Doofstommen. (Sourds-muets.)					
		Jongens. (Gars.)	Meisjes. (Filles.)		
St. Michielsgestel (Herlaar)	Gedeelte voor Christenen	54	34	²⁾ 67	²⁾ 45
	" " Israëlieten	66	55	72	67
Groningen	" " Israëlieten	8	10	10	12
	TOTAAL	128	99	149	124
Idioten. (Idiots.)					
		Jongens. (Gars.)	Meisjes. (Filles.)		
'sGravenhage	Geneeskundig gesticht voor minderjarige idioten . . . . . (Etablissement sanitaire pour idiots mineurs.)	20	8	23	15
Kweekelingen. (Élèves.)					
		Mannelijk geslacht. (Sexe masculin.)			
Groningen	Landhuishoudkundige school (École économique rurale)	15	"	18	9
Utrecht	Veeartsenschool (École vétérinaire)	12	"	15	"
ZEEVAARTSCHOLEN. (Écoles de navigation.)					
Amsterdam	Kweekschool voor de zeevaart	123	"	132	7
	Matrozenstituut (schip Dordrecht)	147	"	151	"
	TOTAAL	270	279	288	7
GESTICHTEN VOOR VERWAARLOOSDE EN ARME KINDEREN. (Institutions pour enfants négligés et pauvres.)					
		Jongens. (Gars.)	Meisjes. (Filles.)		
Gorsel (Rijssel) . . .	Nederlandsch Mettray	143	"	159	8
Valburg	Talitha-kumi	"	96	3	104
Montfoort	Protestantsch landbouwkundig opvoedinggesticht ³⁾	30	88	46	36
	Rooms-Katholijk armhuis ⁴⁾	"	40	29	95
Groningen	Gesticht voor pleegzusters en toevlugtoord voor verw. meisjes .	"	26	3	38
	TOTAAL	173	195	240	276

¹⁾ Ook opgenomen onder de geestelijke gestichten en weeshuizen. ²⁾ Hieronder 17 militaire weesen. ³⁾ Hieronder 10 geestelijken, waarvan 4 ter godsdienstige opleiding en 3 ter onderwijzing en verzorging. De 3 overige mannen zijn bedienden. ⁴⁾ 11 geestelijke zusters ter onderwijzing en verzorging. ⁵⁾ Ook opgenomen onder de godshuizen. ⁶⁾ Ook opgenomen onder de geestelijke gestichten en de godshuizen.

INDEELING NAAR DE GEBOORTEPLAATS.

(Division d'après le lieu de naissance.)

Table with columns for birthplace: In de gemeente, In een andere gemeente binnen de provincie, In een andere provincie binnen het rijk, In een der Nederlandsche koloniën, In Duitschland, In België, In Frankrijk, In Groot-Brittannië en Ierland, In een ander vreemd land, Onbekend. Rows include Noordbrabant, Gelderland, Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Utrecht, Friesland, Overijssel, Groningen, Drenthe, Limburg, and HET RIJK.

Kostbare (Pensions)

Blinden, wonende (Aveugles habitans)

Table for盲人 (Blinden) in Grave (Noordbrabant) and Amsterdam (Noordholl.), including a TOTAAL row.

Doofstommen, wonende (Sourds-muets habitans)

Table for deaf-mutes (Doofstommen) in St. Michielsgestel (N.br.) and Groningen, including a TOTAAL row.

Idioten, wonende in het (Idiots habitans)

Table for idiots (Idioten) in 's Gravenhage (Zuidholl.).

Landhuishoudkundige (Élèves de)

Table for agricultural householding (Landhuishoudkundige) in Groningen.

Kweekelingen der (Élèves de)

Table for students (Kweekelingen der) in Utrecht.

Kweekelingen in (Élèves habitans de)

Table for students in (Kweekelingen in) at Matrozeninst. en kweek-school voor de zeevaart te Amsterdam.

Leerlingen in de gestichten voor (Élèves dans institutions pour)

Table for students in institutions (Leerlingen in de gestichten voor) in Gelderland, Utrecht, and Groningen, including a TOTAAL row.

1) Hieronder 4 in Rusland. 2) In Zwitserland. 3) Hiervan 1 op het eiland Bourbon, 4 in Calcutta. 4) Te Macao in China.

INDEELING NAAR DE KERKGENOOTSCHAPPEN.

(Division par cultes.)

Large table with columns for church denominations: Hervormden, Remonstranten, Christelijk-afgescheidenen, Doopsgezinden, Evangelisch-Lutheren, Herstelde Lutheren, Hernaltters, Anglikaans-Episcopalen, Engelsche Presbyterianen, Roomsche Katholijken, Oud-Roomschen, Israëlieten, and Onbekend. Rows include Hagen and various denominations.

Table for盲人 (Blinden) in institutions (in gestichten) with rows for Hagen and Amsterdam.

Table for deaf-mutes (Doofstommen) in institutions (in instituten) with rows for Hagen and Groningen.

Table for sanatorium (geneeskundig gesticht) in 's Gravenhage.

Table for agricultural school (kweekelingen) in Groningen.

Table for veterinary school (veerartsenschool) in Utrecht.

Table for navigation school (de zeevaartkunde) in Amsterdam.

Table for neglected and poor children (verwaarloosde en arme kinderen) in Gelderland, Utrecht, and Groningen, including a TOTAAL row.

5) Beiden op zee. 6) Beiden in Zwitserland. 7) Hiervan 4 op het eiland Ceylon, 4 in Italië.

INDEELING NAAR DEN OUDERDOM DER KOSTLEERLINGEN.

(Age des pensionnaires.)

Table with columns for Ouderdom (Age) and Provincie (Province) including Noord-brabant, Gelderland, Zuid-holland, Noord-holland, Zeeland, Utrecht, Friesland, Overijssel, Groningen, Drenthe, Limburg, and Totaal.

INSTELLINGEN VAN VERSCHILLENDE AARD VOOR ONDERWIJS EN OPVOEDING.

(Institutions diverses pour l'instruction et l'éducation.)

Table with columns for Ouderdom (Age) and Categorie (Category) including Instellingen voor verpleging en onderwijs van blinden, Instituten voor doofstommen, 's-Gravenhage, and Amsterdam.

GESTICHTEN VOOR VERWAARLOOSDE EN ARME KINDEREN.

(Institutions pour enfants négligés et pauvres.)

OUDERDOM (Age.)	GEBORTEJAAR (Année de naissance.)	Gerssel.	Valburg.	Montfoort.		Groningen.		TOTAAL (Total.)	
		Nederlands Metray voor jongens. (Metray Néerlandais pour garçons.)	Talitha Kumi voor meisjes. (Pour filles.)	Protestantisch opvoedinggesticht. (Institution protestante d'éducation.)		Instelling ter opleiding van behoefige meisjes. (Institution pour l'éducation de filles pauvres.)	Gesticht voor verwaarloosde meisjes. (Institution pour filles négligés.)	Jongens.	Meisjes.
				Jongens. (Garçons.)	Meisjes. (Filles.)				
3	1856	"	"	"	"	2	"	"	2
4	1855	"	1	1	"	"	"	1	1
6	1858	"	"	"	1	1	1	"	3
7	1852	"	3	"	"	1	"	"	4
8	1851	"	2	1	"	1	2	1	5
9	1850	3	4	"	"	8	"	3	7
10	1849	4	3	2	2	4	1	6	10
11	1848	3	6	3	3	8	2	6	19
12	1847	19	10	3	"	1	1	22	12
13	1846	17	6	2	5	3	3	19	17
14	1845	21	10	3	2	3	2	24	17
15	1844	27	18	3	4	2	4	30	28
16	1843	19	16	4	2	2	1	23	21
17	1842	14	8	5	4	4	2	19	18
18	1841	9	2	"	4	"	"	9	6
19	1840	2	3	1	3	1	3	3	10
20	1839	"	1	1	"	2	2	1	5
21	1838	1	2	"	1	2	1	1	6
22	1837	"	"	"	"	"	1	"	1
23	1836	"	"	"	1	"	"	"	1
26	1833	"	"	"	1	"	"	"	1
20	1819	"	1	"	"	"	"	"	1
Onbekend (Inconnu.)	.....	4	"	1	"	"	"	5	"
TOTAAL	.....	148	96	30	33	40	26	173	195

DERDE AFDEELING.

Tijdens de volkstelling werden, behalve in de kolonien der maatschappij van weldadigheid, weezen opgevoed en verpleegd in twee honderd vier en dertig gestichten, waarvan verbonden aan geestelijke gestichten 6, aan Gods- en armhuizen voor volwassen behoeftigen en gebrekkigen 84, aan gestichten voor oude lieden 26, aan gast- of ziekenhuizen 2.

Het getal weeskinderen is volledig opgegeven voor de weeshuizen en die gestichten, waarin hoofdzakelijk weezen worden opgeleid en verpleegd. Nogtans komen in die gestichten onder de benaming van weezen personen voor, die, te oordeelen naar den ouderdom, niet als weezen kunnen beschouwd worden, zulks was onder anderen het geval: met het Hervormd Heilige Geest of armen wees- en kinderhuis te Leijden, waarin zich 4 mannen en 17 vrouwen bevonden, die reeds den ouderdom van drie en twintig jaren bereikt hadden, waaronder ééne vrouw zestig jaren oud; met het Rooms-Katholiek meisjeshuis en vrouwengesticht te Rotterdam, waarin 16 vrouwen van drie en twintig en meer jaren, waarvan de oudste vijf en zestig jaren oud; met de burger- en diakonieweeshuizen en het Rooms-Katholiek jongensweeshuis te Rotterdam, waar 5, 2 en 6 mannen, 12 en 11 vrouwen van drie en twintig en meer jaren oud werden aangetroffen, waaronder 2 mannen één en zestig, en ééne vrouw vijf en zeventig jaren oud.

Voor de overige gestichten heeft men zooveel doenlijk het getal weezen opgevraagd. Uit de antwoorden is echter gebleken, dat in verscheiden eene afzondering als ondoenlijk beschouwd werd; zulks was onder anderen het geval met de arm- en werkhuisen in Drenthe, waarin, te oordeelen naar den ouderdom der verpleegden, zich ook weezen bevinden.

Voor zooverre de opgaven reiken werden in instellingen en gestichten verpleegd 10227 weezen, 5260 jongens en 4967 meisjes, waarvan 115, 48 jongens en 67 meisjes, in de kolonien van de maatschappij van weldadigheid. Onder voornoemd getal weezen zijn begrepen 2 vondelingen van het mannelijke geslacht in het Rooms-Katholiek oude mannen- en jongenshuis te Delft, 2 jongens en 4 meisjes, behoorende tot de Remonstrantsche gemeente te Amsterdam, elders verpleegd als ondoenlijk in militaire dienst, en één jongen en één meisje, behoorende tot het arm- en werkhuis der Nederduitsch Hervormde diakonie te Genemuiden, uitbesteed op het Kampereiland, waarvan geboorteplaats en ouderdom onbekend zijn gebleven. Van de 115 weezen in de kolonien der maatschappij van weldadigheid zijn geboorteplaats en kerkgenootschap niet afzonderlijk opgemaakt, daar zij reeds onder de bevolking waren opgenomen. Beide die opgaven bepalen zich dus tot 10110 weezen, 5211 jongens en 4899 meisjes.

Naar de geboorteplaats en kerkgenootschappen waren de weezen ingedeeld op de volgende wijze:

GEBOREN IN:	Jongens.		Meisjes.		KERKGENOOTSCHAPPEN.	Jongens.		Meisjes.	
	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.		Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.
de gemeente	4825	926	4579	984.7	Nederduitsch Hervormd	3118	598.3	2980	608.4
eene andere gem. binnen de prov.	248	46.6	196	40	Waalisch "	67	12.9	55	11.2
eene andere provincie des rijks.	115	22	105	21.5	Remonstrantsch.	2	0.4	6	1.2
eene der nederlandsche kolonien	4	0.8	"	"	Christelijk-afgescheiden	3	0.6	8	0.6
Duitschland	"	"	1	0.2	Doopegezind.	98	18.8	79	16.1
Belgie	9	1.7	7	1.4	Evangelisch-Luthersch.	245	47	282	57.6
Groot-Brittannie en Ierland . .	"	"	3	0.6	Hersteld "	60	11.5	70	14.3
Frankrijk	2	0.4	2	0.4	Engelsch Presbyteriaansch . . .	3	1.5	3	0.6
Zwitserland	1	0.2	"	"	Rooms-Katholijk.	1519	291.5	1892	284.1
Onbekend	12	2.3	6	1.2	Oud-Roomsch.	5	1	4	0.8
					Nederduitsch Israëlitisch	64	12.3	15	3.1
					Portugeesch "	22	4.2	10	2

De indeeling naar den ouderdom geeft voor de weezen, met inbegrip van die in de kolonien der maatschappij van weldadigheid, de volgende uitkomsten:

	0 tot 10 jaren.		10 en 11 jaren.		12 tot 16 jar.		16 tot 23 jar.		23 en daarb.		Onbekend.	
	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.
Jongens	825	157	597	118.6	1538	291.5	2208	420	85	16.2	9	1.7
Meisjes	748	150.7	508	101.4	1482	288.6	2128	428.9	148	29.8	8	0.6

Behalve de opvoedinggestichten voor verwaarloosde kinderen, reeds vroeger vermeld, worden nog twaalf gestichten voor arme en verlaten kinderen, waaronder ook weezen, opgegeven, waarin zich 318 jongens en 312 meisjes bevonden. Zij waren naar de geboorteplaats en het kerkgenootschap op de volgende wijze ingedeeld:

GEBOREN IN:	Jongens.		Meisjes.		KERKGENOOTSCHAPPEN.	Jongens.		Meisjes.	
	Getal.	Reden op 100.	Getal.	Reden op 100.		Getal.	Reden op 100.	Getal.	Reden op 100.
de gemeente	138	43.4	235	75.3	Nederd. Hervormd.	8	2.5	11	3.5
eene andere gem. binnen de prov.	27	8.5	44	14.1	Remonstrantsch.	1	0.3	3	1
eene andere provincie des Rijks.	151	47.5	80	9.6	Roomsch-Katholijk.	308	96.9	298	95.5
Duitschland.	1	0.8	3	1	Oud-Roomsch.	1	0.3	"	"
Belgie	1	0.8	"	"					

De indeeling naar den ouderdom in vijf levensstijperken geeft de volgende uitkomsten:

	0 tot 10 jaren.		10 en 11 jaren.		12 tot 16 jaren.		16 tot 23 jaren.		23 en daarboven.	
	Getal.	Reden op 100.	Getal.	Reden op 100.	Getal.	Reden op 100.	Getal.	Reden op 100.	Getal.	Reden op 100.
Jongens	42	18.2	41	12.9	116	36.5	118	37.1	1	0.3
Meisjes	73	28.4	49	15.7	86	27.6	103	33	1	0.3

Tijdens de volkstelling bestonden 2 gestichten voor jeugdige ontslagenen, het doorgangshuis te Beekbergen, gemeente Apeldoorn, en het gesticht te Leijden. In het laatste worden de jongens tot de zeedienst opgeleid. In beide gestichten waren 23 jongens opgenomen, naar den ouderdom ingedeeld op de volgende wijze:

	OUDERDOMSJAREN.										
	10	12	13	14	15	16	17	18	19	20	22
Apeldoorn	1	2	1	"	1	"	"	"	"	"	"
Leijden	"	"	2	1	2	2	4	2	2	2	1

De twee gestichten voor gevallen vrouwen bevinden zich te Valburg, Asyl Steenbeek, en te Maastricht in het klooster der zusters van barmhartigheid. Voor deze personen, even als voor de jeugdige ontslagenen, vindt men de indeeling naar de geboorteplaats en de kerkgenootschappen in de volgende staten. De 63 vrouwen in die gestichten opgenomen, hadden den volgende leeftijd bereikt:

	OUDERDOMSJAREN.																						
	15	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	37	39	43
Valburg	1	1	5	4	3	2	3	4	2	2	5	3	1	1	1	1	"	"	1	1	"	1	"
Maastricht	1	"	1	1	3	"	1	1	4	"	1	"	"	1	2	"	1	1	"	"	1	1	1

De volgende staten geven voor elke instelling en gesticht het getal ter opleiding en verplaging opgenomen personen en de geheele bevolking en de indeeling der eersten naar de geboorteplaats, de kerkgenootschappen en den ouderdom of het geboortjaar:

GEMEENTEN. (Communes.)	WEEZHUIZEN EN ANDERE GESTICHTEN, WAARIN WEEZEN OPGELEID EN VERPLEEGD WORDEN. <small>(Maisons d'orphelins et autres institutions pour l'éducation et le soin des orphelins.)</small>	Weezen. (Orphelins.)		Geheele bevolking. (Population totale.)	
		Jongens. (Garçons.)	Meisjes. (Filles.)	Mannen. (Hommes.)	Vrouwen. (Femmes.)
Noordbrabant.					
Bergen op Zoom	Protestantsch weeshuis	6	2	7	8
	Roomsch-Katholijk weeshuis	11	9	12	11
Berlicoum	Liefdehuis ¹⁾	"	1	"	11
	Hervormd burgerweeshuis	7	4	8	6
	" arm- en kindershuis	14	18	15	14
Breda	Roomsch-Katholijk burgerweeshuis	21	19	22	²⁾ 23
	Jongensgesticht van den heiligen Vincentius ³⁾	11	"	19	1
Grave	Roomsch-Katholijk jongensweeshuis (afdeling van de vereeniging van Tilburg ¹⁾)	2	"	18	"
's Hertogenbosch	Hervormd burgerweeshuis	15	12	18	18
	Roomsch-Katholijk weeshuis	31	48	34	48
Klundert	Nederduitsch Hervormd weeshuis	4	3	5	4
	Hervormd weeshuis	1	2	1	3
Steenbergen	Roomsch-Katholijk weeshuis	25	26	26	32
	Gesticht van weldadigheid van de vereen. der Fraters voor arme weezen en kinderen van arme en minvermogende ouders ⁴⁾	9	"	88	"
Tilburg	Gesticht van liefde ¹⁾	"	18	"	160
Willemstad	Weeshuis der Nederduitsche Hervormde diakonie	7	4	8	5
DE PROVINCIE (16 GESTICHTEN)		164	151	281	384
Gelderland.					
Apeldoorn	Nederduitsch Hervormd weeshuis	"	12	"	18
	Nieuw weeshuis	16	17	17	19
Arnhem	Burgerweeshuis	10	16	11	21
	Roomsch-Katholijk weeshuis	33	"	34	8
Barneveld	Diakonie proveneris- en bestedelinggesticht ⁵⁾	1	4	1	4
Buren	Nederduitsch Hervormd weeshuis	10	16	11	18
Culemborg	Elisabethweeshuis	9	10	10	12
Elburg	Nederduitsch Hervormd weeshuis	5	4	6	6
	Oude mannen-, vrouwen- en kindershuis ⁶⁾	14	12	14	12
Harderwijk	Burgerweeshuis	9	7	10	10
	Nederduitsch Hervormd weeshuis	8	7	4	8
Nijkerk	Roomsch-Katholijk	47	58	49	58
Nijmegen	Protestantsch kindershuis	15	17	17	21
Tiel	Nederduitsch Hervormd weeshuis	9	10	10	11
Zutphen	Burgerweeshuis	4	4	5	7
	Gebroeders Bakkers weeshuis	11	12	12	14
DE PROVINCIE (16 GESTICHTEN)		196	201	211	237
Zuidholland.					
Alphen	Weeshuis ¹⁾	4	5	9	12
Bodegraven	" ²⁾	2	4	14	12
Boskoop	Wees-, oude mannen- en vrouwenhuis ³⁾	2	"	7	9

¹⁾ Ook opgenomen onder de geestelijke gestichten. ⁴⁾ Ook opgen. onder de geest. gest. en de geest. voor arme en verlaten kinderen.
²⁾ Hieronder 3 zusters van liefde. ⁵⁾ Hieronder 3 zusters van liefde, ⁶⁾ Hieronder 3 zusters van liefde.
³⁾ Ook opgenomen onder de gestichten voor arme en verlaten kinderen. ⁴⁾ Ook opgen. onder de geest. gest. en de geest. voor arme en verlaten kinderen.

INDEELING NAAR DE GEBORTEPLAATS.

Table with 14 columns for provinces (Noordbrabant, Gelderland, Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Utrecht, Friesland, Overijssel, Groningen, Limburg) and 2 columns for gender (M., V.).

WESKINDEREN.

Table showing the number of orphan children (Weskinderen) for each province, with columns for M. and V.

GESTICHTEN VOOR JEUGDIGE

Table showing the number of institutions for young people (Gestichten voor jeugdige) in Gelderland, Zuidholland, and Limburg, with columns for M. and V.

INDEELING NAAR DE KERKGENOOTSCHAPPEN.

Large table with 16 columns for church denominations (Hervormden, Roomstranten, Christelijk-afgescheidenen, Doopsgezinden, Evangelisch-Lutherischen, Herstelde Lutherischen, Anglikaansch-Episcopalen, Engelsche Presbyterianen, Roomsche Katholijken, Oud-Roomschen, Israëlieten, Nederduitsche, Portugeese) and 2 columns for gender (M., V.).

WEREN.

Table showing the number of abandoned children (Laten kinderen) for each province, with columns for M. and V.

ONTSLAGENEN EN GEVALLEN VROUWEN.

Table showing the number of abandoned and fallen women (Ontslagenen en gevallen vrouwen) in Gelderland, Zuidholland, and Limburg, with columns for M. and V.

INDEELING NAAR HET GEBORTE JAAR EN DEN OUDERDOM.

(Division par année de naissance et par âge.)

Table with columns for province (Noordbrabant, Gelderland, Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Utrecht) and age (0-33). Sub-columns include Weezen, Arme jongens, and Arme en verlaten kinderen.

Table with columns for province (Friesland, Overijssel, Groningen, Drenthe, Limburg, HET RIJK) and age (0-33). Sub-columns include Weezen, Verlaten kinderen, and Arme en verlaten kinderen.

GEMEENTEN.	GODS- EN ARMENHUIZEN.	Besteddingen en verpleegden.		Proveniers en kostgangers.		Gehede bevolking.	
		M.	V.	M.	V.	M.	V.
Hoogezand.	Nederduitsch Hervormd armhuis.	8	2	"	"	4	8
"	"	24	28	"	"	26	25
"	"	1	5	"	"	1	6
Hoogkerk.	godshuis	15	18	"	"	15	18
(Dorp Kantens)	armhuis.	1	8	"	"	1	8
"	"	8	9	"	"	8	9
Kantens.	Hervormd armhuis.	2	4	"	"	2	4
(Stitewerd)	"	4	8	"	"	4	8
(Rottum)	"	4	11	"	"	4	11
(Zandweer)	Nederduitsch Hervormd armhuis.	1	2	"	"	1	2
(Eppenhuizen)	"	4	8	"	"	4	8
Kloosterburen (Dorp)	Roomsch-Katholijk	4	8	"	"	4	8
" (Hornhuizen)	Nederduitsch Hervormd	2	8	"	"	7	12
"	"	2	4	"	"	2	4
Leens	Armhuis der Christelijk-afgescheiden gemeente.	2	4	"	"	2	4
(Wohe)	Nederduitsch Hervormd armhuis.	1	"	"	"	1	"
(Hoorn)	Roomsch-Katholijk	7	7	"	"	7	7
(Mansingweer)	Nederduitsch Hervormd	2	2	"	"	2	2
(Warhuizen)	"	8	5	"	"	8	5
(Zuurdijk)	godshuis	2	6	"	"	2	6
Loppersum.	Armhuis der Christelijk-afgescheiden gemeente.	5	6	"	"	5	6
(Wirdum)	Nederduitsch Hervormd armhuis.	5	4	"	"	5	4
(Garrelweer)	"	9	6	"	"	9	6
Middelstum	Armhuis.	18	8	"	"	18	8
Noorddijk	Nederduitsch Hervormd armhuis.	8	6	"	"	8	6
(Middelbert)	"	6	5	"	"	6	5
(Engelbert)	"	2	2	"	"	2	2
Oldhove.	"	7	9	"	"	7	9
(Nishove)	"	5	5	"	"	5	5
(Kommerzijl)	"	2	4	"	"	2	4
(Saxum)	"	8	8	"	"	8	8
"	"	2	8	"	"	2	8
"	"	8	7	"	"	8	7
Oude Pekela	Israëlitisch armhuis	1	6	"	"	1	6
"	Nederduitsch Hervormd armhuis.	12	15	"	"	12	15
"	Evangelisch-Luthersch	6	6	"	"	6	6
"	Nederduitsch Hervormd	2	8	"	"	2	8
Sappemeer.	Roomsch-Katholijk	19	12	"	"	19	12
Schoemda	Diakonie-armhuis	2	7	"	"	2	7
(Buiten Beesta)	"	4	8	"	"	4	8
(Westerlen)	Diakoniehuis	2	7	"	"	2	7
(N.-Schoemda)	Nederduitsch Hervormd armhuis.	17	12	"	"	17	12
Slochteren (Scharmer)	Armhuis.	4	7	"	"	4	7
Uithuistermeeden	Roomsch-Katholijk armhuis.	1	2	"	"	1	2
"	Nederduitsch Hervormd armhuis.	21	27	"	"	21	27
"	Armhuis der Christelijk-afgescheiden gemeente.	5	7	"	"	5	7
(Oosternieland)	Nederduitsch Hervormd armhuis.	2	4	"	"	2	4
(Oldenzijl)	"	4	4	"	"	4	4
Uithuizen	Werk- en armhuis.	9	18	"	"	10	28
"	"	10	15	"	"	12	16
"	Nieuw Roomsch-Katholijk gasthuis	12	8	"	"	18	9
Ulrum	Nederduitsch Hervormd armhuis.	6	12	"	"	6	12
"	Diakoniehuis der Christelijk-afgescheiden gemeente	8	4	"	"	8	4

GEMEENTEN.	GODS- EN ARMENHUIZEN.	Besteddingen en verpleegden.		Proveniers en kostgangers.		Gehede bevolking.	
		M.	V.	M.	V.	M.	V.
Ulrum.	Nederduitsch Hervormd diakoniehuis	8	4	"	"	8	4
(Vierhuizen)	"	8	5	"	"	8	5
(Houwerzijl)	Diakoniehuis der Christelijk-afgescheiden gemeente	4	1	"	"	4	1
Usquert	Nederduitsch Hervormd armhuis.	6	5	"	"	6	5
Veendam.	Arm-, wees- en werk- of godshuis ¹⁾	18	26	"	"	29	80
"	Armhuis der Christelijk-afgescheiden gemeente.	1	2	"	"	1	2
Warffum.	Nederduitsch Hervormd armhuis.	11	16	"	"	11	16
"	"	4	1	"	"	4	1
Winsum	Gasthuis.	7	15	"	"	7	15
"	Nederduitsch Hervormd armhuis.	15	12	"	"	15	12
't Zandt	Armhuis der Christelijk-afgescheiden gemeente.	5	4	"	"	5	4
(Zeerijp)	Nederduitsch Hervormd armhuis.	8	5	"	"	8	5
(Oosterwiltwerd)	"	2	7	"	"	2	7
(Leermens)	"	6	4	"	"	6	4
(Benum)	"	2	6	"	"	2	6
Zuidbroek, wijk A.	"	2	7	"	"	2	7
(Kerkhorn)	"	2	7	"	"	2	7
(Klaptroek)	"	2	10	"	"	2	10
(Ennumstijl)	Armhuis der Christelijk-afgescheiden gemeente.	1	7	"	"	1	7
Zuidhorn (Dorp Zuidhorn)	Nederduitsch Hervormd armhuis.	15	24	"	"	15	24
(Noordhorn)	"	7	9	"	"	7	9
DE PROVINCIE (182 GESTICHTEN) . . .		744	1158	"	"	798	1269
Limburg.							
Amstenrade	Godshuis ter verpleging van armen en gebrekkigen, tevens van zieken	2	4	"	"	2	²⁾ 7
Heijthuisen	Gesticht St. Elizabeth ³⁾	"	1	"	"	5	57
"	Roomsch-Katholijk weeshuis ¹⁾	"	2	"	"	19	85
Maastricht.	Gesticht der Jezuïten ⁴⁾	"	"	⁵⁾ 7	"	29	"
"	Calvarienberg (afdeeling gebrekkigen)	54	27	"	"	56	29
Mook.	Klooster der Tertiariëten, tevens kostschool ²⁾	"	"	"	4	2	37
Sittard	Klooster van liefdezusters "Agnetenberg" voor zieken en verpleegden ¹⁾	"	8	"	"	"	10
DE PROVINCIE (7 GESTICHTEN) . . .		56	87	7	4	118	175
HET RIJK (414 GESTICHTEN) . . .		8547	5688	197	366	5258	8580

¹⁾ Ook opgenomen onder de weeshuizen.

²⁾ Hieronder 3 geestelijke zusters.

³⁾ Ook opgenomen onder de geestelijke gestichten en de kostscholen.

⁴⁾ Ook opgenomen onder de seminariën.

⁵⁾ Deze personen zijn opgegeven als partikulieren.

⁶⁾ Ook opgenomen onder de geestelijke gestichten.

GEMEENTEN.	OUDE MANNEN- EN VROUWENHUIZEN.	Verpleegden.		Geheele bevolking.	
		Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.
Friesland.					
Leeuwarden	Ritske Boelmagasthuis, gesticht voor oude vrouwen	"	34	"	34
Menaldumadeel	Gesticht voor Roomsche-Katholijke oude mannen en vrouwen	17	36	18	37
Workum	Poptagasthuis, gesticht voor oude vrouwen (3 woningen)	"	38	"	38
	Nederduitsch Hervormd oude mannen- en vrouwenhuis	8	4	8	5
	DE PROVINCIE (4 GESTICHTEN)	20	112	21	114
Overijssel.					
Deventer	Het oude vrouwenhuis	"	28	"	28
Groningen.					
Groningen	Evang.-Luth. verzorginggesticht voor oude mannen en vrouwen	9	5	10	6
	Arnhuis, zittend convent voor oude vrouwen	"	15	1	21
	DE PROVINCIE (2 GESTICHTEN)	9	20	11	27
Limburg.					
Maastricht	Twaalf apostelenhuis voor Roomsche-Katholijke oude mannen	25	"	26	2
Roermond	Roomsche-Katholijk godshuis ¹⁾	15	26	30	²⁾ 60
Venlo	" wees-, oude mannen- en vrouwenhuis ²⁾	20	17	30	39
	DE PROVINCIE (3 GESTICHTEN)	60	48	86	101
	ALGEMEEN TOTAAL	1199	2197	2172	3418
ARM- EN WERKHUIZEN. (Ateliers de charité.)		Opgenomen personen. (Personnes secourues.)			
		Mannen. (Hommes.)	Vrouwen. (Femmes.)		
Zuidholland.					
Leerdam	Werkinrigting de "Toevlugt"	9	2	9	2
Noordholland.					
Amsterdam	Werkhuis	377	397	387	412
Groningen.					
Bellingwolde	Nederduitsch Hervormd werk- en arnhuis	10	12	11	18
Haaren	Diakoniewerkhuis	2	6	4	7
Hoogerzand (Windweer)	Arnhuis	11	9	12	10
Leek	"	5	6	6	7
Leek	Diakoniewerkhuis	6	8	7	8
Leek	"	2	9	3	10
Loppersum	Arnhuis	18	18	14	14
Marum (Niobert)	Werkhuis	1	3	2	4
Meeden	Nederduitsch Hervormd werkhuis	4	5	5	7
Nieuwe Pekela	Arnhuis	7	9	8	11

¹⁾ Ook opgenomen onder de gestichten voor arme en verlaten kinderen.

²⁾ Hieronder 13 geestelijke zusters.
³⁾ Ook opgenomen onder de weeshuizen.

GEMEENTEN.	ARM- EN WERKHUIZEN.	Opgenomen personen.		Geheele bevolking.	
		Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.
Noordbroek	Arm- en werkhuis	11	10	13	11
Scheemda	Burgerlijk arm- en werkhuis	15	20	16	21
	(Siddelburg) Werkhuis	5	9	6	10
Slochteren	(Slochteren) "	8	10	9	11
	(Kolham) "	4	5	5	6
Veendam	Roomsche-Katholijk werkhuis	1	6	1	6
Wildervank	Nederduitsch Hervormd werkhuis	19	16	20	17
Winsum	Het Obergumnerwerkhuis	12	20	12	20
	DE PROVINCIE (18 GESTICHTEN)	146	176	154	198
Drenthe.					
Anlo	Arm-, werk- en weeshuis	9	8	10	4
Assen	" " " "	22	18	23	14
Beilen	" " " "	13	12	14	14
Borger	" " " "	8	8	9	9
Coevorden	" " " "	8	9	9	10
Dalen	" " " "	7	7	8	9
Dwingelo	Arnhuis (diakonie-arnhuis)	6	7	7	8
Eelde	" en weeshuis	7	11	8	12
Emmen	" " " "	1	7	2	8
Havelte	" " " "	12	18	13	19
Hoogeveen	" " " "	23	27	26	31
Meppel	Diakonie-arnhuis der Hervormde gemeente	40	42	42	48
Peize	Diakonie-arnhuis	5	6	6	7
Ruinen	"	5	3	6	4
Sleen	"	3	2	4	3
Vries	"	2	6	4	8
Westerbork	"	4	5	5	6
Zuidlaren	"	1	6	2	7
Zuidwolde	"	9	7	11	8
	DE PROVINCIE (19 GESTICHTEN)	185	199	209	224
	HET RIJK (89 GESTICHTEN)	707	774	759	831
HOFJES. (Hospices pour personnes âgées et infirmes.)		Opgenomen personen. (Personnes âgées.)			
		Mannen. (Hommes.)	Vrouwen. (Femmes.)		
Gelderland.					
	Weduwenhuis over den broeders	1	25	1	26
Arnhem	Roomsche-Katholijk weduwenhuis (stichting van J. van Berchem)	"	2	"	2
	Bentinksweduwenhuis	2	8	2	8
	Dorthmondsweduwenhuis	4	16	4	16
Doesburg	Weduwenhuis	"	8	"	8
Eiburg	Weduwenhofje	"	10	"	10
Hatterum	Gesticht van St. Nicolaas	"	4	"	4
	DE PROVINCIE (7 GESTICHTEN)	7	68	7	68

GEMEENTEN.	HOFJES.	Opgenomen personen.		Geheele bevolking.	
		Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.
	Zuidholland.				
Brielle	Vrouwenhof	"	6	"	6
Delft	Klaauwhofje	"	17	"	17
	Huis van Almonde	"	5	"	5
	Koningshofje	5	8	5	8
Dordrecht	Arent Maartenshof	1	41	1	41
	Slingelandshofje	"	19	"	19
	Regentenhofje	2	51	2	51
	Vrijthofje	2	9	2	9
	Hofje van Zwaenburg	"	18	"	18
	" " Jongkind	"	18	"	18
	Baartje Sanderserfje	7	12	7	12
Gouda	Hofje van Hensbeek	7	14	7	14
	" " Bosch	"	20	"	20
	" " Cinq	2	15	2	15
	" " Tams	8	11	8	11
	" " 't Hart	12	18	12	18
	" " Buitenweg	"	22	"	22
	" " van Dam	1	18	1	18
's Gravenhage	Heiligen Geesthofje	1	46	1	46
	Hofje van van Wouw	"	14	"	14
	" " Hoogland	"	14	"	14
	't Hooftshofje	1	16	1	16
Leerdam	Familie vrouwenhofje van mevr. van Aerden	"	16	1) 1	2) 17
	Hofje Loridan	10	19	10	19
	" Hoogeveen	"	14	"	14
	" Catharina Jacobs	"	12	"	12
	Bethaniën of Emaushof	"	19	"	19
	Jerusalemshof	10	18	10	18
	St. Jacobshof of Gomarus van Krajenbosch	2	9	2	9
	Catharina Maartenshof	3	14	3	14
	Hofje van Bethlehem	3	16	3	16
	" " Karel Tevel	18	20	18	20
	" " St. Barbara	6	15	6	15
	" " Barend van Namen	11	9	11	9
	" " Klein Sion	3	5	3	5
Leijden	" " Brouckhoven	7	15	7	15
	" (Jan Michiel)	3	12	3	12
	Pieter Gerritsz Speckshofje	8	9	8	9
	St. Salvatorshofje	"	10	"	10
	Hofje van den Heiligen Geest	"	12	"	12
	" " Jan de Later	5	18	5	18
	Bartholomeus Willems van Assendelfshofje	3	15	3	15
	Hofje Joost Fransz v. d. Linden Poorter	3	18	3	18
	St. Janshof	3	17	3	17
	Meermansburghof	1	38	1	38
	J. W. v. Woudendorphof	7	10	7	10
	Coninckshof	"	6	"	6
	Convent Tethode, ook genaamd St. Stevenshof	15	14	15	14

1) Binnenvader.

2) Hieronder één binnenvader.

GEMEENTEN.	HOFJES.	Opgenomen personen.		Geheele bevolking.	
		Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.
Leijden (vervolg)	Sionshofje (groot)	11	14	11	14
	François Houttijnshof	8	12	8	12
	Gesticht van wijlen Gerrit de Koker	"	71	1	72
Rotterdam	Kuijls fundatie	2	20	2	20
	Hofje uit Liefde en Voorzorg	1	29	1	29
Rijswijk	Onderwatershof	7	9	7	9
Schiedam	Buitenhofje van Belois	8	6	8	6
	Binnenhofje " "	23	36	23	36
Vlaardingen	Hofje	8	13	8	13
	DE PROVINCIE (57 GESTICHTEN)	223	982	225	984
	Noordholland.				
	Huis van Zessen	2	1	2	2
	Hofje van Paling en van Foreest	1	11	2	11
	" " Egmoud v. d. Nijenburg, v. Teijlingen en Marg. Splinters, wed. Jutphaas	8	11	8	11
Alkmaar	Proveniershuis van mr. C. van Eijk	8	9	8	9
	Hofje van Helena van Oosthoorn	"	4	"	4
	" " Bijleveld	"	4	"	4
	Proveniershuis van wijlen Johan van Nordingh de Jonge	7	1	7	2
	Wildemanshofje	"	25	1	27
	Van Brands-Rusthofje	"	28	1	30
	D. J. A. Corvershof	26	37	27	38
	Zwigtershofje	"	35	"	35
	Looijershofje	"	21	1	22
	Grilshofje	"	16	"	16
	Hodszonhofje	"	22	1	23
	Deutzenhofje	"	20	"	22
	Rijpenhofje	"	20	"	20
	Rozenhofje	"	47	"	50
	Hofje Venetia	"	37	"	37
	Evangelisch-Luthersch diakonishofje	"	76	"	78
	Hofje van de wed. Roosen	2	11	2	11
Amsterdam	Hamerhofje	"	26	"	26
	Het nieuwe Suikerhofje	"	26	"	26
	St. Andrieshofje	"	35	"	35
	Ansohofje	"	14	"	14
	Zevenkeurvorstenhofje	"	31	"	31
	Zwaardvegershofje	"	12	"	12
	Regenboogsliefdehofje	7	40	7	40
	Van Bukshofje	"	10	"	10
	Suikerhofje	"	22	"	22
	Huiszitten weduwenhofje	"	113	2	115
	Boschenhofje	"	9	"	9
	Rapenhofje	"	12	"	14
	Fontaineshofje	"	18	"	18
	Nieuwe hofje	"	22	"	22

1) Hieronder drie bijwonsede.

2) Hieronder één vader.

3) Waarvan twee in het gasthuis.

4) " één moeder.

GEMEENTEN.	HOFFEN.	Opgenomen personen.		Geheele bevolking.	
		Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.
Amsterdam (vervolg)	Binnengesticht de Ster.	18	25	18	25
	Moenshofje	"	9	"	9
Edam	Proveniersgesticht.	8	9	8	9
Enkhuizen.	Liefdadig gesticht van mej. J. M. de Vries	7	21	7	21
	Hofje van Noblet	"	21	"	21
Haarlem	" " Teijler.	"	28	1	25
	" " Guurt Burrits	"	4	"	4
	" " Bakenes.	"	8	1	9
	" " Spoorwater	"	5	"	5
	" " Groenestuin	"	8	"	8
	" " Jan Verwers	"	7	"	7
	" " Bloks	8	8	8	8
	" " vrouwen St. Anthoniusgasthuis.	"	8	"	8
	" " Heijthuizen	"	5	"	5
	" " van der Wielen	"	3	"	3
	" " Brouwers	"	8	"	8
	" " Bruinings	2	8	8	10
	" " Wijnbergs.	"	10	"	10
	" " Gasthuis.	"	18	"	18
	" " Zuider.	"	11	1	18
	" " twaalf apostelen	1	2	1	2
	" " gratie	1	19	1	19
Frans Loenenhofje	"	8	"	8	
Frans Loenenhofje	"	12	1	18	
Luthershofje.	"	10	"	10	
Hofje van Remonstranten	"	4	"	4	
" " Oorschot	"	15	1	17	
" " Beerenstein	"	10	"	10	
" " Staats.	"	24	"	26	
Hoorn	Vrouwenhofje	"	12	"	12
DE PROVINCIE (64 GESTICHTEN)		81	1146	95	1176
Overijsel.					
Deventer.	Het Scherfshuis.	"	8	"	8
	Wooningshuis op Negershof.	"	8	"	8
	Keizersplaat.	"	4	"	4
Kampen	Uterwijksvergadering (of hofje)	"	) 9	"	9
	Ten Boecopsvergadering (of hofje)	"	) 2	"	2
	Vondels- en Budelsvergadering (of hofje)	"	) 4	"	4
Zwolle	Het Vrouwenhuis.	"	18	"	18
	" Haersoltenhuis.	"	5	"	5
	De Zwiersenhuizen	"	8	"	8
	" Heerinkshuizen	"	7	"	7
	" Vilsterenhuizen	"	24	"	24
	" Emanuelshuizen.	"	12	"	12
DE PROVINCIE (12 GESTICHTEN)		"	94	"	94

) Kostgevers.

GEMEENTEN.	HOFFEN.	Opgenomen personen.		Geheele bevolking.	
		Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.
	Limburg.				
Maastricht.	Roomsche-Katholijk gesticht St. Gilles	"	12	"	12
	Couventje van St. Mathias voor Roomsche-Katholieke oude vrouwen.	"	10	"	10
	Hofje van St. Marten	"	11	"	11
	Couventje van Onze Lieve Vrouwe parochie voor Roomsche-Katholieke oude vrouwen	"	8	"	8
	Hofje de Wollenkamer.	4	6	4	6
	Weert	Stichting van Berlo.	"	2	"
	" " Heijthuizen	"	8	"	8
DE PROVINCIE (7 GESTICHTEN)		4	52	4	52
HET RIJK (147 GESTICHTEN)		815	2842	881	2874

INDEELING NAAR DE GEBORTEPLAATS.

Table with columns for provinces and birth locations: In de provincie, In een andere gen. bin. de provincie, In een andere prov. binnen het rijk, In een andere nederl. kolonie, In Duitsland, In België, In Engeland, In een ander vreemd land, In Frankrijk, In Italië, In Britsch Guiana, In Zweden en Noorwegen, In Zwitserland, In Denemarken, Onbekend.

Table with rows for provinces (Noordbrabant, Gelderland, Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Utrecht, Friesland, Overijssel, Groningen, Limburg) and a total row (HET RIJK), with columns for birth locations.

GODS- EN ARMHUIZEN.

INDEELING NAAR DE KERKGENOOTSCHAPPEN.

Table with columns for church denominations: Hervormden, Nederduitse, Walche, Remonstranten, Christel. afgescheid., Doopsgezinden, Evangel.-Lutherechen, Herst. Lutherechen, Englic. Episcopalen, Eng. Presbyteriaanen, Roomsch-Katholijk, Oud-Roomschen, Israëlieten, Nederduitse, Portugeische, and Onbekend en tot geen der genoemde kerkgenootschappen behoorende.

Table with rows for church denominations and a total row (HET RIJK), with columns for counts.

OUDE MANNEN- EN VROUWENHUIZEN.

Table with rows for provinces and a total row (HET RIJK), with columns for counts of old men and women.

Table with rows for provinces and a total row (HET RIJK), with columns for counts of old men and women.

WERK HUIZEN.

Table with rows for provinces and a total row (TOTAAL), with columns for counts of workhouses.

Table with rows for provinces and a total row (TOTAAL), with columns for counts of workhouses.

HOF

Table with rows for provinces and a total row (TOTAAL), with columns for counts of farms.

JES.

Table with rows for provinces and a total row (TOTAAL), with columns for counts of farms.

Table with 51 rows and 40 columns. Columns include province names (e.g., Noordbrabant, Gelderland, Zuidholland) and marital status categories (Ongeh., Geh., Wednaw.). Rows list years from 1850 to 1908 and corresponding counts for each category.

1) Twee burgerlijke staat onbekend.

2) Een gescheiden van echt.

3) Twee als voren.

De maatschappij van weldadigheid, bij Z. M. besluit van 7 Julij 1859 (*Staatsblad* n°. 79) als rechtspersoon erkend, bezit hare kolonien in Friesland (gemeente Weststellingwerf), Overijsel (gemeente Steenwijkerwold) en Drenthe (gemeenten Diever en Vledder). De bevolking was naar de provincien op de volgende wijze ingedeeld:

	Weststellingwerf.		Steenwijkerwold.		Diever.		Vledder.		TOTAAL.	
	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.
Dienstdoend personeel en hunne gezinnen	10	14	88	28	10	18	51	48	109	98
Kolonisten	245	281	429	426	28	22	598	589	1290	1318
Bestellingen	2	"	9	1	62	1	8	6	81	8
Weezen	12	20	8	28	"	"	28	24	48	67
Tijdelijk aanwezigen	"	"	"	8	8	1	21	7	24	11
GEHEELE BEVOLKING	269	315	484	481	98	37	701	669	1552	1502

Het mannelijk dienstdoend personeel der kolonien bestond uit 1 directeur, 7 onderdirecteuren, 4 opzieners van het werk, 4 fabriekbazen, 4 boekhouders, 18 schrijvers, 1 magazijnmeester en 11 wijkmeesters. De bevolking der kolonien was ingedeeld in 488 huisgezinnen, te zamen bestaande uit 2951 personen (1474 mannen en 1477 vrouwen); men telde hieronder 2751 verwante personen (1379 mannen en 1372 vrouwen) en 200 (95 mannen en 105 vrouwen) niet verwante. Het getal verpleegden, geen deel uitmakende van huisgezinnen, bedroeg 103 (78 mannen en 25 vrouwen); van deze laatsten behoorden 40 (16 mannen en 24 vrouwen) tot de kolonie Willemsoord, gemeente Steenwijkerwold, ééne vrouw tot de kolonie Vledder; terwijl de overige 62 mannen kweekelingen waren van het opvoedinggesticht voor den landbouw te Klein Wateren, gemeente Diever. Het getal bewoonde huizen bedroeg 493, waarvan 75 tot de kolonie Frederiksoord, gemeente Weststellingwerf, 23 tot de onder die gemeente gelegen kolonie Willemsoord, 164 tot diezelfde kolonie onder Steenwijkerwold, 4 tot het opvoedinggesticht Klein Wateren, 7 tot de kolonie Groot Wateren, beide onder de gemeente Diever, 220 tot de kolonien n°. 1 en 2, gemeente Vledder, behoorden. Van de 21 onbewoonde panden, meest scholen, kerken en fabriekwerkplaatsen, behoorden 3 tot de kolonie Frederiksoord, 6 tot Willemsoord, de 12 overige tot de beide kolonien onder Vledder.

Naar de geboorteplaats en de kerkgenootschappen was de bevolking der kolonien, het dienstdoend personeel er onder begrepen, ingedeeld op de volgende wijze:

GEBOREN IN:	GETAL.		REDEN OP 1000.		KERKGENOOTSCHAPPEN.	GETAL.		REDEN OP 1000.	
	M.	V.	M.	V.		M.	V.	M.	V.
de gemeente	624	560	402	378	Nederduitsch Hervormd	1089	1025	701.7	682
eene andere gemeente binnen de provincie	57	68	37	42	Waalsch "	4	8	2.6	2
eene andere provincie	868	878	559.2	581	Remonstrantsch	4	8	2.6	2
Belgie	1	6	0.6	4	Christelijk-afgescheiden	1	1	0.6	0.7
Groot-Brittannie en Ierland	1	"	0.6	"	Doopsgezind	15	20	9.7	13.6
een ander vreemd land	1	"	0.6	"	Evang. luthersch	36	46	23.2	30.6
					Hersteld "	1	1	0.6	0.7
					Rooms-Katholijk	380	386	212.6	223.8
					Nederduitsch Israëlitisch	72	67	46.4	44.6

Meer dan twee vijfden van de bevolking der kolonien zijn dus geboren in de provincien, waarin de gestichten zich bevinden. Dit betrekkelijk aandeel is iets grooter voor de mannen dan voor de vrouwen. Het betrekkelijk aandeel der geborenen in een vreemd land is nog veel geringer dan voor de bevolking der bedelaargestichten. De indeeling naar den burgerlijken staat (voor elke soort van verpleegden op den ouderdomstaat nader aangeduid) geeft voor het dienstdoend personeel en de verpleegden de volgende uitkomsten:

	Dienstdoend personeel.				Verpleegden.				TOTAAL.			
	GETAL.		REDEN OP 1000.		GETAL.		REDEN OP 1000.		GETAL.		REDEN OP 1000.	
	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.
Ongehuwden	78	68	670	648	1010	926	700	660	1088	989	698	658
Gehuwden	84	84	312	347	393	388	272	276	427	422	275	281
In weduwenstaat	2	1	18	10	40	90	28	64	42	91	27	61

Op den volgenden staat is de geheele bevolking der kolonien naar den burgerlijken staat in zes levens-tijdperken ingedeeld:

GEBORTEJAAR.	OUDERDOMS-JAREN.	Ongehuwd.		Gehuwd.		Weduwenaars.							
		GETAL.		REDEN OP 1000.		GETAL.		REDEN OP 1000.		GETAL.		REDEN OP 1000.	
		M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.
1839—50	0—10	418	368	381.8	367	"	"	"	"	"	"	"	"
1849—54	10—16	268	256	247.5	259	"	"	"	"	"	"	"	"
1848—53	16—18	86	81	79.4	82	"	"	"	"	"	"	"	"
1841—37	18—23	191	167	176.4	169	"	2	"	4.7	"	"	"	"
1836—10	23—50	109	113	100.6	114	236	265	552.7	628	7	12	167	132
1809 enz.	50 en daarb.	11	8	10.2	8	189	155	442.6	367.3	35	79	333	368
	Onbekend	5	1	4.6	1	2	"	4.7	"	"	"	"	"

OUDERDOM EN BURGERLIJKE STAAT (Age et état civil de la population des colonies.)

Table with columns for Ouderdom (Age) from 0 to 46 and Gebortjaar (Year of birth) from 1859 to 1813. It is divided into sections: Dienstdoend personeel, Kolonisten, Bestedelingen, Weesen, Tijdelijk verpleegden, and GEHEELE VERPLEEGDE BEVOLKING.

DER BEVOLKING VAN DE KOLONIEN. (Population des colonies.)

Table with columns for INDEELING NAAR DE PROVINCIEN (Division par provinces) including Friesland, Overijssel, and Drenthe, and GEHEELE BEVOLKING (Population totale). It shows population counts for Married, Widowed, and Single individuals.

GEBOREN IN:	Militaire hospitalen.		Gast- en ziekenhuizen.		Krankzinnigen-gestichten.		KERKENOOTSCHAPPEN.	Militaire hospitalen.		Gast- en ziekenhuizen.		Krankzinnigen-gestichten.	
	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000 van elk geslacht.	Getal.	Reden op 1000 van elk geslacht.		Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000 van elk geslacht.	Getal.	Reden op 1000 van elk geslacht.
Belgie	17	7.4	9	7.7	8	2.9	Evang.-Luthersch	65	28.2	67	57.6	48	41.4
Frankrijk	"	"	15	11.3	8	2.72	Herst.	7	3	18	11.2	2	1.9
Gr. Britt. en Ierland	8	1.8	1	0.9	2	1.9	Angl. Episcopaausch.	"	"	"	"	2	1.8
Denemarken	"	"	3	2.6	"	"	Eng. Presbyter.	"	"	1	0.9	"	"
Rusland	"	"	1	0.9	"	"	Roomsche-Katholijk	845	866.8	425	865.4	416	401.8
Polen	"	"	"	"	"	"	Oud-Roomsch	11	4.8	1	0.9	"	"
Zwitserland	4	1.7	"	"	1	0.91	Nederd. Israëlitisch.	45	19.5	48	41.3	80	28.9
een and. vreemd land	16	6.9	5	4.3	1	1	Portug.	"	"	3	2.8	8	2.7
Onbekend	2	0.9	"	"	29	27.9	Onbekend	2	0.9	1	0.9	"	"

De indeeling naar den burgerlijken staat geeft de volgende uitkomsten:

	Militaire hospitalen.		Gast- en ziekenhuizen.		Krankzinnigen-gestichten.	
	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000 v. elk geslacht.	Getal.	Reden op 1000 v. elk geslacht.
Ongehuwden	2281	990	611	525.4	762	734.1
Gehuwden	28	10	400	348.9	229	220.6
Weduwenaars	"	"	188	137.7	198	179.7
Weduwen	"	"	152	130.7	45	43.3
Gescheiden van echt	"	"	239	179.7	159	144.3
Burgerlijken staat onbekend	"	"	"	"	1	1

De volgende staat geeft in zes levensstijperken een overzicht van de verpleegde krijgs- en zeelieden, de burgerlijke zieken en de krankzinnigen:

OUDERDOM.	Militaire hospitalen.		Gast- en ziekenhuizen.		Krankzinnigen-gestichten.							
	Krijgslieden.		Zeel. en mariniers.		Mannen.		Vrouwen.					
	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.	Getal.	Reden op 1000.				
Van 0 tot en met 15 jaren	5	2.5	23	80.4	115	98.9	101	76	16	15.4	4	8.6
" 16 " " " 22 " " " "	1084	512.4	180	454.6	137	117.8	218	164	51	49.1	40	86.3
" 23 " " " 49 " " " "	978	484.6	132	461.5	569	489.2	632	475.6	694	668.6	688	579
" 50 " " " 59 " " " "	1	0.5	"	"	153	131.5	115	86.5	176	169.6	208	188.8
" 60 " " " 69 " " " "	"	"	1	3.5	115	98.9	118	88.8	84	80.9	151	137
" 70 en daarboven	"	"	"	"	71	61.1	139	104.6	9	8.7	51	46.3
Onbekend	"	"	"	"	8	2.6	6	4.5	8	7.7	10	9

Wanneer men het getal in militaire hospitalen verpleegde krijgs- en zeelieden vergelijkt met het geheele getal krijgs- en zeelieden, die zich tijdens de volkstelling in kazernen en verdere gebouwen en op schepen bevonden, dan verkrijgt men voor de zieken de volgende reden:

	O U D E R D O M.											
	Beneden de 19 Jaren.			Van 19 tot en met 23.			Van 24 en daarboven.			Van elken leeftijd.		
	Geheel getal.	Getal zieken.	1 ziek op	Geheel getal.	Getal zieken.	1 ziek op	Geheel getal.	Getal zieken.	1 ziek op	Geheel getal.	Getal zieken.	1 ziek op
Krijgslieden	1626	129	12.60	8454	1076	7.86	8581	813	10.55	186.61	2018	9.25
Zeelieden en mariniers	519	57	9.11	708	116	6.10	1063	113	9.41	22.90	286	8.01

De volgende staten geven voor elk gesticht het getal verpleegden naar het geslacht, met onderscheiding der verpleegde burgers, krijgslieden, mariniers en zeelieden voor de gast- en ziekenhuizen, en het getal inwonende personen en voor de verpleegden de indeeling naar de geboorteplaats, de kerkgenootschappen en den ouderdom:

	GAST- EN ZIEKENHUIZEN.				Verpleegden.		Geheele bevolking.		
	Militaire (Militaire).		Burgerlijke (Burgerlijke).		Burgers (Burgers).		Geheele bevolking (Geheele bevolking).		
	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.	
Noord-Brabant.	Bergen op Zoom, wijk G, garnizoenshospitaal		"	"	60	"	62	5	
	Breda, " D, "		"	"	78	"	81	6	
	Goertruidenberg, " " " "		"	"	"	"	6	5	
	Grave, garnizoensinfirmierie		"	"	19	"	24	2	
	's Hertogenbosch, " C (milit. ged.), groot burgerlijk ziekenhuis		"	"	250	"	250	"	
	Willemstad, " A, garnizoensinfirmierie		"	"	10	"	15	3	
	TOTAAL		"	"	417	"	438	21	
	Gelderland.	Bergen op Zoom, wijk E, algemeen burgergasthuis		3	3	"	"	4	18
		Breda, " C, R.-Kathol. burger-, tevens algemeen gasthuis ¹⁾		14	11	"	"	17	101
		's Hertogenbosch, " (burg. ged.), groot burgerlijk ziekenhuis		52	54	"	"	82	62
Rozendaal, " Roomsche-Katholijk gasthuis		4	8	"	"	4	14		
Tilburg, " Kerk, gast- of ziekenhuis		7	10	"	"	7	21		
TOTAAL		80	86	"	"	114	211		
Gelderland.	Arnhem, wijk K, garnizoensinfirmierie		"	"	73	"	78	3	
	Harderwijk, " 8, "		"	"	75	"	84	1	
	Nijmegen, " A, garnizoenshospitaal		"	"	48	"	50	"	
	Zutphen, " C, garnizoensinfirmierie		"	"	14	"	16	2	
TOTAAL		"	"	210	"	228	6		
Gelderland.	Arnhem, wijk F, stadsziekenhuis		12	18	"	"	16	22	
	Bommel (Zalt-), " B, gasthuis		8	7	"	"	9	10	
	Nijmegen, " A, ziekenhuis (leden van de Herv. en Luth. gemeenten)		1	5	"	"	1	7	
	Zutphen, " B, Protestantsch ziekenhuis		3	1	"	"	4	2	
TOTAAL		82	40	"	"	42	55		

¹⁾ Ook opgenomen onder de godshuizen. ²⁾ Hieronder is ook begrepen het bestuur en dienstdoend personeel van het militair gedeelte. ³⁾ Hieronder 25 zusters van liefde. ⁴⁾ 11 geestelijke zusters.

GAST- EN ZIEKENHUIZEN.				Verploegden.				Geheele bevolking.			
				Burgers.		Krijgsluizen.	Minderen en zwelgen.	bevolking.			
				M.	V.			M.	V.		
				M.	V.	M.	V.	M.	V.		
Gronin- gen.	Milit.	Groningen,	wijk C, garnisoensinfirmarie	"	"	88	"	91	8		
	Burgerl.	Groningen,	wijk G, algem. provinciaal-, stads- en akademieziekenhuis	62	55	"	"	74	72		
	Militaire.	Maastricht, Roermond, Venlo,	Loojerstraat, hospitaal » Eendragt” . . . . . Veldstraat, garnisoensinfirmarie . . . . . wijk B, "	"	"	47 7 38	"	54 8 42	4 1 4		
TOTAAL				"	"	92	"	104	9		
Limburg	Burger- lijke.	Maastricht, Roermond,	Zoostraat, gesticht » Calvarienberg” (afd. zieken) . . . . . Louisahuis (één gebouw en één bestuur met het Roomsch-Katholijke godshuis).	54 6	102 7	"	"	68 6	123 7		
	TOTAAL				60	109	"	"	69	130	
Het Rijk. (Le Royaume.)	Militaire			"	"	2018	286	2430	106		
	Burgerlijke			1168	1329	"	"	1689	2222		
ALGEMEEN TOTAAL . . . . . (Total général.)				1168	1329	2018	286	4169	2328		
Zuidholland . . . . . Leiden, Invalidenhuis . . . . . (Hospice des invalides.)				Invaliden. (Invalides.)		Geheele bevolking. (Population totale.)					
				M.	V.	M.	V.				
				64		67		4			
KRANKZINNIGENGESTICHTEN. (Asiles pour aliénés.)				Krankzinnigen. (Aliénés.)		Dienstdoend personeel. (Administration et services.)		Geheele bevolking. (Population totale.)			
				M.	V.	M.	V.	M.	V.		
Noordbrabant	Boekel,	gesticht der broeders van Padua, bewaarplaats voor krankzinnigen ¹⁾		38	"	"	"	57	"		
	's Hertogenbosch,	wijk C, bewaarplaats voor krankzinnigen	5	2	2	3	7	10			
	"	wijk D, krankzinnigengesticht	147	119	19	19	166	138			
TOTAAL				185	121	21	22	230	148		
Gelderland	Nijmegen,	wijk B, bewaarplaats voor krankzinnigen		9	12	"	"	11	15		
	Zurphen,	" A, oud en nieuw gasthuis (afd. krankzinnigen)		146	148	18	21	164	164		
TOTAAL				155	155	18	21	175	179		

¹⁾ Ook opgenomen onder de geestelijke gestichten.

KRANKZINNIGENGESTICHTEN.				Krankzinnigen.		Dienstdoend personeel.		Geheele bevolking.			
				M.	V.	M.	V.	M.	V.		
				M.	V.	M.	V.	M.	V.		
Zuidholland	Delft,	wijk 6, St. Jorisgasthuis, geneeskundig gesticht voor krankzinnigen	67	88	"	"	74	99			
	Dordrecht,	" C, geneeskundig gesticht voor krankzinnigen	56	50	14	11	70	61			
	's Gravenhage,	" " " " " " " "	41	67	6	14	47	81			
	Rotterdam,	" 11, " " " " " " " "	56	92	8	13	68	105			
TOTAAL				220	297	28	38	259	346		
Noordholland	Amsterdam,	Nederduitsch Israëlitisch oude mannen-, vrouwen- en ziekenhuis en gesticht voor krankzinnigen ¹⁾	21	40	"	"	105	125			
	Bloemendaal,	Meerenberg	212	258	60	57	278	317			
TOTAAL				233	298	60	57	373	442		
Utrecht	Utrecht,	wijk A, geneeskundig gesticht voor krankzinnigen	81	84	15	20	96	104			
Friesland	Franeker,	wijk 'TW, krankzinnigengesticht	60	50	4	7	64	57			
Overijssel	Deventer,	wijk E, Elisabeths geneeskundig gesticht voor krankzinnigen	69	60	13	13	82	78			
Limburg	Grubbenvorst,	wijk Boscheind, gesticht Bisweide, bewaarplaats voor krankzinnigen ²⁾	"	2	2	"	3	31			
	Maastricht,	Zeestraat, gesticht Calvariëberg (afd. krankzinnigen)	35	35	3	7	38	42			
TOTAAL				35	37	5	7	41	78		
HET RIJK . . . . . (Le Royaume.)				1088	1102	164	185	1325	1422		

¹⁾ Ook opgenomen onder de oude mannen- en vrouwen-, en de gast- en ziekenhuizen.

²⁾ Ook opgenomen onder de geestelijke gestichten en kostscholen.

INDEELING NAAR DE GEBOORTEPLAATS.

(Division d'après le lieu de naissance.)

Table with 18 columns for birthplace categories: In de gemeente, In een andere gem. binn. de provincie, In een andere prov. binnem het rijk, In een andere nederlandsche kolonie, In Duitsland, In België, In Frankrijk, In Groot-Brittannië en Ierland, In Denemarken, In Roeland, In Polen, In Zwitserland, In een ander vreemd land, and Onbekend.

GAST-OF (100p)

Table showing guest statistics by province and birthplace. Rows include Noordbrabant, Gelderland, Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Utrecht, Friesland, Overijssel, Groningen, Limburg, and HET RIJK (Total). Columns correspond to the birthplace categories from the previous table.

Row for Invalidenhuis te Leiden (Hospital des invalides à Leyde) with guest statistics.

KRANKZINNIGEN (Établissements)

Table showing statistics for the insane (Krankzinnigen) by province and birthplace. Rows include Noordbrabant, Gelderland, Zuidholland, Noordholland, Utrecht, Friesland, Overijssel, Limburg, and HET RIJK.

INDEELING NAAR DE KERKGENOOTSCHAPPEN.

(Division par cultes.)

Table with 18 columns for religious denominations: Hervormden (Reformés), Katholische, Walache, Rooms-katholiek, Christel.-afgehoofd, Dopersamen, Evangel.-Lutherschen, Heest. Lutherschen, Eglise. Episcopale, Eng. Presbyteriaans, Rooms-katholiek, Oud-Roomschen, Katholische, and Israëlieten.

ZIEKENHUIZEN. (aux.)

Table showing hospital statistics by denomination and birthplace. Rows include Hervormden, Katholische, Walache, Rooms-katholiek, Christel.-afgehoofd, Dopersamen, Evangel.-Lutherschen, Heest. Lutherschen, Eglise. Episcopale, Eng. Presbyteriaans, Rooms-katholiek, Oud-Roomschen, Katholische, and Israëlieten.

Row for Invalidenhuis te Leiden (Hospital des invalides à Leyde) with hospital statistics.

GESTICHTEN. (Établissements)

Table showing statistics for institutions (Gestichten) by denomination and birthplace. Rows include Hervormden, Katholische, Walache, Rooms-katholiek, Christel.-afgehoofd, Dopersamen, Evangel.-Lutherschen, Heest. Lutherschen, Eglise. Episcopale, Eng. Presbyteriaans, Rooms-katholiek, Oud-Roomschen, Katholische, and Israëlieten.

PERSONEN, BEHOORENDE TOT DE LAND- EN ZEEMAGT, VERPLEEGD IN MILITAIRE HOSPITALEN EN IN GAST- OF ZIEKENHUIZEN.

(Personnes faisant partie de l'armée de terre et de mer, soignées dans des hôpitaux militaires et civils.)

Table with columns for OUDERDOM (Age), GEBORTEJAAR (Year of Birth), and categories for KRIJGSLIEDEN (Military), MARINIERS EN ZEELIEDEN (Navy and Marines), and INVALIDEN (Invalids). Rows list individuals from 1847 to 1816 with their respective counts in various provinces and regions.

Table with columns for OUDERDOM (Age), GEBORTEJAAR (Year of Birth), and categories for KRIJGSLIEDEN (Military), MARINIERS EN ZEELIEDEN (Navy and Marines), and INVALIDEN (Invalids). Rows list individuals from 1815 to 1780 with their respective counts in various provinces and regions, ending with a TOTAAL (Total) row.

BURGERLIJKE VERPLEEGDEN IN (Malades civils)

DE GAST- OF ZIEKENHUIZEN. (dans les hôpitaux.)

Main data table with columns for OUDERDOM, GEBORTEJAAR, and various provinces (Noordbrabant, Gelderland, Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Utrecht, Friesland, Overijssel, Groningen, Limburg, Het Rijk) with sub-columns for gender and marital status.

1) Gescheiden van echt.

VERPLEEGDEN IN DE KRANKZINNIGENGESTICHTEN. (Allied dans les établissements.)

Table with columns for OUDERDOM (Age), GEBORTJAAR (Year of Birth), and regional breakdowns: Noordbrabant, Gelderland, Zuidholland, Noordholland, Utrecht, Friesland, Overijssel, Limburg, and Het Bijk. Each regional section contains sub-columns for marital status (Ongehuwd, Gehuwd) and gender (M., V.), along with counts for Widowers (Weduwnaars) and Widows (Weduwen).

1) Een burgerlijke staat onbekend.

Van de personen, behorende tot de derde afdeling, geuoten de weezen, de arme en verlaten kinderen en de jeugdige ontslagenen, voor zooverre zij zich in de leerjaren bevonden, allen onderwijs, de verpleegden in gods- en armen-, oude mannen- en vrouwenhuizen en hofjes waren, op weinige uitzonderingen na, allen als zonder beroep opgegeven. Men heeft zich dus bepaald tot het opmaken van eenen beroepstaat van de verpleegden in werk-, burgerlijke gast- en ziekenhuizen en krankzinnigengestichten en van de geheele bevolking van de kolonien der maatschappij van weldadigheid. Voor de verpleegden in de kolonien werd opgegeven het beroep in de kolonie, voor die in gast- of ziekenhuizen dat in de maatschappij vóór de verpleging uitgeoefend. Bij de opgaven voor de personen opgenomen in arm- en werkhuzen en in krankzinnigengestichten is door de besturen niet op eenparige wijze gehandeld, daar enkelen het beroep vroeger in de maatschappij, anderen dat in de gestichten uitgeoefend hebben opgegeven. Wij geven in den volgenden staat een beknopt overzicht uit den beroepstaat naar de verschillende takken van nijverheid:

	Opgenomen in werkhuzen.		Bevolking van de kolonien der maatschappij van weldadigheid.		Verpleegden in burgerlijke gast- en ziekenhuizen.		Verpleegden in krankzinnigengestichten.	
	Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.
Landbouw en veeteelt	19	6	3	"	84	1	60	7
Delfstoffen	"	"	"	"	3	"	"	"
Nijverheid.								
Voeding	8	"	4	"	52	2	20	1
Kleeding	26	222	10	40	34	123	43	70
Gebouwen en scheepsbouw	54	"	19	"	74	"	23	"
Huisraad	12	"	1	"	30	"	13	"
Leder- en tuigwerk	22	"	18	"	34	"	34	1
Manufakturen	17	16	123	218	17	3	7	1
Papierbereiding, boek- en steendrukkerij	6	"	"	"	11	"	3	"
Scheikundige voortbrengselen	"	"	1	"	9	"	"	"
Metalen (gewone)	7	"	6	"	41	"	11	"
(edele)	1	"	"	"	6	"	5	1
Houtbewerking	22	"	36	"	51	"	40	"
Vershillende takken van nijverheid	3	1	"	"	32	2	13	"
Handel.								
Eet- en drinkwaren	"	1	1	"	3	"	4	"
Vervoer	68	"	23	"	95	3	33	4
Handel van verschillenden aard	8	"	12	"	35	14	30	10
Algemeen bestuur en algemeene dienst	"	"	45	"	1	"	2	"
Regts- en politiewezen	"	"	"	"	1	"	5	"
Eerediensten	"	"	3	"	"	"	2	1
Onderwijs	87	57	337	231	11	2	3	2
Kunsten en wetenschappen	"	"	"	"	6	"	5	2
Geneeskundige dienst	"	"	1	1	"	"	2	1
Krijgs- en zeemagt	"	"	"	"	"	"	5	"
Grondeigenaars, gepensioneerden, renteniers	5	"	3	"	10	"	25	"
Huisdienst	1	74	"	22	26	231	5	96
Vershillende beroepen	36	17	636	253	229	30	36	12
Zonder beroep en onbekenden	305	380	270	691	313	313	549	393
ALGEMEEN TOTAAL	707	774	1552	1502	1163	1329	1033	1102

Men verkrijgt uit dezen staat de volgende reden op honderd personen van elk geslacht voor elke soort van instelling:

	Opgenomen in werkhuzen.		Bevolking van de kolonien der maatschappij van weldadigheid.		Verpleegden in burgerlijke gast- en ziekenhuizen.		Verpleegden in krankzinnigengestichten.	
	Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.
Landbouw en veeteelt	2.69	0.78	0.19	"	3.13	0.08	5.78	0.64
Ambachts- en fabrieksnijverheid	25.13	30.33	14.05	16.84	33.62	9.78	20.91	6.72
Handel	10.75	0.13	2.32	0.07	11.44	1.23	6.45	1.27
Vrije beroepen ¹⁾	13.01	7.33	25.06	13.73	2.49	0.15	3.20	0.54
Huisdienst ¹⁾	0.14	9.56	"	1.46	2.23	21.14	0.43	3.71
Vershillende beroepen	5.09	2.29	40.93	16.84	19.69	6.02	3.29	1.09
Zonder beroep en onbekenden	43.14	49.10	17.40	46.01	27.35	61.55	52.39	31.03

¹⁾ Op bladz. 29 van dit deel zijn bij de berekening der betrekkelijke reden voor de gevangenen en de bevolking der bedelaargestichten vrije beroepen en huisdienst bij elkaar gevoegd. Vrije beroepen geven voor elk geslacht op honderd gevangenen 3.0 en 3.81, op honderd verpleegden in de bedelaargestichten 10.3 en 12.3; huisdienst 0.9 en 25.04, 0.4 en 11.9.

BEROEPEN OF MIDDELEN VAN BESTAAN. <small>(Professions ou métiers.)</small>	Werkhuizen. <small>(Maisons de travail.)</small>		Koloniën der maatschappij van weldadigheid. <small>(Colonies de la société de bienfaisance.)</small>		Burgerlijke gast- en ziekenhuizen. <small>(Hospices civils.)</small>		Krankzinnigen-gestichten. <small>(Maisons d'aliés.)</small>	
	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.
	<small>(Hommes.)</small>	<small>(Femmes.)</small>						
LANDBOUW EN VEETVEELT. <small>(Agriculture, élevage du bétail.)</small>								
Bloemisten, tuiniers, warmoezeniers	4	"	"	"	"	"	8	"
Herders	1	"	2	"	"	"	"	"
Landbouwers	12	6	1	"	24	1	22	"
Tabakplanters	"	"	"	"	1	"	1	"
Veehouders	"	"	"	"	"	"	2	"
TOTAAL	19	6	3	"	34	1	60	7
NIJVERHEID. <small>(Industrie.)</small>								
VOEDING. <small>(Nourriture.)</small>								
Bierbrouwers	"	"	"	"	"	"	1	"
Branders en stokers van siroop, likeuren, sterke dranken, knechts	"	"	"	"	5	"	"	"
Brood-, kleingod-, koek- en banketbakkers	6	"	"	"	1	"	1	"
Groenten- en fruitverkoopers	"	"	"	"	1	2	"	"
Grutters en kruideniers	"	"	"	"	8	"	1	"
Koorn- en palmolenaars	1	"	1	"	"	"	"	"
Oliekoekenbakster	"	"	"	"	"	"	1	"
Suikerbakkersknechts	"	"	"	"	2	"	"	"
Visschers	"	"	"	"	"	"	5	"
Vleeschhouders	1	"	"	"	1	"	"	"
TOTAAL	8	"	4	"	52	2	20	1
KLEEDING. <small>(Habillement.)</small>								
Baardscheerders, kappers, paruikenmakers, meesters	3	"	"	"	6	"	3	"
Bleekers	"	2	"	"	"	"	"	"
Bontwerker, meester	"	"	"	"	6	2	"	"
Borduurster	"	"	"	"	"	1	"	"
Brillenverkooper	"	"	"	"	"	"	1	"
Hoeden- en stroohoedenmakers	"	"	"	"	1	"	3	"
Kantwerkster	"	"	"	"	"	"	1	"
Keurslijfmaakster	"	"	"	"	"	"	1	"
Kleedermakers	16	"	10	"	2	1	8	"
Modemaaksters	6	"	"	"	17	"	27	"
Modemaaksters	"	1	"	"	"	"	"	1
Naalsters, breisters, strijksters en werksters	"	219	"	40	"	119	"	66
Stoffenverwer, meester	1	"	"	"	"	"	"	"
TOTAAL	26	222	10	40	34	123	43	70

BEROEPEN OF MIDDELEN VAN BESTAAN.	Werkhuizen.		Koloniën der maatschappij van weldadigheid.		Burgerlijke gast- en ziekenhuizen.		Krankzinnigen-gestichten.	
	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.
	<small>(Hommes.)</small>	<small>(Femmes.)</small>						
GEROUWEN EN SCHEEPSBOUW. <small>(Construction de bâtimens et de navires.)</small>								
Dekkers (lei- en riet-), meesters	"	"	3	"	1	"	"	"
Krib- en dijkwerkers	"	"	"	"	1	"	1	"
Loodgieter, meester	1	"	"	"	"	"	"	"
Metselaars	20	"	"	"	"	"	2	"
Scheep- en zeilmakers	"	"	10	"	32	"	5	"
Schilders (huis-) en glazenmakers	18	"	"	"	8	"	1	"
Steenhouwers	18	"	8	"	2	"	"	"
Stukadoors- en wittersknechts	"	"	8	"	18	"	11	"
Touwslagers en knechts	2	"	"	"	"	"	1	"
Touwslagers en knechts	8	"	"	"	1	"	1	"
Touwslagers en knechts	8	"	"	"	10	"	1	"
TOTAAL	52	"	19	"	74	"	28	"
HUISRAAD. <small>(Ameublement.)</small>								
Behangers	2	"	"	"	2	"	"	"
Borstelmakers	1	"	"	"	5	"	5	"
Kabinet- en schrijnwerkers, kunstdraaijers	1	"	"	"	12	"	1	"
Koper- en blikslagers	2	"	"	"	1	"	2	"
Mattenmakers	1	"	"	"	1	"	"	"
Schaarslijpers	1	"	"	"	2	"	1	"
Stoelenmakers en matten	2	"	"	"	2	"	1	"
Uurwerkmakers	"	"	1	"	"	"	"	"
Vergulder, meester	1	"	"	"	"	"	4	"
TOTAAL	12	"	1	"	30	"	18	"
LEDER- EN TUIGWERK. <small>(Industrie des cuirs, corderie, sellerie.)</small>								
Leerlooijersknechts	2	"	"	"	6	"	1	"
Rijtuig-, wagen- en zadelmakers	1	"	"	"	"	"	8	"
Schoenmakers	1	"	"	"	5	"	1	"
Schoenmakers	10	"	18	"	4	"	14	1
Schoenmakers	8	"	"	"	19	"	15	"
TOTAAL	22	"	18	"	34	"	34	1
MANUKTUREN. <small>(Manufactures.)</small>								
Garentwijnder	"	"	"	"	1	"	"	"
Hennep- en vlasbereiders	"	"	"	"	1	1	"	"

BEROEPEN OF MIDDELEN VAN BESTAAN.	Werkhuizen.		Kolonen der maatschappij van veldigheid.		Burgerlijke gast- en ziekenhuizen.		Krankzinnigen-gestichten.	
	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.
Manufacturen, werklieden	"	"	"	"	2	"	"	"
Spinners, wevers enz.	17	15	128	218	8	2	7	1
Tapjtweveraknechts	"	"	"	"	2	"	"	"
Werkpluizers	2	"	"	"	"	"	"	"
Wolkammers	"	1	"	"	3	"	"	"
TOTAAL	19	16	128	218	17	8	7	1
PAPIERBEREIDING, BOEK- EN STEENDRUKKERIJ. (Papeterie, imprimerie, lithographie.)								
Boekbinders	"	"	"	"	"	"	1	"
Boekdruckers	5	"	"	"	"	"	2	"
Bordpapier (werker in)	1	"	"	"	6	"	"	"
Steendrukkersknecht	"	"	"	"	1	"	"	"
TOTAAL	6	"	"	"	11	"	8	"
SCHRIJKUNDE VOORTBRENGSELEN. (Produits chimiques.)								
Apothekers en droogisten, knechts	"	"	1	"	2	"	"	"
Gasfabriekwerklieden	"	"	"	"	5	"	"	"
Loodwitmaker	"	"	"	"	1	"	"	"
Zeepziedersknecht	"	"	"	"	1	"	"	"
TOTAAL	"	"	1	"	9	"	"	"
METALEN (GEWONE). (Métaux ordinaires.)								
Geweermakers	"	"	"	"	1	"	"	"
Instrumentmakers	"	"	"	"	1	"	"	"
Kopergietersknecht	"	"	"	"	1	"	"	"
Smeden (kagchel- en andere)	7	"	1	"	1	"	8	"
Spijkermakersknecht	"	"	5	"	32	"	6	"
Ijserdraaijer	"	"	"	"	1	"	"	"
Ijzergietersknecht	"	"	"	"	1	"	"	"
Zagenvijlter	"	"	"	"	1	"	"	"
TOTAAL	7	"	6	"	41	"	11	"
METALEN (EDEL). (Métaux précieux.)								
Diamantlijpers	1	"	"	"	1	"	1	1
Goud- en zilversmeden, knechts	"	"	"	"	2	"	4	"
Passamentwerkers	"	"	"	"	2	"	"	"
TOTAAL	1	"	"	"	6	"	5	1

BEROEPEN OF MIDDELEN VAN BESTAAN.	Werkhuizen.		Kolonen der maatschappij van veldigheid.		Burgerlijke gast- en ziekenhuizen.		Krankzinnigen-gestichten.	
	M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.
HOUTBEWERKING. (Menuiserie.)								
Houtvletter	"	"	"	"	1	"	"	"
Houtzaagmolenaars, hontzagers, houtverkoopers	2	"	"	"	7	"	"	"
Klompemakers	"	"	"	"	1	"	2	"
Kraanmakeraknecht	"	"	"	"	1	"	"	"
Kuipers	1	"	"	"	1	"	5	"
Mandenmakers	2	"	"	"	2	"	"	"
Rietboer	"	"	"	"	"	"	1	"
Timmerlieden	16	"	16	"	2	"	10	"
TOTAAL	22	"	36	"	51	"	40	"
VERSCHILLENDE TAKKEN VAN NIJVERHEID. (Industries diverses.)								
Fabriekarbeiders	1	1	"	"	5	1	6	"
Olieslager	"	"	"	"	"	"	1	"
Pijpenmakers	2	"	"	"	1	1	"	"
Tabak- en cigaren-	"	"	"	"	26	"	5	"
TOTAAL	3	1	"	"	32	2	13	"
HANDEL. (Commerce.)								
EET- EN DRINKWAREN. (Cavesilliers et boissons.)								
Kasteleins, koffijhuis- en logementhouders	"	"	1	"	"	"	3	"
Kookster	"	1	"	"	"	"	"	"
Koornverschieters	"	"	"	"	2	"	1	"
Vischverkooper	"	"	"	"	1	"	"	"
TOTAAL	"	1	1	"	3	"	4	"
VERVOER. (Transport.)								
Bestellers	"	"	"	"	1	"	1	"
Kruifers en sjouwers	58	"	"	"	8	"	8	"
Schippers, loodsen, matrozen (koopvaardij-)	6	"	"	"	67	"	19	2
Stalhouder	"	"	"	"	"	"	1	"
Turf- en koorndragers	1	"	"	"	2	1	2	"
Voerlieden, koetsiers	8	"	28	"	17	2	4	"
TOTAAL	68	"	28	"	95	3	38	4
HANDEL VAN VERSCHILLENDE AARD. (Autres branches de commerce.)								
Galanteriewarenverkooper	"	"	"	"	1	"	"	"
Kantoor- en winkelbedienden	4	"	4	"	3	2	10	"

1) Waaronder twaalf bij de ossen, één bij de paarden.

BLADWIJZER.

(TABLE DES MATIÈRES.)

EERSTE DEEL.

(TOME PREMIER.)

INLEIDING. (Introduction.)	Bladz. I
§ 1. Dichtheid der en betrekkelijke bevolking. (Densité de la population et population relative.)	" II
§ 2. Getelde of feitelijke en werkelijke bevolking. (Population recensée et réelle.)	" VI
§ 3. Huizing. (Habitation.)	" IX
§ 4. Indeeling naar de kunne. (Division par sexe.)	" XI
§ 5. " " " geboorteplaats. (Division par lieu de naissance.)	" XIII
§ 6. " " " woonplaats. (Division par demeure.)	" XVI
§ 7. " " den burgerlijken staat. (Division par état civil.)	" XVIII
§ 8. " " de kerkgenootschappen. (Division par cultes.)	" XIX
Bijlage. (Appendice.)	" XXI
 PLAATSELIJKE INDEELING. — HUIZEN, BEWOOND EN ONBEWOOND, BEWOONDE SCHEPEN, HUISGEZINNEN, BEWONERS NAAR DE KUNNE	" 1
(Divisions de communes. — Maisons, habitées et inhabitées, navires habités, familles, population par sexe.)	
Noordbrabant (Brabant septentrional) blz. 2, Gelderland (Gueldre) 21, Zuidholland (Hollande méridionale) 86, Noordholland (Hollande septentrionale) 52, Zeeland (Zélande) 65, Utrecht (Utrecht) 76, Friesland (Frise) 82, Overijssel (Overijssel) 94, Groningen (Groningue) 102, Drenthe (Drenthe) 112, Limburg (Limbourg) 118, het Rijk (le Royaume) 132.	
 BESTEMMING DER ONBEWOONDE HUIZEN	" 135
(Destination des maisons inhabitées.)	
Noordbrabant 136, Gelderland 140, Zuidholland 143, Noordholland 147, Zeeland 150, Utrecht 153, Friesland 155, Overijssel 156, Groningen 158, Drenthe 160, Limburg 161, het Rijk 164.	
 FEITELIJKE OF GETELDE BEVOLKING IN ELKE GEMEENTE DES RIJKS	" 165
(Population recensée dans chaque commune du Royaume.)	
A. Huizen, bewoond en onbewoond, bewoonde schepen, huisgezinnen, huizing, geboorteplaats	" 166
(Maisons, habitées et inhabitées, navires habités, familles, habitation, lieu de naissance.)	
Noordbrabant 166, Gelderland 174, Zuidholland 180, Noordholland 183, Zeeland 194, Utrecht 200, Friesland 204, Overijssel 206, Groningen 210, Drenthe 214, Limburg 216, het Rijk 222.	
B. Burgerlijke staat, blinden, doofstommen, woonplaats, afwezigen	" 224
(État civil, aveugles, sourds-muets, demeure, absents.)	
Noordbrabant 224, Gelderland 232, Zuidholland 238, Noordholland 246, Zeeland 252, Utrecht 258, Friesland 262, Overijssel 264, Groningen 268, Drenthe 272, Limburg 274, het Rijk 280.	
C. Kerkgenootschappen. (Cultes.)	" 282
Noordbrabant 282, Gelderland 290, Zuidholland 296, Noordholland 304, Zeeland 310, Utrecht 316, Friesland 320, Overijssel 322, Groningen 326, Drenthe 330, Limburg 332, het Rijk 338.	
 WERKELIJKE BEVOLKING IN ELKE GEMEENTE DES RIJKS	" 341
(Population réelle dans chaque commune du Royaume.)	
A. Geboorteplaats, burgerlijke staat, inwoners naar het geslacht, oppervlakte in bunders en roeden, dichtheid der bevolking	" 342
(Lieu de naissance, état civil, population par sexe, superficie en hectares et ares, densité de la population.)	
Noordbrabant 342, Gelderland 350, Zuidholland 356, Noordholland 364, Zeeland 370, Utrecht 376, Friesland 380, Overijssel 382, Groningen 386, Drenthe 390, Limburg 392, het Rijk 398.	

VERBETERINGEN.

(CORRECTIONS.)

EERSTE DEEL.

- Bladz. 8. Gemeente Bergelijk, totaal bewoonde huizen, staat: "389", lees: "380".
- " 8. Bladel, buiten de kom, wijk A, Hoevensind, totaal vrouwen, staat: "42", lees: "72".
- " 9. Heeze, buiten de kom, totaal bewoonde huizen, staat: "126", lees: "286".
- " 14. Raamsdonk, buiten de kom, wijk V, Veer, totaal bewoonde huizen, staat: "228", lees: "288".
- " 51. Zevenhuizen, staat: "wijk", lees: "buurschap".
- " 164. van onderen, noot 1 en 2, staat: "bergplaatsen", lees: "lootsen".
- " 285. Vrouwen, afwezig in de Nederlandsche kolonien, regel 1 v. o., vervalt het getal 2.
- " 287. Totaal vrouwen, afwezig in eene andere gemeente des rijks, staat: "2697", lees: "2069".
- " 244. Totaal blinde vrouwen, staat: "182", lees: "184".
- " 283, 401. Hoofd der kolom Anglikaansch Episcopalen, staat: "Anglicains épiscopaux", lees: "Anglicans épiscopaux".

TWEDE DEEL.

- " 67. Werkelijke bevolking op 31 Dec. 1859, totaal, regel 15 van boven, staat: "(¹) 920", lees: "(²) 920".
- " 123. " " " " " " " " 6 " onderen, " "(²) 1129", " "(¹) 1129".
- " 137. In den vreemde en op zee, ongehuwden, regel 13 en 14 v. o., vervallen de getallen 1 en 1.
- " 149. Werkelijke bevolking op 31 Dec. 1859, ongehuwden, regel 7 v. b., staat: "(¹) 35690", lees: "(²) 35690".
- " 208. Onderwijs, staat: "schoolhouders", lees: "kostschoolhouders".
- " 212. Noordbrabant, de provincie, vrouwen, regel 8 en 11 v. b., der algemeene verzameling, staat: "156" en "26", lees: "158" en "24".
- " 286. Utrecht, de provincie, mannen, huisraad, koper- en blikslagersknechts, staat: "70", lees: "69".
- " 258 en 259, mannen, moet op de geheele regel 11 v. b., molenmakersmeesters, de noot 2 in noot 1 veranderd worden. De noot 2 vervalt aan den voet van bladz. 258.
- " 269. Groningen, de provincie, mannen en vrouwen, algemeene verzameling; gebouwen en scheepsbouw, staat: "2808" en "22", lees: "2805" en "18"; manufacturen, staat: "665" en "99", lees: "668" en "108".
- " 307. Zuidholland, Rotterdam, mannen, voeding, jagers, vervalt het getal 1.
- " 308. " " " " " " " " poeliers, staat: "6", lees: "7".
- " 392. Regel 1 v. o. noot 1, staat: "bladz. 3", lees: "bladz. 814".
- " 413. Staat: "les villes communes et les rurales", lees: "les villes et les communes rurales".

DERDE DEEL.

- " 34. Noot 4 staat: "bladz. 227", lees: "bladz. 27".
- " 42. Kolom dienstdoend personeel, staat: "administration de service", lees: "administration et service".
- " 80. Staat viermalen; "habitants", lees: "habitant".
- " 81. Kolom hervormden, staat: "Réformés Néerlandais", lees: "Réformés Néerlandais".